

JEREMAIA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52					

CHAPTER 1

Na vosa i Jeremaia na luvei Ilikaia, e dua vei ira na bete era tiko mai Anacoci e na vanua o Penijamini,

- 2** Sa yaco kivua na vosa i Jiova ena gauna i Josaia na luve i Emoni na tui Juta, e nai ka tinikatolu ni yabaki ni nona lewa.
- 3** A sa yaco talega ena gauna i Jioiakimi na luve i Josaia na tui Juta, ka yacova ni sa otiai ka tinikadua ni yabaki i Setekaia na luvei Josaia na tui Juta, me yacova na siga sa kau vakabobula kina o Jerusalemi ena i kalima ni vula.
- 4** Sa qai yaco vei au na vosa i Jiova, ka vaka,
- 5** "Ni'u a bera ni buli iko ena kete Au sa kilai iko; ni bera ni o sucu mai Au sa vakatabui iko, ka lesi iko mo parofita ki na veimatanitu."
- 6** Au a qai tukuna, "Isa, noqu Turaga Jiova! Raica, au sa sega ni kila vosa, ni'u sa gone ga oi au."
- 7** Ia sa tukuna vei au o Jiova: "Mo kakua ni cavuta, 'Au sa gone ga oi au,' ni o na lako vei ira kecega Au sa talai iko kina, ia na ka kece talega Au sa vakarota vei iko, mo na tukuna.
- 8** Mo kakua ni rerevaka na matadra, Ni'u sa tiko vata kei iko me'u na vakabulai iko," sa tukuna o Jiova.
- 9** Sa qai dodoka mai na ligana o Jiova, ka tara na gusuqu, ka sa tukuna vei au o Jiova: "Raica, Au sa tauca na Noqu vosa ki na gusumu.
- 10** Raica, Au sa lesi iko e na siga oqo ki na veivanua kei na veimatanitu, mo cavuta laivi, ka dreta sobu, mo vakarusa, ka talaraka, mo tara, ka tea."
- 11** Sa yaco tale vei au na vosa i Jiova, ka vaka, "I Jeremaia, na cava o sa raica?" Au mani tukuna, "Au sa raica e dua na taba ni amodi."
- 12** Sa qai tukuna vei au o Jiova, "O sa raica vinaka: Ni'u sa tu vakarau Me'u vakayacora na Noqu vosa."
- 13** Sa yaco tale me vakarua vei au na vosa i Jiova, ka vaka, "Na cava o sa raica?" "Au a qai tukuna, "Au raica e dua na kuro sa buehue tu, ia sa qara tani yani mai na vualiku."
- 14** Sa qai tukuna vei au o Jiova, "Ena kacabote mai na vualiku e dua na ca kivei ira kecega na lewe ni vanua.
- 15** Raica mada! Ni'u sa kacivi ira tiko na veivuvale kecega ni veimatanitu mai na vualiku, sa tukuna o Jiova; "Era na lako mai, ka dui vakatura na nodra i cewacewa vakaturaga e na matamata-ni-koro mai Jerusalemi, volekata na kena bai kecega e vakavolivolita, kei na

veikoro kecega vaka-Juta.

16 Au na tukuna na Noqu lewa vei ira e na vuku ni nodra ca kecega, ni ra sa biuti Au, ka vakama nai madrali boi vinaka ki na kalou tani, ka soro ki na cakacaka ni ligadra.

17 "O koya oqo mo qai vakarautaki iko ka tu cake, ka cavuta vei ira na ka kecega Au sa vakarota vei iko. Kakua ni o rere e matadra, de'u vakataqayataki iko e matadra.

18 Mo raica mada, Au sa lesi iko e na siga oqo mo koro kaukauwa, ka mo duru kaukamea, ka bai varasa e na vanua taucoko - vei ira na tui Juta, vei ira na kena turaga, vei ira na kena bete, kei ira na lewe ni vanua.

19 Era na veivala kei iko, ka ra na sega ni gumatua vei iko. Ni'u sa tiko vata kei iko," sa tukuna o Jiova, "Me'u vakabulai iko."

CHAPTER 2

Sa yaco tale vei au na vosa i Jiova, ka vaka,

2 "Mo la'ki kacivaka e na daliga i Jerusalemi, ka vaka, 'Sa tukuna vakaoqo o Jiova: "Au sa hanumi iko, na nomu yalololoma ni o a gone, na loloma ni nodaru veimusuki, ni o a muri Au voli e na veikau, e na vanua sa sega ni tei.

3 Sa tabu o Isireli me nei Jiova, nai sevu ni Nona vuata; o ira kece sa vakacacani koya, era na cala; na ca ga ena yacovi ira," sa tukuna o Jiova."

4 Dou rogoca na vosa i Jiova, na mataqali i Jekope kei na veivuvale kecega ni mataqali i Isireli.

5 Sa tukuna vakaoqo o Jiova: "Na cala cava era a kunea na tamamudou vei Au, me ra lako vakayawa tani kina vei Au, ka muria na matakau, ka ra dausoro kina ki na matakau?

6 Era sa sega talega ni tukuna, 'E vei o Jiova, o Koya ka kauti keda cake mai na vanua o Ijipita, ka tuberi keda e loma ni veikau, e na vanua liwa lala ka sukusukura, na vanua ni dausiga kei na yaloyalo ni mate, na vanua sa sega e dua e lakova, ka sega na tamata e tiko kina?'

7 Au a kauti kemudou mai ki na vanua sautu, mo dou kania na vuana kei na kena ka vinaka. Ia ni dou sa curu kina, dou sa vakadukadukalitaka na Noqu vanua, kei na Noqui votavota me ka vakasisila.

8 Era sa sega ni tukuna na bete, 'E vei o Jiova?' Kei ira talega na vu-ni-vunau era sa sega ni kilai Au; o ira nai liuliu era sa cala vei Au; o ira talega na parofita era sa parofisai e na vukui Peali, ka muria na ka sa sega ni yaga.

9 "O koya oqo Au na ia kina na veilewai kei kemudou," sa tukuna o Jiova, "Kei ira talega na luvedra na luvemudou Au na ia na veilewai.

10 Dou lako mada yani ki na veibaravi mai Saipurusi, ka raica; Talatala ki Kitari, ka nanuma deivaki, ka raica se dua kina na ka vakaoqo.

11 Sa dua li na vanua me vakaisosomitaka na nona kalou, ena ka sa sega ni kalou? Ia o ira na noqu tamata era sa vakaisosomitaki Koya na nodra i ukuuku ena ka sa sega ni yaga.

12 Dou kidacula, na lomalagi, ena ka oqo, ka domobula; dou dravudravua mai," sa tukuna o Jiova.

13 "Ni sa rua na ka ca era sa cakava na Noqu tamata: Era sa biuti Au, na mata-ni-wai bula, ka ra sa taya me nodra na saqa " na saqa kavoro ka sa lu tikotikoga.

14 "O Isireli beka na bobula? Se a sucu bobula beka o koya? Na cava sa qai vakacacani kina?"

15 Na luve ni laioni era sa kurauti koya, ka tabalaka na domodra; Era sa vakalalataka na nona vanua; Na nona veikoro sa kama, sa sega e tiko kina.

16 O ira talega na lewe i Nofi kei Tapanesi era sa vorolaka na buradelamu.

17 O a sega li ni vakayacora vei iko oqo, ni o sa biuti Jiova na nomu Kalou, ni a tuberi iko voli e na sala?

18 Ia oqo, na cava mo via lako kina ki Ijipita, mo gunuva na wai ni Siori? Se cava mo via lako kina ki Asiria, mo gunuva na wai ni Uciwai?

19 Ena kemu kuita na nomu ca, ia na nomu vuki tani ena vunauci iko; mo kila ga ka raica ni sa ka ca ka gaga ni o sa biuti Jiova na nomu Kalou, ni sa sega ni tu vei iko na rerevaki Au," sa tukuna na Turaga o Jiova ni lewe vuqa.

20 "Ka'u a musuka mai liu na kemui vua, ka drutia na kemui vau; ia o a tukuna, 'Au na sega ni talaidredre;' ia e na ulu-ni-koro cecere kecega kei na ruku ni kau bulabula kecega o sa lako sese kina, ka ia na dautagane.

21 E dina ni'u a tei iko mo vaini vakaturaga, mo sore ni kau bulabula. E vakaevei ni o sa qai vuki e Mataqu moitei ca ni vaini tani?

22 Ia kevaka o sa savai iko e na lase, ka vakalevutaka vei iko na sovu, sa volai tu ga e Mataqu na nomu caka cala," sa tukuna na Turaga o Jiova.

23 "O sa tukuna vakacava, 'Au sa sega ni vaseleqelewataki, au sa sega ni muri Peali? Mo raica na nomui valavala e na buca, kila mada na ka o sa cakava: na kameli totolo o iko sa verevere na kenai lakolako,

24 Kei na asa kila sa daulasa mai veikau, sa boiboica na cagi ni sa gagano voli; ni sa via veimoceri, o cei me vakalesui koya tani? O ira kece era qarai koya, era na sega ni via oca wale; ena kena vula, era na qai kunei koya.

25 Me kua mada ni sega ni vakaivava na yavamu; ka tarova na nomui tilotilo, mo kakua ni viagunu. Ia o a tukuna, Sa sega vei au nai nuinui. Segal! Ni'u a lomani ira na kai tani, ka'u na muri ira ga.'

26 "Me vaka sa madua na daubutako ni sa kune, sa madua vakakina na mataqali i Isireli; o ira kei na nodra tui, kei na nodra turaga, kei na nodra bete, kei na nodra parofita,

27 Ni ra tukuna ki na kau, 'O iko na tamaqu;' ki na datu talega, 'O iko o a vakasucumi au.' Ka ni ra sa vakanadaku vei au, ka sega ni vakanamata mai. Ia e na gauna ni nodra rarawa era na tukuna, 'Mo ni tucake mai, ka vakabulai keimami.'

28 Ia sa E vei o ira na nomu kalou o sa cakava me yaga vei iko? Me ra tucake mai, kevaka era sa vakabulai iko rawa e na gauna ni nomu rarawa; na nomu kalou, o iko Juta sa tautauvata na kedra i wiliwili kei na nomu veikoro.

29 "Na cava dou na mai tukuna vei au? Oi kemudou kecega dou sa vuki tani vei au," sa tukuna o Jiova.

30 "Sa ka walega na Noqu cudruvi ira na luvemudou; Era sega ni ciqoma nai vakavuvuli. Na nomudou seleiwau sa kani ira na nomudou parofita me vaka na laione e dauveivakamatei.

31 "Kemudou nai tabatamata, dou kila mada na vosa i Jiova. Au a vaka beka na veikau e Isireli; se na vanua butobuto loaloa? A cava era sa tukuna kina na Noqu tamata, 'Keimami sa veitalia ga; keimami na sega ni lako tale vei iko'?

32 Me guilecava li na gonyalewa na nona ka ni ukuuku, se na yalewa sa qai vakawati na nonai sulu ni vakawati? Ia na Noqu tamata era sa guilecavi Au ka bogi vuqa sa sega ni wili rawa.

33 "A cava o sa ia kina nai valavala vakaveiwedevi mo kere ka ni loloma kina? O koya oqo o sa vakavulica na nomu sala vei ira na yalewa ca.

34 Sa kune talega e na bui ni nomui sulu na dra ni yalodra era sa sega ni cala ka ra dravudravua: Sa sega ni'u kunea ena Noqu qara vuni, ia sa tu ga vei ira kecega oqo.

35 Ia o sa tukuna, E na vuku ni'u sa sega ni cala, ena suka tani ga vei au na Nona cudru. Raica, Au na ia na veilewai kei iko, ka ni o sa tukuna, 'Au sa sega ni valavala ca.'

36 A cava o sa daulako voli kina e veivanua mo veisautaka na nomu sala? O na maduataki Ijipita talega, me vaka o sa maduataki Asiria.

37 Io, o na lako tani mai vei koya, ka na toka na ligamu ki ulumu; Ni sa biuti ira o sa vakararavi kina o Jiova, ia o na sega ni tamata yaco ena vukudra.

CHAPTER 3

"Sa kainaki, 'Kevaka e dua na tagane sa biuta na watina, ka sa lako tani vua, ka sa yaco me nona na tagane tani, me na lesu tale beka vua o koya na tagane? Ena sega beka ni sa dukadukali sara vakalevu na vanua o ya?' Ia o sa veimoceri kei ira e lewe vuqa o sa domona; la oqo mo lesu ga mai vei Au," sa tukuna o Jiova.

2 "Mo tacake ka rai ki na veiyasana cecere sa lala, ka raica, se dua na tikina dou a sega ni veimoceri kina? E na gau-ni-sala o a waraki ira me vaka na kai Arepea mai na veikau; Ia o sa vakadukadukalitaka na vanua e na nomu dautagane kei na nomu ca.

3 Sa bureitaki kina na uca, ka sa sega kina na uca taumuri. Ia na yadremu sa vaka na yadrena na yalewa dautagane; o sa bese ni madua.

4 O na sega beka ni tagici Au me tekivu mai na siga oqo, ka vaka, 'Na Tamaqu, sai Kemuni sa tuberi au ni'u a gone?

5 Ena waqa tiko beka na Nona cudru ka sega ni mudu? Ena maroroya tu beka o Koya me yacova nai otioti? Raica, o sa vosataka ka cakava talega na ka ca, me vaka o sa rawata." Na Kaci Ki Na Veivutuni

6 A sa tukuna vei au o Jiova e na gauna i Josaia na tui, "O sa raica li na ka sa cakava o Isireli na dauvuki? Sa lako o koya ki na ulu-ni-vanua kecega kei na ruku ni kau bulabula kecega, ka sa ia kina na dautagane.

7 "Ka'u a tukuna, ni sa cakava oti na ka kecega oqori, 'Mo lesu mai vei Au.' Ia sa sega ni lesu mai. Ka sa raica o Juta na tacina daulawaki.

8 "Au sa qai raica na veika oqo ni o Isireli na dauvuki sa cakava na veidauci, Au a biuti koya tani ka solia vua na i vola ni veibiu; Ia sa sega ni rere kina na tacina daulawaki o Juta, ia sa lako o koya ka ia talega na dautagane.

9 "A sa yaco, e na vuku ni sa vakailoa na nona dautagane, sa vakadukadukalitaka kina na vanua, ka sa ia na dautagane kei na vatu kei na kau.

10 "Ia e na ka kece talega oqo sa sega ni lesu kina vei Au na tacina daulawaki o Juta e na vu ni yalona, ia sa ka vakailasu ga," sa tukuna o Jiova.

11 A sa tukuna vei au o Jiova, "Sa vakatakila o Isireli na dauvuki ni sa yalododonu cake vei Juta na daulawaki.

12 "Mo la'ki tukuna na vosa oqo vaka ki na vualiku, ka vaka, 'Dou lesu mai, na Isireli sa dauvuki,' sa tukuna o Jiova; 'Au na qai sega ni vakatauca na Noqu cudru vei kemudou. Ni'u sa yalololoma,' sa tukuna o Jiova; 'Au na sega ni cudru tikoga me sega ni mudu.

13 Mo vakatusa ga na nomu caka cala, ni o sa talaidredre kina vei Jiova na nomu Kalou, ka sa veibiuyaka na nomu dodomo vei ira na kalou tani e na ruku ni kau bulabula kecega, ka dou a sega ni vakarorogo ki na Domoqu,' sa tukuna o Jiova.

14 "Dou lesu mai, na gone dauvuki," sa tukuna o Jiova; "Ni'u sa veiwatini kei kemudou. Au na qai kauti kemudou, e dua mai na dua na koro, ka rua mai na dua vuvale, Ka'u na kauti

kemudou mai ki Saioni.

15 "Au na solia vei kemudou nai vakatawa sa vinaka ki na Yaloqu, era na vakani kemudou ena kila ka kei na yalomatua.

16 "Ia ena yaco, ni dou sa vakaloveni ka tubu me lewe levu e na vanua e na gauna o ya," sa tukuna o Jiova, "Ni ra na sega ni tukuna tale, 'Na kato ni veiyalayalati i Jiova.' Ena sega tale ni lako mai na nodra vakasama, se mera nanuma tale, se ra sikova tale, se me na caka tale.

17 "E na gauna o ya era na vakatokai Jerusalemi mei Tikotiko Vakaturaga i Jiova, ka ra na soqoni vata kina na lewe ni veimatanitu kecega, ki na Yaca i Jiova, ki Jerusalemi. Era na sega ni muria tale na lewa ca ni yalodra.

18 "E na gauna o ya e rau na lako vata na mataqali i Juta kei na mataqali i Isireli, ka ra na lako vata mai na vanua mai na vualiku ki na vanua Au a solia vei ira na nomudou qase me ra taukena.

19 "Ia Au a tukuna, 'Au na vakatikori iko vata vakaevei kei ira na lufequ, ka solia vei iko na vanua sa vinakati sara, na nodra i votavota vinaka na lewe vuqa ni veimatanitu?' "Ka'u a vaka: 'O na kacivi Au, "Kemuni na Tamaqu," ka o na sega ni vuki tani vei Au.'

20 E dina, me vaka na yalewa sa biuta tani vakaca na watina, dou sa biuti Au vakaca vaka talega kina, oi kemudou na mataqali i Isireli," sa tukuna o Jiova.

21 E dua na domo sa rogo e na veiyasana cecere, na nodra tagi kei na nodra vakamamasu na Isireli: ni ra sa vakavevetaka na nodra sala, ka ra sa guilecavi Jiova na nodra Kalou.

22 "Dou lesu mai, na gone sa dauvuki, Ka'u na buluta na nomudou dauvuki." "Mo ni raica, keimami sa lako mai vei kemuni; ni sai kemuni o Jiova na neimami Kalou.

23 E dina sa ka lasu na veiyasana cecere, na ulunivanua e vuqa; e dina sa mai vei Jiova na neimami Kalou na neimami bula na Isireli.

24 Ia na veivakamaduataki sa kania na nodra oca na neimami qase mai na gauna keimami a cauravou kina"kei na nodra qele ni sipi kei na nodra qele ni bulumakau, na luvedra tagane kei na luvedra yalewa.

25 Keimami sa tiko sobu e na neimami madua, ka sa luvuci keimami na kidroa: ni keimami sai valavala ca vei Jiova na neimami Kalou, Oi keimami kei ira na neimami qase, mai na gauna keimami a cauravou kina ka yacova na siga oqo, ka sega ni vakarorogo ki na domo i Jiova na neimami Kalou."

CHAPTER 4

"Kevaka o na lesu mai, na Isireli," sa tukuna o Jiova. "Mo lesu mai vei Au: ia kevaka o na biuta tani na nomu ka vakasisila e mataqu, o na qai sega ni lako tani.

2 Ia o na ia na bubului ka vaka, 'Sa bula o Jiova,' ena lomadina, ena lewa dodonu, kei na yalododonu; Era na vosavakalouvinakataki ira vakai ira vei Koya na veivanua, ia o Koya talega era na vakalagilagia."

3 Ni sa tukuna vakaoqo o Jiova vei ira na Juta kei Jerusalemi, "Dou cukita na nomudou qalau, ia dou kakua ni kaburaka na sila ki na veiwavotovotoa.

4 Dou cilivi kemudou mo dou nei Jiova, ka kauta tani na vuso ni yalomudou, oi kemudou na kai Juta kei na lewe i Jerusalemi: de lako yani me vaka na bukawaqa na noqu cudru, ka waqa me sega e dua e bokoca rawa, e na vuku ni kena ca ni nomudou valavala."

5 Dou tukuna mai Juta, ka vakarogorogoya mai Jerusalemi; ka vaka, "Dou uvuca na davui ena vanua; Dou kaci yani, 'Dou soqoni vata,' ka tukuna, 'Dou soqoni vata mai, me da la'ki

curuma na veikoro vakabai.'

6 Dou vakarewataka na kuila vaka ki Saioni. Dou dro! Kakua ni berabera! Ni'u na kauta mai na vualiku na ka ca kei na veivakarusai levu."

7 Sa lako cake mai na kena veikau e dua na laiono, io sa lako tu mai o koya sa dauvakacacana na veimatanitu. Sa lako yani mai na nona yasana me vakalalataka na nomu vanua. Na nomu koro ena vakalalataki, me sega e dua e tiko kina.

8 E na vuku ni ka oqo, dou vauci kemudou e nai sulu taga, dou tagi ka qoqolou. Ni sa sega ni suka tani vei keda na cudru waqawaqa i Jiova.

9 "Ia e na yaco e na siga o ya," sa tukuna o Jiova. "Ena waicala na yalona na tui, kei na yalodra na turaga; a ra na kidacula o ira na bete, ia na parofita era na kidroa."

10 Au a qai tukuna, "Ulei, na Turaga o Jiova! E dina o ni sa vakacalai ira vakalevu na tamata oqo, kei Jerusalemi, ni o a tukuna, 'Dou na tiko vakacegu,' ia ka sa lau ki na vu ni yalodra nai seleiwau."

11 E na gauna o ya ena tukuni vei ira na tamata oqo, kei Jerusalemi, "E dua na cagi todra sa liwa mai na veitikina cecere ni veikau, vaka kivua na luvena yalewa na noqu tamata Oka sega me iriva na sila se vakasavasavataka O

12 E dua na cagi sa kaukauwa cake vei ira oqo e na lako mai vei Au; ia oqo Au na qai tukuna talega na lewa e baleti ira."

13 "Raica, ena lako cake mai o koya me vaka na o, ka vaka na covulaca na nona qiqi-ni-valu. Sa totolo na nona ose ka bera na ikeli. Ulei oi keda! ni da sa vakarusai!"

14 Mo vuya tani na ca mai na lomamu, Jerusalemi, mo bula kina. Na cava na kena dede me tiko e lomamu na nanuma ca?

15 Sa dua na domo sa tukutuku mai Tani, a sa vakarogoya na ka rarawa mai na veiulunivanua o Ifereimi:

16 "Mo dou tukuna vei ira na veimatanitu, io, vakarogoya ki Jerusalemi, ni ra sa lako mai nai valu vakatawa mai na vanua vakayawa, ka ra na bolebole ki na vei koro vaka-Juta.

17 Me vakataki ira nai vakatawa ni teitei era na viribaiti koya vakakina, ni sa vuki tani vei au o koya," sa tukuna o Jiova.

18 "Na nomui valavala kei na nomu cakacaka sa vakayacora na ka oqo vei iko. Oqo na nomu caka ca ga, ka sa gaga sara, ka sa lau sara kina vu ni yalomu."

19 Na yaloqu, na yaloqu! sa sautaribariba na vuni lomaqu; sa kudrukudru na utoqu au sa sega ni galu rawa, ni o sa rogoca, na yaloqu, na rorogo ni davui, na kaila ni valu.

20 Sa kacivaki na vei vakarusai sa tarava na veivakarusai, ni sa vakacacani na vanua taucoko. Sa vakacacani vakasauri na noqu vale laca, ka vakidacula na noqui lati.

21 Na cava na kena dede meVu raica tiko na kuila, ka rogoca tiko na rorogo ni davui?

22 "Ni ra sa lialia na Noqu tamata, era sa sega ni kilai Au, era sa gone yallowai, ka sa sega vei ira na yalomatua. Era sa vuku ni kitaka nai valavala ca, ia mera caka vinaka era sa sega ni kila."

23 Au a raici vuravura, ka raica sa sega ni vakarautaki, ka sa lala tu; Kei na lomalagi, sa sega tu na kena rarama

24 Au a raica na veiulu "ni-vanua, ka raica era sa sautaninini, kei na veidelana sa veitosoyaki vaka ka vaka.

25 Au a vakararai, e dina ni sa sega na tamata, ka sa dro na manumanu vuka kecega.

26 Au a vakararai, e dina sa lekutu na veiwere bulabula, ia na kena vei koro kecega sa basuraki sobu ena matai Jiova, e na Nona cudru waqawaqa.

27 Ni sa tukuna vaka oqo o Jiova: "E na lala na vanua taucoko; ia Au na sega ni vakaotia

sara.

28 Ena vuku ni ka oqo ena yasovaka o vuravura, ka na loaloa mai na lomalagi ecake, baleta ni'u a tukuna, Oqo na noqui naki ka'u na sega tale ni veivutunitaka, Au na sega talega ni suka tani mai kina.

29 Ena dro na lewe ni koro tauoko mai na domodra era vodo ose ira era vaka dakai. Era na lako ki loma ni veikau, ka kaba cake e na veivatu. Ena biu na vei koro kecega, ka na sega ni dua na tamata me tiko kina.

30 "Ia ni o sa vakacacani, na cava o na cakava? Kevaka o sa vakaisulutaki iko e nai sulu kulakula, kevaka o sa ukutaki iko e nai ukuuku koula, kevaka o na boroya na matamu, ena sega ni yaga na nomu vaka-matavinakataki iko; o ira na nomui tau era na beci iko; Era na qara mera vakamatei iko.

31 "Ni'u sa rogoca e dua na domo sa vaka na domo ni yalewa sa taratara, na rarawa i koya sa vakasucuma na nona ulumatua, na domo ni goneyalewa ni Saioni ni sa tagicaki koya ga; Sa dodoka na ligana, ka tukuna, 'Ulei Oi au oqo! ni sa luvu na yaloqu e na vukudra na daulaba!"

CHAPTER 5

"Dou veicicyaki e na sala ni koro o Jerusalemi, ka raica mada, ka kila, ka vakasaqara ena kena saqata, se dou sa kunea rawa e dua na tamata, se dua sa ia na lewa dodonu, se goleva na ka dina; Ka'u na qai sega ni cudruva.

2 Ia ke ra sa tukuna, 'Sa bula o Jiova;' e dina ni ra sa bubului vakailasu ga."

3 Kemuni Jiova, sa sega beka ni qara ki na ka dina na matamuni? O ni sa cudruvi ira, ka ra sega ni bau rarawa; O ni sa vakarusai ira, ia era sa bese ni muria nai vakavuvuli. Era sa vaqaqataka na matadra ka sa malumalumu na vatu; era sa bese ni lesu mai.

4 Au a qai tukuna, "E dina ni ra sa tamata dravudravua. Era sa sesewa, ni ra sa sega ni kila na sala i Jiova, se na lewa ni nodra Kalou.

5 Au na lako mada ki vei ira na turaga ka vosa vei ira, ni ra sa kila na sala i Jiova, na lewa ni nodra Kalou." Ia o ira talega oqo era sa musuka vata nai vua ka drutia nai vau.

6 O koya oqo ena vakamatei ira e dua na laioni mai veikau, na wolifa ni lekutu ena vakacacani ira; e dua na lepate ena yadrava na nodra vei koro. O ira kecega era sa lako ki nai bili era na basuraki, ni sa ka levu na nodra talaidredre; Ka sa tubu tiko na nodra dauvuki.

7 "Me'u na sega ni cudruvi iko vakacava e na vuku ni ka oqo? Na luvemu era sa biuti Au ka ra sa bubului vei ira sa sega ni kalou. Ni'u a vakani ira mera mamau sara, era sa qai ia na dauyalewa ka ra soqoni vakalewe levu ena vale ni yalewa dautagane.

8 Era sa vaka na ose sa vakani vinaka, era dui garova na wati ni kai nona.

9 Me'u sega beka ni sauma na veika oqo?" Sa tukuna o Jiova. "Ka'u na sega li ni cudruvi ira na matanitu sa vakaoqo?

10 "Dou kaba cake ki na kena bai, ka ia na veivakarusai, ia mo dou kakua ga ni vakaotia sara. Muduka tani na tabana, ni ra sa sega ni nei Jiova.

11 Sa cakacaka vakailasu sara vei Au na mataqali i Isireli kei na mataqali i Juta," sa tukuna o Jiova.

12 Era sa lasutaki Jiova, ka tukuna, "E sega ni o Koya. Ena sega ni yacovi keda e dua na ca se meda na raica nai seleiwau se na viakana.

13 Ia o ira na parofita era sa yaco me cagi, ni sa sega ni tiko vei ira na vosa. Sa na caka ga vei iratou me vaka na ka oqo."

14 O koya sa tukuna kina o Jiova na Kalou ni lewe vuqa: "Baleta ni dou sa cavuta na vosa oqo, raica, Au na cakava na Noqu vosa ena gusumu me bukawaqa, kei na tamata oqo mera buka, ka me na kani ira.

15 Raica, Au na kauta mai vei kemudou e dua na matanitu mai na vanua yawa, lo na mataqali i Isireli," sa tukuna o Jiova. "Sa dua na matanitu kaukauwa, sa matanitu makawa, na matanitu o sa sega ni kila na nodra vosa, se o sa sega talega ni kila na ka era tukuna.

16 Na nodra taga ni gasau sa vaka nai bulubulu sa dola tu, era sa tamata qaqa kecega.

17 Era na kania na lewe ni nomu vei were, kei na nomu madrai, na kedra na luvemu tagane kei na luvemu yalewa. Era na kania na nomu qele ni sipi kei na nomu qele ni bulumakau; era na kania na nomu vaini kei na nomu lolō; era na samuta sara ena i seleiwau na nomu veikoro sa vakabai o a vakararavi kina.

18 "Ia ena veisiga o ya," sa tukuna o Jiova, "Au na sega ni vakaoti kemudou sara vakadua.

19 "Ia ena yaco, ni dou na tukuna, 'Na cava sa cakava kina na ka kece oqo vei keda o Jiova na noda Kalou?' Mo qai tukuna vei ira, 'Me vaka ni dou sa biuti Au, ka qarava na kalou tani ena nomu dou vanua, dou na qarava vakakina na kai tani ena vanua sa sega ni nomudou.'

20 "Dou tukuna na ka oqo vei ira na mataqali i Jekope, ka vakarogoya mai Juta, ka vaka,

21 'Dou rogoca mada na ka oqo, oi kemudou na tamata lialia, ni sega na vuku, o cei sa vaka matana ka sega ni rai, se vakadaligana ka sega ni rogo:

22 Dou sa sega beka ni rerevaki Au?' Sa tukuna o Jiova; 'Dou na sega beka ni sautaninini e mataqu, oi Au ka'u sa biuta na nuku mai matasawa me yalana na wasawasa, e na lewa e sega ni mudu ena sega ni sivia na waitui? E dina ga ni na veitubuyaki na ua, ia ena sega ga ni gumatua rawa; E dina ni na vadugu na ua, era na sega ni lako sivia.

23 Ia na tamata oqo era sa yalo dauvuki ka daultalaidredre; era sa vuki ka lako tani.

24 Era sa sega ni tukuna e lomadra, "Me da rerevaki Jiova mada na noda Kalou, o Koya sa solia mai na uca, na uca taumada kei na uca taumuri, e na kena gauna. O Koya sa lesia na gauna ni tatamusuki ka vakadeitaka vei keda."

25 Na nomudou caka cala sa vakadaroya na veika oqo, ia na nomudou valavala ca sa tarova na ka vinaka mai vei kemudou.

26 'Ni sa kune vei ira na Noqu tamata na tamata ca eso; Era sa lawa koto, me vakataki koya sa daubiri dai; Era sa birika na dai; Era sa corita na tamata.

27 Me vaka na susu sa oso e na manumanu vuka, sa vakakina na nodra veivale sa sinai e hai lawaki. O koya era sa yaco kina me levu, ka vutuniyau mai.

28 Era sa yago vinaka mai, era sa lumilumisa; lo, era sa uasivi ira na tani e nai valavala ca; Era sa sega ni masuta na lewa dodonu, na ka e tagi kina na luveniyali; E dina era sa tamata yaco, ia na nodra dodonu na dravudravua era sa sega ni valataka.

29 Me'u sega beka ni sauma na veika oqo?' Sa tukuna o Jiova: 'Ia Me'u sega beka ni cudruvi ira na matanitu sa vakaoqo?'

30 "E dua na ka vakidacula ka velavela sa caka e na vanua oqo:

31 O iratou na parofita e ratou sa parofisai vakailasu, o ira na bete era sa lewa ena nodra kaukauwa ga; Ia o ira na Noqu tamata era sa vinakata me vakakina. Ia na cava dou na qai cakava ni sa oti oqori?

CHAPTER 6

"Oi kemudou na Penijamini, dou soqoni vata ka dro mai na loma i Jerusalemi! Dou uvuca na davui mai Tikoa, ka dou vakaduria na bukawaqa mei vakatakilakila mai Peci-akarimi; ni sa dua na ca sa rairai mai na vualiku, ka dua na veivakarusai levu.

2 Au sa vakatauvatani koya na goneyalewa ni Saioni kei na dua na yalewa matavinaka ka tabusiga.

3 O ira nai vakatawa kei na nodra qele ni sipi era na lako vua. Era na mai birika vakavolivoliti koya na nodra vale laca. Era na dui kana yadua e nona tikina."

4 "Dou vakarau i valu vua; Dou tu, meda lako cake e na siga levu. Ulei oi keda! ni sa kala na siga, ni sa balavu mai na yaloyalo ni yakavi.

5 Dou tu cake, me da lako e na bogi, ka meda vakarusa na nona veivale vakaturaga."

6 Sa vakaqoqo na vosa i Jiova ni lewe vuqa, "Dou taya sobu na kau, ka viri suva kei Jerusalemi. Oqo na koro me cudruvi. Sa caka e loma ni koro nai valavala vakausaurara.

7 Me vaka sa vakadavea na kena wai e dua na mataniwai, sa vakadavea vakakina o koya na nona ca. Nai valavala kaukauwa kei na veivakacacani sa daurogo kina. Sa tiko ga e mataqu na mate kei na vue.

8 Mo vakavulici mada, Jerusalemi, de lako tani vei iko na Yaloqu; De'u vakalalataki iko mo vanua e sega ni sega."

9 Sa tukuna vakaqoqo o Jiova ni lewe vuqa, "Era na vetia sara na kena vo ni Isireli me vaka sa veti na vua ni vaini; Mo vakalesuya tale na ligamu ki na tabana me vaka na dauveti vua ni vaini."

10 Me'u vosa vei cei, ka solia nai vakaro, me rawa ni ra rogoca? E dina na daligadra sa sega tu ni cilivi, ka ra sega ni rogoca rawa. Raica, na vosa i Jiova sai tukutuku ca vei ira; Era sa sega ni vinakata.

11 Ia oqo Au sa sinai e na cudru i Jiova. Au sa oca ni vosota. "Au na sova yani vei ira na gone e taudaku, kei na nodra i soqosoqo na cauravou; Ni na tauri vata na tagane kei na watina, na qase kei koya sa dede na nona bulu.

12 Ia ena soli vei ira na tani na nodra veivale, na nodra veiwere kei na watidra; Ni'u na dodoka na ligaqu vei ira na lewe ni vanua," sa tukuna o Jiova.

13 "Ni ra sa daukocokoco kecega o ira na tamata wale kei ira na turaga; Ka ra sa cakacaka vakailasu kecega na parofita ka yacovi ira talega na bete.

14 Era sa vakaceguya talega vakatikina na nodra mavoa na Noqu tamata, ni ra tukuna, 'Dou vakacegu, dou vakacegu!' Ni sa sega na vakacegu.

15 Era sa madua beka ni ra sa kitaka na ka vakasisila? Segal! Era sega sara ga ni madua vakalailai; Se me ra bau kila na mata madua. O koya oqo era na bale vata kina kei ira na sa bale; Ena gauna Au na cudruvi ira kina era na vakabalei sobu," sa tukuna o Jiova.

16 Sa tukuna vakaqoqo o Jiova, "Dou tu e na sala ka vakararai, ka taroga nai lakolako makawa, se sa E vei na sala vinaka, ia dou lako ga kina, dou na kunea kina na vakacegu ni yalomudou. A ra sa tukuna, 'Keimami na sega ni lako kina.'

17 Au a lesia talega eso me nomudoui vakatawa, ka tukuna, 'Dou vakarorogo ki na rorogo ni davui.' A ra sa tukuna, 'Keimami na sega ni vakarorogo.'

18 O koya oqo dou rogoca kina, na veivanua, ka kila, oi kemudou nai soqosoqo, na ka sa tu vei ira.

19 Rogoca mada, na vuravura: Raica, Au na vakayacora na ca vei ira na tamata oqo, io na vua ni nodra nanuma, ni ra sa sega ni rogoca na Noqu vosa, se na Noqui vunau; era sa biuta ga.

20 Na cava na betena vei Au ni sa kau mai na ka boi vinaka mai Sipa, kei na dovu kamica

mai na vanua vakayawa? Na nomudou soro kama sa sega ni donu, kei na nomudou madrali sa sega ni kamikamica vei Au."

21 O koya sa tukuna kina o Jiova, "Raica, Au sa tauca vei ira na tamata oqo na ka me ra toqi kina, ka ra na bale vata kina na qase kei na luvedra; na tamata kei na wekana e rau na rusa."

22 Sa tukuna vakaoqo o Jiova, "Raica, e dua na mataqali sa lako mai na vanua mai na vualiku, ia e dua na matanitu levu ena vakaturi mai nai yalayala kei vuravura.

23 Era na lukuta na dakai kei na moto; era na yalokaukauwa, ka sega ni kila na loloma; na domodra ena vadugu me vaka na wasawasa; era sa vodo ose, me vaka na tamata i valu ni ra sa tuva i valu kivei iko, isa na goneyalewa ni Saioni."

24 Keitou sa rogoca na kenai rogorogo; sa malumalumu mai na liga i keitou. Sa tauvi keitou na rarawa, kei na yaluma me vaka na yalewa sa taratara.

25 Kakua ni o lako yani ki na were, se lakova na gau-ni-sala; e na vuku ni seleiwau ni meca, na rere sa tu e na veiyasana.

26 Isa na luvena yalewa na Noqu tamata, vauci iko e nai sulu taga, ka qiqi e na dravusa! Mo tagi me vaka ena vukuna na luvemu tagane e dua bauga, na tagi rarawa sara; ni na vakidacala na nona lako mai vei keda na dauvakacaca.

27 "Au sa lesi iko mo vale cecere ena kedra maliwa na Noqu tamata, mo vale kaukauwa, mo kila ka vakatovolea kina na nodra i valavala.

28 Era sa tamata vakaduduileti, era daulako voli me ra kakase ka vakaucaca. Era sa varasa ka kaukamea, era sa dauvakacaca kecega;

29 Sa irivi vakaukauwa na bukawaqa, sa kama e na bukawaqa na uma; Sa sega ni yaga na nona cakacaka na dauvakariri siliva, ni sa sega ni takivi tani na tamata ca.

30 Na tamata e na vakatokai ira me siliva biu tani, ni sa biuti ira o Jiova."

CHAPTER 7

Na vosa sa yaco vei Jeremaia mai vei Jiova, ka vaka,

2 "Mo tu e na matamata-ni-koro ni vale i Jiova, ka tukuna na vosa oqo, ka vaka, 'Dou rogoca na vosa i Jiova, na Juta kecega sa curu ki na matamata-ni-koro oqo me soro vei Jiova!'"

3 Sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa, na Kalou ni Isireli, "Dou veisautaka na nomudou i lakolako kei na nomudou cakacaka, Au na qai lesia mo dou tiko ga e na yasana oqo.

4 "Dou kakua ni vakararavi ki na vosa lasu, ni tukuna, 'Na vale tabu i Jiova, Na vale Tabu i Jiova, Na vale Tabu i Jiova kecega oqo.'

5 "Ia kevaka dou sa vakavinakataka sara na nomudou i lakolako kei na nomudou cakacaka; kevaka dou sa ia na lewa dodonu e na vukudrau na tamata kei na kai nona,

6 "Kevaka dou sa sega ni vakasaurarataka na vulagi, kei na luveniyali, kei na yada ka sega ni vakadavea na dra e sega ni cala e na yasana oqo, se muria na kalou tani mo dou mavoa kina,

7 "Au na qai lewa mo dou tiko ga e na yasana oqo, ena vanua Au sa solia vei ira na nomudou qase me sega ni mudu.

8 "Raica, dou sa vakararavi ki na vosa lasu sa sega ni yaga.

9 "Mo dou butako li, laba, veidauci, bubului vakailasu, vakama na ka boi vinaka vei Peali, ka muria na kalou tani dou sa sega ni kila,

10 "Ka qai lako mai ka tu e Mataqu e na vale oqo, sa vakatokai e na Yacaqu, ka tukuna, 'Keimami sa vakalalagataki me cakava na ka vakasisila kece oqo'?

11 "Na vale beka oqo, o koya sa vakatokai e na Yacaqu, sa qai vuki beka me qara ni daubutako e matamudou? Io, Oi Au mada ga, Au sa raica ni sa vakakina," sa tukuna o Jiova.

12 "Ia dou lako mada ki na Noqu tikina sa tiko mai Sailo, Na tikina Ka'u a vakatikora kina e liu na Yacaqu, ka raica na ka Au a cakava kina e na vuku ni nodra ca na Noqu tamata na Isireli.

13 "Ia oqo, baleta ni dou sa cakava na cakacaka kecega oqo," sa tukuna o Jiova, "Ka'u a vosa vei kemudou, Au sou ena mataka ka vosavosa tiko, dou a sega ga ni goleva; ia Au a kaci yani, dou a sega ni rogo mai,

14 "Ia oqo Au na cakava ki na vale oqo, o koya sa vakatokai e na Yacaqu, o koya dou sa vakararavi kina, io ki na yasana oqo Ka'u a solia vei kemudou kei ira na Noqu qase, me vaka Au a cakava ki Sailo.

15 "Ka'u na biuti kemudou tani mai Mataqu, me vaka na Noqu a biuti ira tani na tacimudou" na kawa kecega i Ifereimi.

16 "Ia mo kakua ni masulaki ira na tamata oqo, se laveta cake na tagi ni masu ena vukudra, se masulaki mai vei Au; Ni'u na sega ni rogoci iko.

17 "O sa sega beka ni raica na ka era cakava ena veikoro vaka-Juta kei na veisalatu ni koro o Jerusalemi?

18 "Na gone era ca buka, na tamadra era vakawaqaca na buka, kei na tinadra era natuka na madrai, ka vavia na kena keke na ranadi ni lomalagi; ka ra sova nai soro laugunu vei ira na kalou tani, mera vakauqqeti Au me'u cudru.

19 "Era sa vakauqeti Au li me'u cudru?" sa taroga o Jiova, "Era sa sega li ni vakauqeti ira vakataki ira, me kune madua kina na matadra?"

20 O koya sa tukuna kina na turaga o Jiova: "Raica, na Noqu cudru kei na Noqu cudru waqawaqa ena sova yani kina yasana oqo " ki na tamata kei na manumanu, ki na kau ni vanua kei na vua ni qele. Ia ena kama ka sega ni bokoci."

21 Sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa, na Kalou ni Isireli: "Dou vakaikuritaka na nomudou i soro e nai soro kama ka kania na lewena.

22 "Ni'u a sega ni vosa vei ira na nomudou qase, se vakaroti ira e na siga Au a kauti ira kina mai na vanua o Ijipita, e na vuku ni soro kama kei na madrali.

23 "Ia oqo na ka Au a vakarota vei ira, ka vaka, 'Dou vakarorogo ki na Noqu vosa, Ka'u na qai nomudou Kalou, ia dou na qai Noqu tamata. Dou muria kece talega na sala Ka'u a vakarota vei kemudou, de yaco mo dou vinaka kina.'

24 "Ia era sa sega ni vakarorogo, se vakatu daligadra, era sa muria ga nai vakasala kei na lewa ca ni lomadra, ka ra sa suka kimuri ka sega ni lako ki liu.

25 "Mai na siga era sa lako mai kina na nomudou qase mai na vanua o Ijipita ka yacova na siga oqo, Au sa dautalai ira na Noqu tamata na parofita vei kemudou, Au dau sou e na mataka ka talai ira yani.

26 "Ia era sa sega ni vakarorogo vei Au, se vakatu daligadra, era vakadomoqataki ira ga. Era sivi ira na nodra qase e na caka ca.

27 "O koya oqo mo na vosataka vei ira na vosa kecega oqo, ia era na sega ni talairawarawa vei iko. O na kaci talega yani vei ira, ia era na sega ni rogo mai vei iko.

28 "Ia mo tukuna vei ira, 'Oqo na matanitu sa sega ni vakarorogo ki na vosa i Jiova na nodra Kalou se taura na veivunauci. Sa rusa na dina ka sa muduki tani mai na gusudra.

29 'Kotiva na drau ni ulumu ka biuta tani, ka ia na tagi e na veiyasana cecere; ni o Jiova sa

besetaka ka biuta tani nai tabatamata oqo sa cudruva o Koya.'

30 "Ni ra sa cakava na ka ca e mataqu o ira na luve i Juta," sa tukuna o Jiova. "Era sa vakaduria na nodra ka vakasisila e na vale sa vakatokai e na Yacaqu, me vakadukadukalitaka.

31 "Ka ra sa tara na veitikina cecere mai Tofeti, o ya mai na Buca ni luve i Inomi, me ra vakama na luvedra tagane kei na luvedra yalewa e na bukawaqa, na ka Ka'u a sega ni vakarota, se mea tubu mai e Lomaqu.

32 "O koya oqo raica, ena yaco mai na veisiga, sa tukuna o Jiova, sa na sega ni vakatokai tiko o Tofeti, se na Buca ni Luve i Inomi, ia na Buca ga ni Veivakamatei; ni ra na ia na veibulu mai Tofeti me yacova ni sa sega na tikina e vo.

33 "Na yagodra na tamata oqo ena kedra na manumanu vuka ni lomalagi kei na manumanu ni vanua. E na sega na tamata me kauta tani.

34 "Au na qai vagaluya e na veikoro vaka-Juta kei na veisalatu ni koro o Jerusalemi, na domo ni marau, kei na domo ni reki, na domo ni tagane kei na domo ni yalewa sa qai vakawati. Ni na lala na vanua.

CHAPTER 8

"E na gauna o ya," sa tukuna o Jiova, "Era na kauta mai na suidra na tui Juta, kei na suidra na nodra turaga, kei na suidra na bete, kei na suidra na parofita, kei na suidra na kai Jerusalemi, mai na nodra i bulubulu.

2 Ka ra na veibiuyaka e na mata-ni-siga kei na vula kei na veika buli kece ni lomalagi, na veika era sa lomana ka ra sa qarava ka ra sa muria, oqori era sa dauvakasaqara ka ra sa dausoro talega kina. Era na sega ni kumuni vata tale se buluti; Era na yaco me vaka na de-ni-manumanu e dela ni vanua.

3 "Sa na qai digitaki na mate ka besetaki na bula mai vei ira kecega na kedra vo vei ira na mataqali ca oqo, o ira kecega sa tiko e na veiyasana Ka'u sa dui vakasavi ira kina," sa tukuna o Jiova ni lewe vuqa.

4 "Mo tukuna talega vei ira, 'Sa tukuna vakaoqo o Jiova: "Me ra bale beka ka sega ni tu cake tale? Me lesu tani beka e dua ka sega ni lesu tale mai?

5 Na cava beka era sa vuki tani kina o ira oqo, Jerusalemi, e na dauvuki sa sega ni mudu? Era taura matua na ka lasu, era bese ni lesu mai.

6 Au a vakatu daligaqu ka vakarogoca, ia era sega ni vosa dodonu. Sa sega na tamata e veivutunitaka na nona ca, ka tukuna, Na cava au sa cakava? Era sa dui lesu ki na nodra i lakolako, me vaka na ose sa cici ki na i valu.

7 "Io na belo mada ga e vuka voli ecake sa kila na kena gauna yalataki; kei na ruve kila, na belo loa, kei na kakabace, e ratou sa nanuma na kedratou gauna me ratou lako mai kina. Ia na Noqu tamata era sa sega ni kila na lewa i Jiova.

8 "Dou sa tukuna vakacava, 'Keimami sa vuku, ka sa tiko vei keimami nai vunau i Jiova'? Raica mada, na nodra peni lasu na vu-ni-vola sa vola dina ga na ka lasulasu.

9 Era sa madua mai o ira na tamata vuku, era sa taqaya ka tacori. Raica, era sa besetaka nai vunau i Jiova; Ia na vuku cava sa tu vei ira?

10 Ena vuku ni ka oqo Au na solia na watidra vei ira na tani, kei na nodra veiwere vei ira era na taukena; Me tekivu mai vei ira na lolovira me yacovi ira na cecere sara, era sa soli kecega ki na daukocokoco; Mai vei ira na parofita me yacovi ira na bete era sa cakacaka vakailasu kecega.

11 Ni ra vakaceguya vakatikina ga na nodra rarawa na luvena yalewa na Noqu tamata, ni

ra tukuna, 'Dou vakacegu, dou vakacegu!' ni sega tu na vakacegu.

12 Era bau madua beka ni ra kitaka na ka vakasisila? E sega! Era sega sara ga ni bau madua, era sega talega ni kila se mera mata-madua. O koya oqo era na bale vata kina kei ira era sa bale; ena gauna era na lewai kina, era na vakabalei sobu," sa tukuna o Jiova.

13 "Au na kani ira vakaidina," sa tukuna o Jiova. "Ena sega na vua ni vaini me vo, se na vua ni lolo, ka na malai talega na drauna; Kei na ka Ka'u a solia vei ira ena takali tani mai vei ira.""

14 "Na cava eda dabeca tiko? Dou soqoni kemudou vata, meda la'ki curu ki na veikoro vakabai, ia meda tiko lo kina. Ni sai Jiova na noda Kalou ka vagalui keda ka vagunuvi keda ena wai gaga, ni da sai valavala ca vei Jiova.

15 "Eda vakasaqara na vakacegu, ia e sega na vinaka e yaco mai, kei na gauna ni bula vinaka, ia sa yaco ga na rarawa!

16 Sa rogo mai Tani na kedra suru ni Nona ose. Sa sautaninini na vanua tauoko e na domo ni kedra suru na Nona ose kaukauwa; Ni ra sa lako mai ka kania na vanua kei na ka kecega sa tu kina, na koro kei ira era tiko kina."

17 "Raica mada, Au na tala vei kemudou na gata, na gata daukata sa sega ni rawai rawa, ka ra na kati kemudou," sa tukuna o Jiova.

18 Au na vakacegui au e na rarawa; sa malumalumu ga na yaloqu e lomaqu.

19 Rogoca! na tagi ni luvena yalewa na noqu tamata mai na vanua vakayawa: "Sa sega beka ni tiko o Jiova mai Saioni? Sa sega beka ni tiko mai kina na nona Tui?" "A cava era sa vakacudrui Au kina ena nodra matakau ceuceu O na nodra kalou lasu na kai tani?"

20 "Sa sivi yani na vula i matua, sa oti na vula i katakata, ia eda sa sega ni vakabulai!"

21 Ena vuku ni nona mavoa na luvena yalewa na noqu tamata Au sa mavoa. Au sa tiko vakaloloku; Na kidroa sa tauri Au vakaukauwa.

22 Sa sega beka nai lumu mai Kiliati, sa sega beka na vu-ni-wai mai kea? na cava sa qai sega kina ni vakabulai mai na nona mate na luvena yalewa na noqu tamata?

CHAPTER 9

Me sa wai mada na uluqu, kei nai vurevure ni wai na mataqu, me'u tagi kina e na siga kei na bogi ena vuku ni nodra vakamatei na luvena yalewa na noqu tamata!

2 Me tu mada mai na veikau e dua Noqu bure ni vulagi; Me rawa ni'u biuti ira tu na noqu tamata, ka lako tani vei ira! ni ra sa tamata dauveidauci kecega, nai soqosoqo ni daulawaki.

3 "Ia sa vaka nodra dakai ni ra sa loveca na yamedra ki na lasu. Era sa sega ni qaqa me ra totaka na dina e vuravura. Ni ra sa lako yani mai na ca ki na ca, ka ra sa sega ni kilai Au," sa tukuna o Jiova.

4 "Dou dui qarauni kemudou vinaka ena vuku ni kai nona, ia mo kakua ni vakararavi vua e dua na tacimu; ni ra na dauveiqaseni vei ira kecega na veitacini, kei ira kecega na kai nomu era na daulako vata kei ira na daukakase.

5 Era na dui vakaisina kecega na kai nona, ka ra na sega ni vosataka na dina; Era sa vakavulica na yamedra me vosa lasu; Ia era sa dauvakaocataki ira ena caka ca.

6 Na nomu vale sa tu ena loma ni veivakaisini; Ena vuku ni veivakaisini era sa bese ni kilai Au," sa tukuna o Jiova.

7 O koya oqo sa tukuna kina o Jiova ni lewe vuqa: "Raica, Au na vakaririgi ira ka vakatovolei ira; Se cava me'u cakava vua na luvena yalewa ni Noqu tamata?

8 Sa gasau vanataki na yamedra; Sa vosataka na veivakaisini; E dua sa vosa vinaka vua na kai nona ena gusuna, ia ena vu ni yalona sa tu kina na lawaki.

9 Me'u sega ni cudruvi ira beka ena vuku ni veika oqo?" Sa tukuna o Jiova; "Me'u sega beka ni sauma na ca ki na matanitu sa vakaoqo?"

10 Au na ia na tagi ena vuku ni veiulunivanua, ia ena vuku ni veikoro mai veikau e dua na tagi lagalaga, baleta ni ra sa kama yavu, me sega e dua e takosova rawa; se me rogoci tale na tagi ni bulumakau. Na manumanu vuka kei na manumanu ni vanua era sa dro; Era sa yali.

11 "Au na qisi Jerusalemi me dua nai binibini benu, me qara ni koli-kata. Au na vakalala na veikoro vaka Juta, me sega e tiko kina."

12 O cei na tamata vuku, me yalomatua rawa ena ka oqo? la o cei o koya sa vosa kina na gusu i Jiova, me na vakatakila na ka o ya? Na cava sa rusa ka kama yavu kina na vanua me vaka na vanua liwa, me sega kina ni dua e kosova rawa?

13 Ka sa tukuna o Jiova, "Baleta ni ra sa biuta na Noqu vunau Ka'u a tauca e matadra, ka ra sa sega ni talairawarawa ki na Noqu vosa se vakamuria,

14 "Ia era sa muria ga na lewa ca ni yalodra, kei ira na Peali, me vaka ka vakavulici ira kina o ira na nodra qase,"

15 O koya oqo sa tukuna kina vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa, na Kalou ni Isireli: "Raica, Au na vakani ira na tamata oqo ena kau gaga, ka vagunuvi ira ena wai gaga.

16 "Au na dui vakasavi ira talega ki na veimatanitu tani, e sega ni dua vei ira se o ira na nodra qase me kila. Ka'u na tala me muri e dua nai seleiwau me yacova Ni'u sa vakaoti ira."

17 Sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa: "Dou vakanananu ka kacivi ira na yalewa dau ni tagi, me ra lako mai; ka dou tukuna mera lako mai na kena daunilele.

18 Me ra kusarawa mai me ia na tagi-yaso ena vukuda, me dave yani mai na matada na wai-nimata, ka tovure na wai mai na dreke-ni-matada.

19 Ni sa dua na domo ni tagi-yaso sa rogo mai Saioni, sa tukuna, 'Ulei na noda vakacacani! Eda sa madua vakalevu, ni da sa biuta na vanua, baleta ni da sa vakasavi tani mai na noda i tikotiko."

20 Ia dou rogo na vosa i Jiova, oi kemudou na yalewa, ka ciqoma ena daligamudou na vosa ni Gusuna; Vakavulici ira na luvemudou yalewa ena tagi-yaso, kei ira yadua na kai nona na lele.

21 Ni sa curu mai e na noda katuba-leka o mate, sa curuma o koya na noda vale vakaturaga, me vakamatei ira na gone " mera kua ni tiko mai taudaku! Kei ira na cauravou " mera yali mai na salatu ni koro!

22 Mo vaka, "Sa tukuna vakaoqo o Jiova, 'la na yago mada ga ni tamata e na bale me vaka na benu e dela ni vanua, ka vaka na sila sa biuta laivi o koya na dau-tatamusuki, ka sa sega e dua me na kumuni ira."

23 Sa tukuna vakaoqo o Jiova, "Me kakua ni dokai koya na vuku ena nona vuku, me kakua talega ni dokai koya na kaukauwa ena nona kaukauwa, me kakua ni dokai koya na vutuniyau ena nonai yau;

24 Ia o koya sa dokai koya me dokai koya ena ka oqo, ni sa yalomatua me kilai Au, ni sai Au o Jiova, sa dauia na yalololoma, kei na lewa kei na cakacaka dodonu, e vuravura. Ni'u sa dauvinakata na veika oqori," sa tukuna o Jiova.

25 "Raica, na veisiga sa lako mai," sa tukuna o Jiova, "Ni'u na cudruvi ira kece kina era sa cili kei ira sa sega ni cili"

26 "O Ijipita, kei Juta, kei Itomi, na kawa i Amoni, Moapi kei ira kece mai na veiyalayala, era sa tiko ga mai na veikau. Ni ra sa sega ni cili o ira na veimatanitu kecega oqori, ia na mataqali kece ni Isireli sa sega ni cili na yalodra."

CHAPTER 10

Dou rogoca na vosa sa tukuna o Jiova vei kemudou, Isa na mataqali i Isireli.

2 Sa tukuna vakaoqo o Jiova: "Dou kakua ni vulica na nodra sala na veimatanitu tani; Dou kakua talega ni taqaya ena i vakatakilakila ni lomalagi, ni ra sa taqaya kina na veimatanitu tani."

3 Ni sa sega yaga na nodra i tovo na tamata; ni sa dua sa taya e dua na vunikau mai veikau, na cakacaka ni liga ni matai e nai matau.

4 Era sa vakaiukuukutaka ena siliva kei na koula; era vakadeitaka e nai vako kei nai tukituki, me kakua ni yavala.

5 Era sa wavu tu, me vaka na niusawa, ka ra sa sega ni vosa rawa; mera na daucolati tu, ni ra sa sega ni lako rawa. Dou kakua ni rerevaka na veika oqori, ni sa sega na ca era na cakava rawa, se me ra na cakava rawa na vinaka.

6 Ni sa sega e dua me vakataki Kemuni, Jiova (o Ni sa levu, ka sa levu na Yacamuni ena kaukauwa),

7 O cei me na sega ni rerevaki Kemuni, Isa na Tui ni veitamanitu? ni sa kilikili ga kei Kemuni oqo. Ena kedra maliwa kece na vuku ena veivanua, kei na nodra veimatanitu kecega, sa sega e dua me vakataki Kemuni.

8 Ia era sa yaloese ka lalia vata ga; na matakau sai vakavuvuli sega ni yaga.

9 Na siliva sa tukitukilaki me veleti; Sa kau mai Tasisi, kei na koula mai Ufasi, na cakacaka ni matai kei na ligai koya na matai ni koula; Sa karakarawa ka lokaloka na nodra i sulu, Sa nodra cakacaka kecega na tamata maqosa.

10 Ia o Jiova ga na Kalou dina; o Koya na Kalou bula kei na Tui sa sega ni mudu. Ni sa cudru o Koya, ena sautaninini o vuravura, ia na veimatanitu era na sega ni vosota rawa na Nona cudru.

11 Mo dou tukuna vei ira vakaoqo, Na kalou ka ra a sega ni bulia na lomalagi kei na vuravura, era na rusa tani yani mai na delai vuravura, ka mai na rukui lomalagi talega.

12 Sa bulia na vuravura o Koya ena Nona kaukauwa, sa vakataudeitaki vuravura ena Nona vuku, ka tevuka yani lomalagi ena Nona lewa matau.

13 Ni sa tabalaka na Domona, sa levu na rorogo ni wai mai lomalagi: ka sa vakuvuya cake o Koya na kabukabu mai nai yalayala kei vuravura. Sa cakava o Koya na livaliva me baleta na uca, ka sa kauta mai na cagi mai na Nona lololo.

14 Sa yalo-sese na tamata kecega ni sega na kila ka; era sa vakamaduataki na matai kecega ena matakau ceuceu; Ni sa ka lasu sara na nona matakau e vakawaicalataki, ka sa sega nai cegu e tiko vua.

15 Era sa sega ni yaga, na cakacaka e Sinai ena cala; Ena gauna era cudruvi kina era na rusa.

16 Sa sega ni vakakina na nodra i votavota na Jekope, ni sa bulia na ka kecega o Koya kei Isireli na yavusa sa Nonai votavota; o Jiova ni lewe vuqa na Yacana.

17 Mo kumuna na nomui yaya ena vanua, isa o iko na lewe ni koro vakabai!

18 Ni sa tukuna vakaoqo o Jiova: Raica, Au na viritaki ira tani e na gauna oqo na lewe ni vanua, ka'u na vakararawataki ira, me ra vakila sara.

- 19** Ulei na noqu mavo! sa ka rarawa na noqu yaviti. Ia au a tukuna, E dina sa ka ni veivakararawataki oqo, ia sa dodonu me'u na vosota ga.
- 20** Na noqu vale laca sa vakacacani, kei na kena dali kecega sa cavuka; o ira na luvequ era sa lako tani vei au, ka ra sa yali. Sa sega e dua me birika tale na noqu vale laca, se rubeca na kenai lati.
- 21** Ni sa yalosese mai o ira nai vakatawa, ka ra sa sega ni qarai Jiova; o koya oqo era na sega kina ni tamata yaco, ia na nodra qele ni sipi kecega ena dui vakasavi.
- 22** Raica, sa rogo mai na domo ni tukutuku, kei na dua na ue levu mai na vanua e na vualiku, me vakalalataki na veikoro vaka-Juta, ka me qara ni koli-kata.
- 23** Kemuni Jiova, au sa kila ni sa sega ni vu mai vua na tamata na nona sala; Sa sega ni tu vua na tamata sa lako tu na lewa ni nonai lakolako.
- 24** I Jiova, mo ni vakanakuitataki au, ia ena lewa dodonu; Me kakua ena Nomuni cudru, de o Ni vakarusai au sara.
- 25** Mo Ni sovaraka na Nomuni cudru ki na veimatanitu tani, o ira era sega ni kilai Kemuni, kei na veivuvale era sega ni masuta na Yacamuni; ni ra sa kani Jekope, mama ka tilomi koya, ka vakalalataka na nona i tikotiko.
- ## CHAPTER 11
- S**a yaco vei Jeremaia na vosa mai vei Jiova, ka vaka,
- 2** "Dou rogoca mada na vosa ni veiyalayalati oqo ka tukuna vei ira na Juta, kei na kai Jerusalemi;
- 3** "Ia mo tukuna vei ira, 'Sa vosa vakaoqo o Jiova na nodra Kalou na Isireli: "Ena ca na tamata sa sega ni vakarorogo ki na vosa ni yalayala oqo
- 4** "Ka'u a vakarota vei ira na nomudou qase ena siga Au a kauti ira kina mai na vanua o Ijipita, mai na lovo kaukamea, ka tukuna, 'Dou vakarogoca na Noqu vosa, ka muria me vaka na ka kecega Ka'u sa vakarota vei kemudou; Dou na qai Noqu tamata, ia Au na nomudou Kalou,'
- 5** "Ka Me'u na vakadeitaka na bubului Au a cavuta vei ira na nomudou qase, me'u na solia vei ira na 'vanua sa dave kina na sucu kei na de-ni-o ni' me vaka ena siga oqo.""" Au a qai tukuna, "Me vakakina, Kemuni Jiova."
- 6** Sa qai tukuna vei au o Jiova, "Mo vunautaka kecega na vosa oqo ena veikoro vaka-Juta, ena saqata talega ni koro o Jerusalemi, ka vaka, 'Dou rogoca na vosa ni veiyalayalati oqo, ka muria.
- 7** 'Ni'u a vakadreta sara vei ira na nomudou qase ena siga Ka'u a kauti ira cake kina mai na vanua o Ijipita, ka yacova na siga oqo, Au sa sou ena veimataka ka vakadreta ka vaka, "Dou talairawarawa ki na Noqu vosa."
- 8** 'Ia era sa sega ni talairawarawa se vakatu daligadra, era sa dui muria kecega na lewa ca ni yalodra: O koya oqo Au na vakayacora kina vei ira na vosa kecega ni veiyalayalati oqo, ka'u a vakarota vei ira me ra cakava, ia era a sega ni via muria.'"
- 9** Sa tukuna talega vei au o Jiova, "Sa votu na nodra vere na Juta, kei na kai Jerusalemi:
- 10** "Era sa lesu tani ki nai valavala ca ni nodra qase e liu, era sa bese ni vakarogoca na Noqu vosa, ka ra sa muria ga na kalou tani me ra qaravi ira; Na mataqali i Isireli kei na mataqali i Juta sa voroka na Noqu veiyalayalati o koya Ka'u a cakava vei ira na nodra qase."
- 11** O koya oqo sa tukuna kina o Jiova, "Raica, Au na vakayacora vei ira na ca ka ra na sega ni drotaka rawa; E dina ni ra na qai tagi vei Au, Au na sega ga ni rogoci ira.

12 "Ena qai lako na veikoroi Juta kei na kai Jerusalemi, ka tagi vei ira na kalou era vakama kina na ka boi vinaka, ia era na sega sara ni vakabulai ira ena gauna ni nodra rarawa.

13 "Ni sa tautauvata na kenai wiliwili ni nomu veikoro kei nai wiliwili ni nomu kalou, o iko Juta; ka sa tautauvata nai wiliwili ni sala ni koro mai Jerusalemi kei nai wiliwili ni cabocabo ni soro dou sa vakaduria ki na ka ni veivakamadua o ya, io nai cabocabo ni soro me kama kina na ka boi vinaka vei Peali.

14 "Ia mo kakua ni masulaki ira na tamata oqo, se dulaka cake na tagi se masu e na vukudra; Ni'u na sega ni rogoci ira e na siga era sa tagi kina vei Au ena nodra rarawa.

15 "Na cava sa mai kitaka ena Noqu vale o koya na Noqu daulomani, ni sa ia o koya nai valavala ca kei ira na lewe levu? Ia na yago savasava sa yali sara vei iko, ni o sa caka ca, o sa qai reki.

16 Sa vakatoka na yacamu o Jiova na Vu-ni-Olive Drokadroka, Totoka ka Vuavuai Vinaka. Ia ena rorogo ni ue levu, sa tutuvaka o Koya na buka e delana, ka sa raramusumusu na tabana.

17 "Ia o Jiova ni lewe vuqa, o Koya ka tei iko, sa kacivaka me yacovi iko na ca ena vuku ni nodra ca na mataqali i Isireli kei mataqali i Juta, o koya era sa cakava vei ira me vakacudrui Au ni ra sa vakama na ka boi vinaka vei Peali."

18 Ia o Jiova sa vakatakila vei au na ka oqori, ia au sa kila; o Ni sa vakaraitaka mai vei au na nodra i naki vuni.

19 Ia au a vaka na lami e yalomalua sa kau mai me vakamatei; ia au a sega ni kila ni ra sa buki qau vere, ka vaka, "Me da vakacataka na kau kei na vuana, ia me da muduki koya tani mai na nodra vanua na bula, me kakua ni nanumi tale na yacana."

20 Ia Oi Kemuni, Jiova ni lewe vuqa, ka lewa vakadodonu, ka vakatovolea na ivi kei na loma ni tamata, me'u sa raica mada na nomuni cudruvi ira: ni'u sa tukuni au vei kemuni.

21 "O koya oqo sa tukuna kina o Jiova ena vukudra na kai Anacoci, era sa saga me ra vakamatei iko, ka tukuna, 'Mo kakua ni ia na parofisai ena yaca i Jiova, de o mate ena ligai keimami'"

22 "O koya sa tukuna kina o Jiova ni lewe vuqa, 'Raica, Au na cudruvi ira: era na mate na cauravou ena i seleiwau, era na mate ena viakana na luvedra tagane kei na luvedra yalewa;

23 'Ka na sega na ka e vo vei ira, Ni'u na kauta mai na veivakarusai vei ira na kai Anacoci, io na yabaki me ra cudruvi kina.'"

CHAPTER 12

Sa yalododonu oi Kemuni, Jiova, ni daru sa veilewai kei Kemuni; la me'u vosa mada vei Kemuni ena vuku ni nomuni lewa: A cava era sa dauyaco kina o ira na tamata ca? A cava sa tiko vinaka kina o ira kecega era sa ia vakalevu na veivakaisini?

2 O ni sa tei ira, io, sa ti sobu na wakadra: era sa tubu, io, era sa vua: sa voleka oi kemuni ena gusudra, ka yawa kina lomadra.

3 Ia oi Kemuni Jiova, o Ni sa kilai au: O Ni a raici au, ka sa vakatovolea na lomaqu vei Kemuni: Mo Ni yarataki ira me vaka na sipi me vakamatei, ka lesi ira kina siga ni veivakamatei.

4 Na cava na kena dede me tagi tiko kina na vanua, ka malai yani na co ni veiwere kecega, ena vuku ni nodra ca era tiko kina? sa otu na manumanu ni vanua kei na manumanu vuka ni ra sa tukuna. "Ena sega ni kunea o Koya na kedai otioti."

5 "Kevaka dou sa cici vata kei ira na tamata, ka ra sa vakaocataki iko, o na qai veiqati

vakaevei kei na ose? la kevaka o sa vakacegu ena vanua sa sautu ga o na qai vakaevei ni sa vuabale na Joritani?

6 O ira talega na wekamu, kei na mataqali i tamamu, era sa ia na veivakaisini vei iko; era sa kacimuri iko vakadomoilevu talega: ni ra sa vosa vinaka vei iko, kakua ni o vakadinati ira.

7 "Au sa biuta na Noqu vale, Au sa vakalaiva na noqui votavota; Au sa soli koya ka'u sa lomana ena vu ni yaloqu kina ligadra na nona meca.

8 Sa cakacaka vei Au na noqui votavota me vaka e dua na laioni ena veikau; sa mai tagi vakacudru vei Au: Ka'u sa cati koya kina.

9 Sa manumanu tavukadiridiri a Noqui votavota vei Au, na manumanu vuka sa voliti koya era sa veivala tukuna; dou mai soqoni vata kecega na manumanu ni vanua, dou mai kania!

10 "Nai vakatawa e vuqa era sa vakacacana na Noqu were-ni-vaini, era sa butuka sobu na Noqui votavota, era sa cakava na Noqu vanua domoni me veikau lala.

11 Era sa cakava me tikina rusa, ia ni sa lala, sa tagi mai vei Au; sa lala mai na vanua taucoko, ni sa sega na tamata sa nanuma kina.

12 era sa lako mai kina veitikina cecere kecega mai veikau o ira na dauvakacaca: ia nai seleiwau i Jiova sa kana voli mai nai yalayala ni vanua e dua ki nai yalayala ni vanua kadua: ena sega e dua na tamata me vakacegu.

13 Era sa kaburaka na witi, ia era na tamusuka na wavakavotona: era sa dauvakaocataki ira, ka na sega ni yaga: ia era na maduataka n nomudou vuata ena vuku ni cudru katakata i Jiova."

14 Sa tukuna vakaoqo o Jiova vei ira kecega na tamata ca era tiko volekati au, "Era tara nai votavota, ka'u a solia vei ira na Isireli na Noqu tamata me ra taukena; Raica, Au na cavuti ira tani mai na nodra vanua, ia na mataqali i Juta Ka'u na cavuta mai na kedra maliwa.

15 "Ia ena yaco, Ni'u sa cavuti ira oti, Au na qai lesu mai, ka lomani ira tale, ka kauti ira tale mai, na tamata yadua kina nona vanua.

16 "Ia kevaka era na gumatua ni vulica nai valavala ni Noqu tamata, me ra bubului ena yacaqu, ka vaka, 'Sa bula o Jiova;' me vaka era sa dauvakavulici ira na Noqu tamata.

17 "Ia kevaka era bese ni vakarorogo mai, Au na cavuta laivi sara ka vakarusa na matanitu koya," sa tukuna o Jiova.

CHAPTER 13

Sa tukuna vakaoqo vei au o Jiova, "Mo la'ki kauta e dua na nomui vau lineni ka vauca kina na tolomu, ia mo kakua ni tonia ena wai."

2 Au sa qai kauta e dua nai vau me vaka na vosa i Jiova, ka vauca kina na toloqu.

3 Sa baci yaco vakarua vei au na vosa i Jiova, ka vaka,

4 "Mo kauta na nomu i vau oqori, sa vau kina na tolomu, ka cavu tu mo lako kina Uferetisi, ka vunia maikeia ena qaravatu."

5 Au a qai lako, ka vunia mai na Uferetisi, me vaka ka tukuna vei au o Jiova.

6 Sa bogi vuqa, sa qai tukuna vei au o Jiova, "mo cavu tu, ka mo lako ki na Uferetisi, ka kauta mai kina nai vau, o ya Au a tukuna mo vunia mai kea."

7 Au a qai lako ki na Uferetisi, ka kelia nai vau ka kauta mai na tikina ka'u a vunia kina: ka raica, sa ca mai nai vau, sa sega e dua na ka e yaga kina.

- ⁸ Sa qai yaco mai vei au na vosa i Jiova, ka vaka,
- ⁹ "Sa tukuna o Jiova: 'Ka'u na vakacacana vakaoqo na viavialevu i Juta, kei na viavialevu cake i Jerusalemi.
- ¹⁰ 'O ira na tamata ca oqo, era bese ni rogoca na Noqu vosa, era muria na lewa ca ni yalodra era muria talega na kalou tani, me qaravi ira, ka soro vei ira, era na vaka ga nai vau oqo, sa sega e dua na ka e yaga kina:
- ¹¹ 'Me vaka sa kabita na tolo ni tamata nai vau, Au sa vakabita vakakina vei Au na mataqali kecega i Juta,' sa tukuna o Jiova; 'me ra yaco me Noqu tamata, Me'u rogo kina, ka vakavinavinakataki, ka vakarokorokotaki: ia era bese ga ni vakarorogo.'
- ¹² "Ia mo tukuna vei ira na vosa oqo: 'sa tukuna vakaoqo o Jiova na nodra Kalou na Isireli, "Na tavaya kece ena vakasinaiti ga ena waini." 'Ka ra na tukuna vei iko, 'Keimami sa sega beka ni kila ni na vakasinaiti na tavaya kecega ena waini?'
- ¹³ "Mo qai tukuna vei ira, 'Sa tukuna vakaoqo o Jiova, "Raica, Au na vakasinaiti ira kecega na lewe ni vanua oqo"io o ira na tui era sa tiko ena i tikotiko i Tevita, kei ira na bete, kei ira na parofita, kei ira kece na kai Jerusalemi" me ra mateni!
- ¹⁴ "Ka'u na botobotolaki ira vata na tamata kei na kai nona, io o ira vata na qase kei na luvedra, sa tukuna o Jiova, ka'u na sega ni lomana, se vosota, se yalololoma kina, Ka'u na vakarusai ira ga."""
- ¹⁵ Dou rogoca, ka vakatu daliga; dou kakua ni viavialevu ni sa vosa o Jiova.
- ¹⁶ Dou vakarokorokotaki Jiova na nomudou Kalou, ni sa bera ni vakayacora na yavamudou e na veiulunivanua loaloa; ka dou sa yadrava na rarama, ka sa vukica ga o Koya me yaloyalo ni mate, ka cakava me butobuto sara.
- ¹⁷ Ia kevaka dou na sega ni rogoca, ena tagi na yaloqu e na tikina vuni e na vuku ni nomudou viavialevu; ena tagi vakalevu na mataqu, ia ena dave mai kina na wai, ni sa vakabobulataki na qele ni sipi i Jiova.
- ¹⁸ Mo tukuna vei rau na tui kei na ranadi, "drau vakamalumalumutaki kemudrau, drau tiko sobu; ni na lako sobu mai na kemudrau ka levu, io na nomudraui sala vakaiukuuku."
- ¹⁹ Na veikoro mai na mata ni ceva ena sogo tu, ka sega e dua me dolava; era na kau tani kecega na Juta; era na kau vakaoti sara vakabobula.
- ²⁰ Drau ta cake, ka raici ira era sa lako mai na vualiku. Sa e vei na qele ni sipi ka soli vei iko, na nomu sipi matavinaka?
- ²¹ Na cava o na qai tukuna ni sa cudruvi iko o Koya? Ni sai iko ga ka vakavulici ira me ra nomu turaga, ka me ra liu. Ena sega beka ni tauvi iko na rarawa, me vaka na yalewa sa taratara?
- ²² Ia kevaka o sa tukuna e lomamu, "na cava beka sa yacovi au kina na ka oqo?" Ni sa levu na nomu caka cala sa luvati kina na bui ni nomui sulu, ka dresulaki tani sara mai na bukubuku-niyavamu.
- ²³ Sa veisautaka rawa li na kai Iciopea na kulina, se na lepate na kena tavutonotono? Ke vakakina dou na qai rawata mo dou caka vinaka, oi kemudou ka daucakava ga na ka ca.
- ²⁴ "O koya oqo ka'u na dui vakasevi ira tani kina me vaka na vu-ni-sila sa cagina tani e na cagi mai veikau.
- ²⁵ Sa kemu ga oqo, nai votavota Au sa vakarautaka me nomu," sa tukuna o Jiova; "Ni o sa guilecavi Au, ka vakararavi ki na ka lasu.
- ²⁶ Ka'u na cega cake kina na bui ni nomui sulu ki matamu, me votu kina na nomu luvawale.

27 Na nomu veibutakoci, kei na nomu daugagano, kei na levu ni nomu dautagane io na nomui valavala vakasisila e na vejyasana cecere ni vanua, Au sa raica oti. Ena ca vei iko, Jerusalemi! O na sega li ni vakasavasavataki? Ena yaco ga ni naica?"

CHAPTER 14

A vosa i Jiova sa yaco vei Jeremaia e na vuku ni dausiga.

2 "Sa tagi o Juta, a kena veimatamata-ni-koro sa malumalumu; era sa loaloa ka dabe e na qele; ia sa lako cake na tagi i Jerusalemi.

3 O ira talega na nodra turaga era sa talai ira na nodra lalai ki na wai: era sa yaco ki nai keli, ka sega ni kunea na wai; era sa lesu ka maca wale na medra bilo; era sa madua ka taqaya, ka ra sa ubia na uludra.

4 Ni sa kakaca na qele, ni sa sega na uca ena vanua, era madua nai vakatau-ni-were, era sa ubia na uludra.

5 Io, na teiri talega sa vakasucu e na teitei, ka sa biuta, ni sa sega na co.

6 Na asa kila talega, era sa tu mai na talasiga, era dramica na cagi me vaka na gata lelevu; sa malumalumu na matadra, ni sa sega na co."

7 Kemuni Jiova, o Ni sa beitaki keimami dina e na neimami caka cala, ia Mo Ni cakacaka e na vuku ni yacamuni ga: ni sa ka levu na neimami dauvuki; keimami sai valavala ca vei kemuni.

8 Kemuni ga era dauvakararavi kina na Isireli, na nodra i vakabula e na gauna ni rarawa. E na vuku ni cava o Ni sa vaka na vulagi e na vanua, ka vaka na tamata sa daulako tu sa tiko walega me moce e na bogi?

9 E na cava o Ni sa vaka na tamata sa taqaya, ka vaka na qaqa sa sega ni ia rawa na veivakabulai? ia, oi kemuni, Jiova, o Ni sa tiko kei keimami, na Yacamuni talega keimami sa vakayacani kina; Mo ni kakua ga ni biuti keimami!

10 Sa tukuna vakaoqo o Jiova vei ira na tamata oqo, "Sa vaka ga oqo na nodra vinakata me ra lako sese, era sa sega ni tarova na yavadra, ia o Jiova sa sega kina ni vinakati ira; ena nanuma oqo na nodra caka cala, ka cudruva na nodra i valavala ca."

11 Sa qai tukuna vei Au o Jiova, "Mo kakua ni masulaki ira na tamata oqo me ra vinaka.

12 "Ni ra sa lolo, Au na sega ni rogoca na nodra tagi, ni ra sa vakacobora nai soro kama kei nai madrali; Au na sega ni vinakati ira, ia Au na vakarusai ira ga e nai seleiwau, kei na viakana, kei na mate dauveiveitaivi."

13 Au sa qai tukuna, "Ulei, noqu Turaga Jiova! Raica, o ira na parofita era sa tukuna vei ira, 'Dou na sega ni raica nai seleiwau, ena sega talega vei kemudou na viakana; ni'u na solia vei kemudou e na yasana oqo me sautu dina ga.'"

14 A sa tukuna vei Au o Jiova, "Sa ka lasu ga era parofisaitaka e na Yacaqu o ira na parofita. Au a sega ni talai ira, Au a sega ni vakaroti ira, au a sega talega ni vosa vei ira. Era sa parofisaitaka ga vei kemudou na raivotu lasu, kei na vosa mana lasu, kei na ka wale, kei nai lawaki ni lomadra.

15 "O koya sa tukuna kina o Jiova e na vukudra na parofita era sa ia na parofisai ena Yacaqu, ia oi Au, Au a sega ni talai ira, ka ra sa tukuna ga, 'Nai seleiwau kei na dausiga ena sega ni yaco ki na vanua oqo' " 'Era na vakarusai ga na parofita o ya e nai seleiwau kei na dausiga!

16 'Ia na tamata era sa dauparofisai vei ira era na biu tu ki na saqata ni koro o Jerusalemi e na vuku ni dausiga kei nai seleiwau; ena sega talega e dua me buluti ira; o ira, se na watidra, se na luvedra tagane, se na luvedra yalewa, ia Au na sovaraka ga vei ira na

nodra ca.'

17 "Ia mo tukuna vei ira na vosa oqo; 'Me dave sobu na wai mai na mataqu e na siga kei na bogi, ia me kakua ni cegu. Ni sa ramusu na luvena yalewa na noqu tamata e na dua na rusa levu, ka sa yaviti vakaca sara.

18 Kevaka Au sa lako yani ki na were, raica, era sa davo no o ira na vuetaki e nai seleiwau! Kevaka Au sa curu yani ki na koro, raica, era sa davo no o ira na mate e na viakana! Io, o ira vata na parofita kei na bete era sa lako voli ga ki na dua na vanua era sa sega ni kila."

19 O Ni sa biuti ira sara beka na Juta? Sa vakasisilataki ira beka na Saioni na Yalomuni? Ena cava o Ni sa cudruvi keimami, ka keimami sa sega ni vakabulai rawa tale? Keimami a yadrava na vakacegu, ka sa sega ni yaco e dua na ka vinaka; Keimami tukuna me yaco na gauna ni veivakabulai, ia raica, sa yaco ga na ka rarawa.

20 Kemuni Jiova, keimami sa vakatusa na neimami ca, kei na caka cala ni neimami qase, ni keimami sai valavala ca vei Kemuni.

21 Mo ni kakua ni cati keimami, e na vuku ni Yacamuni, Mo Ni kakua ni vakarogocataka na Nomuni tikotiko vakaiukuuku. Mo ni nanuma, ka Mo Ni kakua ni vakatawayagataka na nomuni veiyalayalati kei keimami.

22 Sa dua beka na nodra ka lasu na veimatanitu me vakatauca rawa na uca? Se sa solia rawa beka na uca o lomalagi? Sai kemuni duaduaga, Jiova, na neimami Kalou se sega? O koya keimami na vakararavi kina vei Kemuni, ni sai Kemuni ga sa cakava na ka kece oqo.

CHAPTER 15

Sa qai tukuna vei au o Jiova, "Ke rau tu e mataqu o Moses kei Samuela, ke sega ni gole rawa kina na lomaqu vei ira na tamata oqo: biuti ira tani Me'u kua ni raica, me ra lako tani ga.

2 "Ia kevaka era taroga vei iko, 'Me keimami lako yani kivei?' Mo qai tukuna vei ira, 'Sa tukuna vakaoqo o Jiova; "O ira sa lesi ki na mate, ki na mate ga; kei ira sa lesi ki nai seleiwau, ki nai seleiwau ga; kei ira sa lesi ki na viakana, ki na viakana ga; kei ira sa la'ki vakabobulataki, ki na veivakabobulataki ga."

3 "Ia e va na ka Au na lesia me rawai ira, sa tukuna o Jiova. "Nai seleiwau me ia na veivakamatei, kei na koli me ia na veidresulaki, kei na manumanu vuka, kei na manumanu ni vanua, me kania ka vakarusai ira.

4 "Ia Au na soli ira me ra veikauyaki ki na veimatanitu kecega e vuravura, e na vuku i Manasa na luve i Esekaia na tui Juta, e na vuku ni ka sa cakava e Jerusalemi.

5 "Ia o cei li ena lomani iko, Jeusalemi? Se o cei me na tagicaki iko? Se o cei me na lesu tani me la'ki taroga, se sa vakaevei na nomu tiko?

6 O iko o sa biuti Au," sa tukuna o Jiova, "O sa lako ki muri: O koya oqo Au na dodoka kina na ligaqu vei iko, ka vakarusai iko; Au sa oca e na veivutuni!

7 Ia Au na irivi ira e nai iri e na matamata-nikoro ni vanua; Ka'u na vakayalitaki ira, Ka'u na vakarusai ira na Noqu tamata, ni ra sa sega ni saumaki mai na nodra i valavala.

8 Sa ka levu tu na nodra yada, ka lailai na mata ni nuku ni wasawasa; Au sa vakayacora vei ira, io, vua na tinadra na cauravou e dua na dauvakacaca e na siga levu: Au sa vakavuna na nona sikit koya vakidacula, kei na ka ni veivakarerei ki na koro.

9 "Sa malumalumu mai o koya sa vakasucuma e lewe vitu, sa ciba o koya, sa dromu na nona matanisiga ni sa siga toka, sa madua ka taqaya o koya. Ia na kedra vo Au na solia ki

nai seleiwau e na matadra na kedra meca," sa tukuna o Jiova.

10 Ulei oi au, na tinaqu, ni o sa vakasucumi au me'u tamata dauveileti ka tamata dauveivala kei vuravura kecega! Au a sega ni soli lavo me saumi, ka me levu talega na kenai kere. Ia sa sega na tamata me cakava vakakina vei au, ia o ira kece era sa rukaki au.

11 Sa tukuna o Jiova, "E dina, na vo ni nomu bula ena vinaka ga; e dina, Ni'u na vakauqeti ira na meca me ra caka vinaka vei iko e na gauna ni ca kei na gauna ni rarawa.

12 Me dua li na kaukamea me vorota na kaukamea vaka tokalau kei na varasa?

13 Na nomui yau kei na nomu ka talei Au na solia ga me kautani wale, me sega na kenai voli, io e na vuku ni nomui valavala ca kecega e na nomui yalayala kecega.

14 Ia Au na vakauti kemudou kei na nomudou meca ki na vanua dou sa sega ni kila, ni sa dua na buka sa tutuvaki e na Noqu cudru, ena kati kemudou."

15 Oi kemuni, Jiova, o ni sa kila: mo ni nanumi au, ka mai raici au, ka cudrvaki au vei ira era vakacacani au; e na vuku ni Nomuni dauvosota, kakua ga ni kauti au tani; Ni kila ga, ni sai Kemuni ka'u sa vakarogocataki kina.

16 Sa kune na nomuni vosa, ia Au a kania; ka sa yaco na nomuni vosa me ka ni reki kei na ka ni marau ki na lomaqu; Ni'u sa vakatokai e na Yacamuni, Jiova na Kalou ni lewe vuqa.

17 Au a sega ni tiko e na nodra i soqosoqo na dauveivakalialiai, se'u marau tiko; au a tiko duaduaga e na vuku ni Ligamuni, ni kemuni sa vakasinaiti au e na cudru levu.

18 Na cava sa sega ni mudu kina na noqu rarawa, kei na noqu mavoa me sega ni bula rawa, ka sa sega ni via bula? O ni na vaka dina sara beka e dua na daulusu vei au, ka vaka na wai sa yali ga?

19 O koya oqo sa tukuna kina o Jiova, "Kevaka o na saumaki mai, Au na qai vakayacori iko tale, mo mai tu ga e Mataqu. Ia kevaka o na wasea tani na ka talei mai na ka sa sega ni yaga, o na qai vaka ga na Gusuqu, me ra saumaki mai vei Au o ira, ia o iko mo kakua ni saumaki vei ira.

20 Ia Au na qisi iko mo bai varasa vei ira na tamata oqo. Era na veivala kei iko, ka ra na sega ni gumatua vei iko, Ni'u sa tiko vata kei iko me'u vakabulai iko, ka kaliraki iko, " sa tukuna o Jiova.

21 "Ia Au na kaliraki iko mai na ligadra na tamata ca, ka vakabulai iko mai na ligadra na daurerevaki."

CHAPTER 16

Sa yaco vei au na vosa i Jiova, ka vaka,

2 "Mo kakua ni kauta vei iko e dua me watimu, ia me kakua na luvemu tagane, se na luvemu yalewa e na yasana oqo."

3 Ni sa tukuna vakaoqo o Jiova e na vuku ni gonetagane kei na vuku ni goneyalewa eya sa sucu e na yasana oqo, e na vuku ni tinadra sa vakasucumi ira, kei na vuku ni tamadra talega sa vakatuburi ira e na vanua oqo:

4 "Era na mate e na mate ca; era na sega ni tagicaki; era na sega talega ni bulu; era na vaka na de-ni-manumanu e dela ni soso, ena vakaoti ira sara nai seleiwau, kei na viakana; ia na yagodra ena kedra na manumanu vuka, kei na manumanu ni vanua."

5 Ni sa tukuna vakaoqo o Jiova, "Kakua ni o curu ki na vale ni tagi yaso, kakua talega ni la'ki tagicaki ira se vakacegui ira. Ni'u sa kauta tani na Noqu vakacegu mai vei ira na tamata oqo," sa tukuna o Jiova. "Io na yalololoma kei nai valavala loloma.

- 6** "Era na mate na turaga kei na tamata wale e na vanua oqo; era na sega ni buluti, ena sega e tagicaki ira, se tavalaki ira, se tasi ira e na vukudra.
- 7** "Era na sega talega ni ia na dovi madrai ena vukudra e na somate, me vakacegui ira e na vuku ni mate; era na sega talega ni solia vei ira na bilo ni veivakacegui me ra gunuva e na vuku ni tamadra se na tinadra.
- 8** "Kakua talega ni o curu ki na vale era soqoni kina, mo kana ka gunu vata kei ira."
- 9** Ni sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa, "Na Kalou ni Isireli; Raica, Au na muduka tani e na yasana oqo e na matamudu, io, e na nomudou gauna, na domo ni marau, kei na domo ni reki, na domo ni tagane kei na domo ni yalewa, sa qai vakawati.
- 10** "Ia ena yaco, ni o sa tukuna vei ira na tamata oqo na vosa kecega oqo, era na tukuna vei iko, 'Na cava sa cavuta kina o Jiova vei keimami na ka ca levu kece oqo? Se cava beka na neimami caka cala? Se cava na neimami valavala ca keimami sa cala kina vei Jiova na neimami Kalou?'
- 11** "Ia mo tukuna vei ira, 'E na vukudra na nomudou qase ni ra sa biuti au,' sa tukuna o Jiova, 'Ka ra sa muria na kalou tani, ka qaravi ira, ka sorovi ira, ia era sa biuti Au, ka ra sa sega ni vakabauta na Noqu vunau.'
- 12** 'Ia oi kemudou dou sa caka ca vakalevu ka vakalailai o ira na nomudou qase; ka raica, dou sa dui muria yadua na lewa ca ni yalona kei na nona loma ca, me ra kakua kina ni vakarorogo vei Au.
- 13** 'O koya oqo Au na biuti kemudou tani kina mai na vanua oqo, ki na vanua dou sa sega ni kila, oi kemudou se o ira na nomudou qase; ia dou na qaravi ira na kalou tani mai keya e na siga kei na bogi; Au na sega ni lomani kemudou mai keya.'
- 14** Ia sa mani tukuna vakaoqo o Jiova, "Raica, ena yaco na gauna, ena sega ni kainaki tale kina, 'Sa bula o Jiova, o Koya ka kauti ira cake na Isireli mai na vanua o Ijipita,'
- 15** "Ia, e na kainaki ga, 'Sa bula o Jiova, o Koya ka kauti ira na Isireli mai na vanua mai na vualiku, mai na veivanua talega sa dui vakasavi ira kina o Koya:' Ia Au na kauti ira tale mai ki na nodra vanua Ka'u a solia vei ira na nodra qase.
- 16** "Raica, Au na talai ira e lewe vuqa na dausawa," sa tukuna o Jiova, "Ka ra na siwati ira; ena oti, Au na talai ira e lewe vuqa na dauvakasasa manumanu, ka ra na vakasavi ira mai na veiulunivanua kecega, kei na veiulu-nikoro kecega, kei na qaravatu."
- 17** "Ia na Mataqu sa qarava na nodra i valavala kecega, sa sega ni vunitaki vei Au, ka sa sega talega ni tabonaki na nodra caka cala, Me'u kakua ni kunea.
- 18** "Ia Au na sauma e liu me rauta vakarua na nodra caka cala kei na nodra i valavala ca; Ni ra sa vakadukadukalitaka na Noqu vanua e na yago mate ni nodra ka velavela, io e na nodra ka vakasisila era sa vakasinaita kina na Noqui tikotiko."
- 19** Kemuni Jiova, na noqu kaukauwa, kei na noqu koro ni valu, kei na noqui vakaruru e na siga ni rarawa, era na lako mai kivei kemuni o ira na Veimatanitu mai na veiyalayala kei vuravura, kara na tukuna, "E dina, era sa taukena o ira na neimami qase na ka lasu, kei na ka wale, kei na ka sa sega ni yaga."
- 20** Sa na dua beka na tamata me cakava me nona kalou na ka sa sega ni kalou?
- 21** "O koya oqo, raica, Au na vakatakila kina vei ira me vakaduaga oqo, Ka'u na vakatakila vei ira na Ligaqu, kei na Noqu kaukauwa; ka ra na kila ni sa Yacaqu o Jiova.

CHAPTER 17

"Na nodra i valavala ca na Juta sa ceuti tu e nai ceu kaukamea, e na mata ni daimani:

Sa ceuti tu e na lomadra, kei na tutuna balavu cake ni nomudou i cabocabo ni soro,

2 Ni ra sa nanuma tiko o ira na luvedra na nodra i cabocabo ni soro kei na nodra kalou yalewa e ruku ni kau bulabula mai na veiulunivanua.

3 O iko na Noqu ulu-ni-vanua mai vanua, na nomui yau, kei na nomu ka talei kece Au na solia me tokitaki ga, ia na nomu veiyasana cecere sa ia kina nai valavala ca, e na nomui yalayala kecega.

4 Ia o iko talega, mo na kua so ni tiko e na nomui tikotiko Ka'u a solia vei iko, ia Au na lewai iko mo qaravi ira na nomu meca e na vanua o sa lecava, ni sa dua na buka dou sa tutuvaka e na Noqu cudru, ena waqa ka sega ni mudu."

5 Sa tukuna vakaoqo o Jiova, "Ena ca na tamata sa vakararavi kivua na tamata, ka sa goleva na liga ni tamata, ka sa lako tani mai vei Jiova na lomana.

6 Ni na vaka na luveniyali ni veikau o koya, ena sega talega ni kunea na vinaka ni sa yaco mai; ena tikotiko ga e na vanua dravuisiga mai veikau, e na vanua masima sa sega ni sega.

7 "Sa kalouvinaka na tamata sa vakararavi vei Jiova, ka sa nuitaki Jiova ga.

8 Ni na vaka na kau sa tei e na bati ni wai, ia sa vakateteva na wakana ki na bati ni uciwai, ena sega ni kila ni sa yaco mai na katakata, a drauna talega ena drokadroka tu, ia e na yabaki ni dausiga ena sega ni nuiqawaqawa kina, ena sega talega ni mudu ni vuavual.

9 "Sa ka dauveivakaisini duaduaga na yalo ni tamata, ka sa dredre ni vinaka. o cei me kila rawa?

10 Oi au o Jiova Au sa dikeva na loma ni tamata, Ka'u sa vakatovolea na kenai ivi, Me'u solia vua na tamata yadua me vaka na nonai valavala, me vaka na vua ni nona cakacaka.

11 "Me vaka na toa ni veikau sa saulaka na yaloka sa sega ni vakalutuma, sa vakakina o koya sa kumuna nai yau, ka segai e nai valavala dodonu, ena laiva ga o koya e na veimama ni nona bula, ia e na kenai otioti ena tamata lialia ga."

12 Sai tikotiko vakaiukuuku ka cecere mai nai vakatekivu na yasana ni neimami vale tabu.

13 Oi kemuni Jiova, era dauvakararavi kina na Isireli, o ira kece era biuti Kemuni era na madua ga, "O ira era lako tani vei au era na volai ga e na qele, ka ni ra sa biuti Jiova na mata-ni-wai bula."

14 Mo ni tara na noqu mavoa, kemuni Jiova, ena qai mavo; Ni vakabulai au, ka'u na qai bula; Ni sai kemuni ka'u sa vakacaucautaka,

15 Raica, era sa tukuna vei au, "Sa evei na vosa i Jiova? Me yaco mada ga!"

16 Ia, oi au, au sa sega ni vakatotolo ni biuta na noqui tavi ni vakatawa me'u muri kemuni; Ia na siga ca au a sega ni gadreva; o ni sa kila ga na ka sa lako tani mai na gusuqu sa dodonu ga e Matamuni.

17 Mo ni kakua ni vakataqayataki au; oi kemuni ga au sa vakararavi kina e na siga ca.

18 Me ra vakamaduataki o ira era vakacacani au, ia me'u kakua ni vakamaduataki oi au, me ra taqaya o ira, ia me'u kakua ni taqaya oi au: Mo ni vakayacora vei ira na siga ca, ia mo ni vakarusai ira e na rusa vakarua!

19 Sa tukuna vakaoqo vei au o Jiova, "Mo la'ki tu e na matamata-ni-koro ni luvedra na tamata, e ratou dauveicuruyaki kina na tui Juta, e na matamata-ni-koro kece talega kei Jerusalemi;

20 "Ka tukuna vei ira, 'Dou rogoca na vosa i Jiova, oi kemudou na tui Juta, kemudou kei na Juta kecega, kei na kai Jerusalemi kecega, sa daucuruma na veimamatata ni koro oqo.

21 'Sa tukuna vakaoqo o Jiova; "Dou qarauni kemudou, mo dou kakua ni colata nai

kaukau e na siga tabu, se kauta mai e na veimatamata ni koro ki Jerusalemi;

22 "Dou kakua talega ni colata yani nai kaukau mai na nomudou veivale e na siga tabu, se cakava e dua na cakacaka, ia dou vakatabuya ga na siga tabu, me vaka Au a vakarota vei ira na nomudou qase.

23 "Ia era sega ni talairawarawa, se vakatu daligadra, era sa vakadomoqataki ira ga, me ra kakua ni vakarorogo, se me ra vakavulici.

24 "Ia ena yaco, kevaka dou na vakarorogo matua sara vei au," sa tukuna o Jiova, "Mo dou kakua ni colata mai nai kaukau ki na veimatamata-ni-koro oqo e na siga tabu, ka sa vakatabuya ga na siga tabu, me kakua ni caka kina e dua na cakacaka.

25 "Ena qai curu mai ki na veimatamata-ni-koro oqo o ira na tui kei na turaga era sa tiko e hai tikotikoi Tevita, ka sa vodo e na qiqi-vakaturaga kei na ose, o ira, kei na luvedra, kei ira na Juta, kei na lewe i Jerusalemi: ia ena tu dei ga na koro oqo ka sega ni mudu.

26 "Ka ra na lako mai na veikoro vaka-Juta, kei na yasayasa vaka-Jerusalemi, kei na vanua i Penijamini, kei na buca, kei na veiulunivanua, kei na mata ni ceva, ka kauta mai hai soro kama, kei nai soro, kei nai madrali laukana, kei na ka boi vinaka, ka kauta mai nai madrali ni vakavinavinaka, ki na vale i Jiova.

27 "Ia kevaka dou na sega ni vakarorogo vei Au mo dou vakatabuya na siga tabu, ka me kakua ni colata mai nai kaukau, ka curu ki na veimatamatani- koro ki Jerusalemi e na siga tabu, Au na qai tutuvaka na buka e na kena matamata-ni-koro, ena kania na veivale vakaturaga mai Jerusalemi, ena sega talega ni bokoci."""

CHAPTER 18

Na vosa e a yaco vei Jeremaia mai vei Jiova, ka vaka,

2 "Mo tu cake, ka lako sobu ki na nona vale na dautuli bilo, ia Au na tukuna vei iko mai keya na Noqu vosa."

3 Au a qai lako sobu ki na nona vale na dautulituli, ka raica, sa ia tiko e dua na cakacaka e na kenai tutu-wiri.

4 A sa cataki na bilo tete sa cakava tiko, e na ligi i koya na dautulituli; ka sa baci cakava tale me bilo tani, me vaka sa vinaka vua na dautulituli me cakava.

5 Sa qai yaco vei au na vosa i Jiova, ka vaka:

6 "Me'u sega beka ni veitalia vei kemudou, na mataqali i Isireli, me vaka taki koya na dautulituli oqo?" Sa tukuna o Jiova, "Raica, me vaka na tete e na ligi i koya na dautulituli, sa vakakina oi kemudou e na Ligaqu, na mataqali i Isireli!

7 "Na tiki-ni-siga Au na vosa e na vuku ni dua na vanua, se dua na matanitu, Me'u cavuta, ka basuka, ka vakarusa,

8 "Kevaka ena lesu na vanua o ya mai na nodra ca, Au a lewa me ra ca kina, Au na qai veivutunitaka na vinaka, Au a tukuna Me'u cakava me ra vinaka kina.

9 "Ia na tiki-ni-siga Au na vosa e na vuku ni dua na vanua, se dua na matanitu, me'u tara, ka tea,

10 "Kevaka ena caka ca e Mataqu, me sega ni vakarorogo ki na domoqu, Au na qai veivutunitaka na vinaka, Ka'u a tukuna Me'u cakava me ra vinaka kina.

11 "Ia oqo, mo vosa vei ira na Juta, kei na lewe i Jerusalemi, ka vaka, 'Sa tukuna vakaoqo o Jiova; "Raica, Au sa tulia na ca kivei kemudou, ia Au sa vakananuma e dua na lewa e na vukumudou, dou dui lesu mada mai na nomudou i tovo ca, ka vakavinakataka na nomudou i tovo kei na nomudoui valavalala."""

12 Era sa tukuna, "Sa sega sara ni rawa! Keimami na muria ga na neimami lewa, ia na

nanuma ni lomai keimami ca keimami na dui cakava."

13 O koya oqo sa tukuna kina o Jiova; "Dou vakataroga mada vei ira na veimatanitu, se o cei sa rogoca na ka vakaoqo; Sa dua na ka rerevaki sara sa cakava o koya na goneyalewa ni Isireli."

14 E dua li me vakalaiva na uca-vulavula ni Lepanoni me kenai sosomi na wai mai na uluvatu ni vanua? se me biu beka na wai liliwa sa drodro tu me kenai sosomi na wai ni dua na tikina tani?

15 "Ka ni ra sa guilecavi Au na Noqu tamata, ia era sa vakama kina na ka boi vinaka ki na ka lasu, ka ra sa vakatarabetaki ira e na nodra sala, ka sa biu ga nai lakolako makawa, me ra lako vakatikitiki e na sala sa sega ni buluti,

16 me ra vakavuna na kena vakalalataki na nodra vanua, ka me vakasiusiutaki ka sega ni mudu; o ira kece era lako voli yani era na kidacalataka, ka kurea na uludra.

17 Au na vakatolosevi ira e na mata ni meca me vaka e na cagi mai na vualiku; Au na vakanadakui ira e na siga ni nodra rarawa ka sega ni vakanamata vei ira."

18 Era sa qai tukuna, "Me da mai bukia na vere kei Jeremaia, ni na sega ni yali na vunau mai vua na bete, se nai vakavuvuli mai vua na vuku, se na vosa mai vua na parofita. Me da mai vakacataki koya e na yameda, ia me da kakua ni vakarorogo ki na dua na nona vosa."

19 Ni golevi au mai, Jiova, ka rogoca na domodra era veileti kei au!

20 Me saumi beka na vinaka e na ca? Ni ra a kelia nai keli me'u mate kina. Mo ni nanuma ni'u a tu e Matamuni me'u vosa vinaka e na vukudra, ka me'u saumaka tani na Nomuni cudru mai vei ira.

21 O koya mo ni solia kina na luvedra me ra viakana, ka vakadavea na kedra dra e na kaukauwa ni seleiwau; ia me yali vei ira na watidra na luvedra, ka me ra yada talega; ka me ra vakamatei na nodra tagane; ia na nodra cauravou, me ra mate e nai seleiwau e nai valu.

22 Me rogo mai na nodra veivale na tagi, ni Kemuni sa vakauta nai valu me sikitira: ni ra sa kelia nai keli me rawai au; ia era sa vunia nai cori me tacori kina na yavaqu.

23 Io, oi Kemuni, Jiova, o Ni sa kila kece na nodra veretaki au me'u mate. Mo ni kakua ni buluta na nodra caka cala, ia na nodra i valavala ca mo ni kakua ni bokoca tani mai na Matamuni, ia me ra vakabalei sobu ga e matamuni; Mo Ni vakayacora vei ira e na gauna ni Nomuni cudru.

CHAPTER 19

Sa tukuna vakaoqo o Jiova, "Mo la'ki kauta e dua na kena saqa qele na dautulituli, ka so vei ira na tamata era qase, kei na ka so vei ira na bete era qase.

2 "Ia dou lako vata yani ki na Buca ni Luvei Inomi, mai nai curucuru ki na Matamata-nikoro mai na Vualiku, ia mo vunautaka mai kea na vosa Au na tukuna vei iko,

3 "Ka vaka, 'Dou rogoca na vosai Jiova, oi kemudou na tui Juta, kei na kai Jerusalemi; Sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa, na Kalou ni Isireli; "Raica, Au na vakayacora na ca ki na tikina oqo, ena qasikanunu kina na daligadra.

4 "Ka ni ra sa biuti Au, ka ra sa vakacacataka na tikina oqo, ka ra sa vakama kina na ka boi vinaka vei ira na kalou tani, era sega ni kila, se o ira, se na nodra qase, se o iratou na tui Juta, ka ra sa vakasinaita na yasana oqo ena kedra dra era sega ni cala

5 "(Era sa tara talega na veiyasana cecere i Peali, me vakama na luvedra tagane ena bukawaqa mei soro kama vei Peali, na ka Au a sega ni vakarota, se vosataka, ka sa sega

talega ni tubu e Lomaqu),

6 Sa tukuna vakaoqo o Jiova, "Raica, ena vuku ni ka oqo ena yaco na gauna, ena sega ni vakatokai tale kina na yasana oqo, o Tofeti, se Na Buca ni Luvei Inomi, ia, Na Buca ga ni Veivakamatei.

7 "Ia Au na vakatawayagataka na lewa i Juta kei Jerusalemi ena yasana oqo, Au na lewa me ra bale ena i seleiwau ena matadra na nodra meca, ena ligadra talega era sa saga mera vakamatei ira: ia Au na solia na yagodra me kedra na manumanu vuka, kei na manumanu ni vanua.

8 "Ia Au na cakava na koro oqo me koro rusa, ka me vakaisaisataki: O ira kece era lako voli mai kina era na kidacala ka vakaisaisa ena vuku ni kena ca levu kecega.

9 "Ia Au na biuti ira me ra kania na lewe ni luvedra tagane, kei na lewe ni luvedra yalewa, ka ra na dui kania yadua na lewe ni wekana, ni sa buku matua na druadrua ni koro, ena vuku talega ni ka rarawa sa vakararawataki ira kina na kedra meca, kei ira era saga me ra vakamatei ira."

10 "Mo qai voroka na saqa ena matadra na tamata dou sa lako vata,

11 "Ka tukuna vei ira, Sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa; Au na vorolaki ira vakakina ha tamata oqo kei na koro oqo, me vaka sa vorolaki na nona bilo na dautuli bilo, sa sega ni vakavinakataki rawa tale, ka ra na ia na veibulu e Tofeti, me sega na tikina e vo me veibulu kina.

12 "Au na cakacaka vakaoqo ki na yasana oqo," sa tukuna o Jiova, "Kivei ira talega na lewena, ia Au na cakava na koro oqo me vakataki Tofeti.

13 "Ena vakasisilataki talega na veivale mai Jerusalemi, kei na nodratou veivale mai Jerusalemi, kei na nodratou veivale na tui Juta, me vaka na kena vakasisila na tikina o Tofeti, ni ra sa vakama e dela ni veivale kecega na ka boi vinaka ki na veikalokalo kecega ni lomalagi, ka livia nai sevu vei ira na kalou tani.""

14 Sa qai lesu tale mai Tofeti o Jeremaia, ka talai koya kina o Jiova me ia na parofisai; ka sa la'ki tu ena lomanibai ni vale i Jiova, ka tukuna vei ira na tamata kecega,

15 "Sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa, na Kalou ni Isireli: 'Raica, Au na vakayacora ki na koro oqo kei na kena veikoro kecega na ca kecega Au a vosa kina ena vukuna, ni ra sa vakadomoqataki ira, me ra kakua ni rogoca na Noqu vosa.'"'

CHAPTER 20

1 Ia o Pasuri na luvei Ima na bete, o koya na turaga sa liu ena vale i Jiova, sa rogoca ni sa parofisaitaka na ka oqo o Jeremaia.

2 Sa cudruvi Jeremaia na parofita o Pasuri, ka vesuki koya ena i vesu kau sa tu mai na matamata ni koro cecere i Penijamini, sa volekata na vale i Jiova.

3 Ia ena mataka, sa qai sereki Jeremaia o Pasuri mai nai vesu kau. Sa qai tukuna vua o Jeremaia, "O Jiova sa sega ni vakatoka na yacamu o Pasuri, o Mekorimisapipi ga.

4 "Ni sa tukuna vakaoqo o Jiova, 'Raica, Au a lewa mo ka rerevaki vei iko, vei ira kece talega na wekamu: ia era na bale e nai seleiwau ni kedra meca, o na raica e matamu talega, ia o ira na Juta kecega Au na solia ki na liga i tui Papiloni, ena kauti ira vakabobula ki Papiloni, ka vakamatei ira e nai seleiwau.

5 'Ia Au na solia na kaukauwa kecega ni koro oqo, kei na kena cakacaka kecega, io, na nodra i yau kece talega na tui Juta Au na solia ki na liga ni nodra meca, era na tokitaka, ka taura, ka kauta ki Papiloni.

6 'Ia o iko, Pasuri, kei ira kece era tiko ena nomu vale, dou na la'ki vakabobulataki: ia dou

na yaco ki Papiloni, ka dou na mate talega kina, ka dou na bulu kina, o iko, kei ira kecega na wekamu, o sa parofisaitaka kina na ka lasu."

7 Kemuni Jiova, o Ni sa rawai au sara, ia au sa rawai dina sara kina, o Ni sa kaukauwa vei kedaru, ka o Ni sa gumatua mai: au sa dredrevaki ena veisiga, era sa vakalialiai au kecega.

8 Ia ni'u a qai vosa, ka'u sa qoqolou, ka'u sa kacivaka nai, "Valavala kaukauwa kei na veivakacacani," ka ni sa yaco na vosa i Jiova me ka au sa rogo ca kina, ka dredrevaki kina ena veisiga.

9 Au a qai tukuna, "Au na sega ni cavuti Koya, se vosa tale ena Yacana." Ia na Nona vosa, sa tu e lomaqu me vaka na bukawaqa, sa sogo tu ena suiqu, ia au sa oca ni'u kinoca, ka sega ni'u rawata.

10 Ni'u sa rogoca na nodra vosa ca na lewe vuqa, "Sa vakavolivoliti au na rere!" Era tukuna, "Dou tukuna mai," ia keitou na qai tukuna, "O ira kece na wekaqu era sa yadrava na noqu bale, ka tukuna. "Ena vecei beka o koya, keimami na qai rawai koya, ka vakayacora na neimami cudru vua."

11 Ia o Jiova ga sa tiko vata kei au me vaka e dua na qaqo rerevaki. O koya oqo era na tarabe kina era sa vakacacani au, ka ra na sega ni gumatua, era na madua vakalevu; ni ra na sega ni cakacaka yaco, na nodra madua sa sega ni mudu ena sega ni guileca.

12 Ia, oi kemuni Jiova ni lewe vuqa, o Ni sa vakatovolea na yalododonu, ka dikeva na ivi kei na loma ni tamata, me'u raica mada na Nomuni cudruvi ira ni'u sa tukuni au vei kemuni.

13 Dou sere vei Jiova, dou vakavinavinaka vei Jiova: ni sa vakabula na yalona na dravudravua mai na ligadra na daucaka ca.

14 Me ca na siga au a sucu kina, me kakua ni kalouvinaka na siga sa vakasucumi au kina o tinaqu!

15 Me ca na tamata e a tukuna vei tamaqu, "Sa sucu e dua na luvemu tagane!," ka vakamarautaki koya sara kina.

16 Ia na tamata o ya me sa vaka ga na veikoro e a vukica o Jiova, ka sega ni veivutuni; ia me rogoca o koya ka kaila ena mataka, kei na qoqolou ena siga levu,

17 Ni sa sega ni vakamatei au o koya ena siga au sa sucu kina, me sa noqui bulubulu ga o tinaqu, io na ketena me sa colati au tikoga.

18 Na cava au sa lako mai kina mai na kete me'u kunea na oca kei na rarawa, me otia ga kina na noqu siga e na madua?

CHAPTER 21

Sa talai Pasuri na luve i Malikaia, kei Sefanaia na luve i Meesea na bete, kivei Jeremaia, o Setekaia na tui, me rau tukuna vua,

2 "Mo tarogi Jiova mada e na vukuda, ni sa mai veivala kei keda o Nepukatiresa na tui Papiloni, de sa na cakacaka beka mai vei keda o Jiova me vaka na Nona cakacaka vakurabui kecega, me sa lako tani mada ga kina vei keda o koya."

3 Sa qai yaco vei Jeremaia e dua na vosa mai vei Jiova, ka sa tukuna kina vei rau o Jeremaia, "Drau tukuna vakaoqo vei Setekaia,

4 'Sa tukuna vakaoqo o Jiova na Kalou ni Isireli; "Raica, Au na vakalesuya tani nai yaragi ni valu e na ligamudou, dou sa veivaluti kina kei tui Papiloni, kei ira na kai Kalitia, era mai kabai kemudou mai daku ni bai, ia Au na vakasoqoni ira mai ki loma ni koro oqo.

5 "Ia Au na veivala kei kemudou oi Au e na ligaqu sa dodo yani, kei na ligaqu kaukauwa,

io e na cudru, kei na lesa, kei na cudru levu.

6 "Ka'u na yaviti ira na lewe ni koro oqo, na tamata kei na manumanu: era na mate ga e na mate dauveiveitaivi.

7 "Ni sa ot i oqori," sa tukuna o Jiova, "Au na soli Setekaia na tui Juta, kei ira na nona tamata, kei ira na lewe ni vanua, kei ira sa vo e na koro oqo mai na mate dauveiveitaivi, kei nai seleiwau, kei na viakana, ki na liga i Nepukatiresa na tui Papiloni, kei na ligadra na nona meca, kei na ligadra era sagai ira me ra vakamatea. Ia ena yaviti ira o koya e nai seleiwau; ena sega ni vosoti ira, ena sega talega ni yalovinaka, se yalololoma."

8 "Ia vei ira na tamata oqo mo tukuna, 'Sa tukuna vakaoqo o Jiova; "Raica, Au sa vakaraitaka vei kemudou na sala ni bula, kei na sala ni mate.

9 "O koya sa tiko ga e na koro oqo ena mate e nai seleiwau, kei na mate dauveiveitaivi: ia o koya sa curu kitautuba, ka dro vei ira na kai Kalitia era mai kabai kemudou, ena bula, ena soli vua na nona bula me nonai toki ni valu.

10 "Ni sa dua tani na mataqu ki na koro oqo me sa ca ga, me kakua ni vinaka," sa tukuna o Jiova. "Ena soli ga ki na liga i tui Papiloni, ia ena vakama e na bukawaqa o koya."

11 "Ia e na vuku ni mataqali i tui Juta, mo tukuna, 'Dou rogoca na vosa i Jiova,

12 'Oi kemudou na mataqali i Tevita, sa tukuna vakaoqo o Jiova; "Dou ia na lewa dodonu e na mataka, ka vakabulai koya sa vakacacani mai na liga i koya sa vakacacana, de lako yani na Noqu cudru me vaka na bukawaqa sa waqa tiko, me sega e dua e bokoca, e na vuku ni kena ca na nomudou valavala.

13 "Raica, Au sa veivala kei iko, o iko sa tiko e na buca, e na uluvatu ni buca," sa tukuna o Jiova; "Dou a tukuna, 'O cei ena lako sobu mai me veivala kei keimami? Se o cei me mai curu ki na neimami tikotiko?'

14 Ia Au na cudruvi kemudou me vaka na nomudou valavala," sa tukuna o Jiova. "Ia Au na tutuvaka na buka e na kena veikau, ena kania na ka kecega sa tu vakavolivolita.""

CHAPTER 22

Sa tukuna vakaoqo o Jiova; "Mo lako sobu ki na vale i tui Juta, ka vosataka maikina na vosa oqo,

2 "Ka vaka, 'Dou rogoca na vosa i Jiova, o iko na tui Juta, ka tiko e nai tikotiko i Tevita, o iko, kei ira na nomu tamata turaga, kei ira na nomu tamata era sa daucuru mai ki na matamata-ni-koro oqo!

3 'Sa tukuna vakaoqo o Jiova; "Dou ia na lewa kei nai valavala dodonu, ka vakabulai koya sa vakacacani mai na liga i koya sa vakacacana: ia dou kakua ni vakararawataki ira na vulagi, kei na luveniyali, kei na yada, ka kakua ni dou vakadavea e na yasana oqo na dra sa sega ni cala.

4 "Ia kevaka dou sa vakabauta sara na vosa oqo, ena qai curu mai ki na matamata-ni-koro oqo o ira na tui era sa tiko e nai tikotiko i Tevita, ka sa vodo e na qiqi-vakaturaga kei na ose, o koya, kei ira na nona tamata turaga, kei na nona tamata.

5 "Ia kevaka dou na sega ni rogoca na vosa oqo, Au sa cavuti Au ni'u sa bubului," sa tukuna o Jiova, "Ni na vakalalai ga na vale oqo.""

6 Ni sa tukuna vakaoqo o Jiova ki na vale i tui Juta; "O iko o sa vakataki Kiliati na ulu i Lepanoni vei au: ia Au na lewai iko mo veikau ga, ka mo veikoro sa sega ni sega.

7 Ia Au na lesia eso na kemu dauvakacaca, era sa dui vakaiyaragi, ka ra na taya sobu na nomu sitari vinaka, ka biuta ki na bukawaqa.

8 "Era na lako sivita na koro oqo o ira na lewe ni veivanua e vuqa, ka ra na dui veikayaka

vakaiira, 'E na vuku ni cava sa cakacaka kina vakaoqo o Jiova ki na koro levu oqo?'

9 "Era na qai tukuna, 'Ni ra sa biuta na veiyalayalati i Jiova na nodra Kalou, ka soro vei ira na kalou tani, ka qaravi ira."

10 Dou kakua ni tagicaki koya sa mate, se yasovaka; la dou tagicaki koya sa lako tani yani, ni na sega ni lesu tale mai, se raica na vanua ka sucu kina o koya.

11 Ni sa tukuna vakaoqo o Jiova e na vuku i Salumi na luve i Josaia na tui Juta, o koya sa lewa mei sosomi kei Josaia na tamana, o koya sa lako tani e na yasana oqo, "Ena sega ni lako tale mai kike o koya,

12 "Ni na mate ga e na yasana era sa kauti koya vakabobula kina, ia ena sega ni kunea tale na vanua oqo.

13 "Ena ca o koya sa tara na nona vale e nai valavala e sega ni dodonu, kei na nonai taba loma ni vale e cake e na caka cala, ka sa sega ni sauma na cakacaka ni kai nona, ka sa sega ni solia vua nai voli ni nona cakacaka,

14 Ka sa tukuna, 'Au na tara e dua na noqu vale levu, kei na i taba loma ni vale i cake lelevu, ka sa taya na kena katuba; ka sa botana ecake ena sitari; ka boroi e nai qumu.'

15 "Kona lewa tiko beka ena vuku ni o sa viribaiti iko e na sitari? O tamamu sa sega beka ni kana ka gunu, ka cakava na lewa kei na cakacaka dodonu, ka sa qai vinaka kina o koya.

16 Sa ia na veilewai ena vukudrau na malumalumu kei na dravudravua; ka sa qai vinaka kina o koya. Sa vakaoqo na kilai au, se segai?" Sa tukuna o Jiova.

17 "Ia na matamu kei na lomamu sa goleva ga na nomu kocokoco, kei na vakadave dra sa sega ni cala, kei na veivakasaurarataki, kei nai valavala kaukauwa mo cakava."

18 O koya oqo sa tukuna kina o Jiova ena vukui Jioakimi na luvei Josaia na tui Juta "E ratou na sega ni tagicaki koya ka tukuna, 'Ulei na tuakaqu!' se, 'Ulei na ganequ!' era na sega ni yasovaki koya, ka vaka, 'Ulei turaga!' se, 'Ulei na nonai ukuuku!'

19 Ena buluti ga vaka na asa, ni sa yarataki ka biu kitaudaku ni matamata-ni-koro o Jerusalemi.

20 "Mo cabe cake ki Lepanoni, ka tagi, ka tabalaka na domomu mai Pasani, ka tagi mai Aparimi, ni ra sa vakarusai o ira kecega era a lomani iko.

21 Au a vosa vei iko ni o sa tiko vinaka; ia o sa tukuna, 'Au na sega ni rogoca.' Sa vakaoqo na nomui valavala ni o sa gone ka yacova na siga oqo, ni o sa sega ni rogoca na Domoqu.

22 Na cagi e na kani ira na nomui vakatawa kecega, ia o ira sa lomani iko era na la'ki vakabobulataki. O na qai madua dina ka taqaya e na vuku ni nomu ca kecega.

23 O iko ka tiko mai Lepanoni, ka cakava na nomui sova e na sitari, o na ka lomani dina sara ni sa yacovi iko na rarawa, na yaluma me vaka na yalewa sa taratara?

24 "Me vaka na dina ni noqu bula," sa tukuna o Jiova, ke sa mama ni taba e na Ligaqu i matau, 'i Konaia na luve i Jioakimi na tui Juta, ke'u sa na cavuti iko tani ga;

25 "Ia Au na soli iko ki na ligadra era sa saga me ra vakamatei iko, ki na ligadra talega o sa rerevaka"io ki na liga i Nepukatiresa na tui Papiloni, kei na ligadra na kai Kalitia.

26 "Ia Au na biuti iko tani, kei na tinamu ka vakasucumi iko, ki na dua na vanua tani drau a sega ni sucu kina, ia drau na mate ga mai kea.

27 "Ia e rau na sega ni lesu yani ki na vanua e rau sa domona tiko.

28 "Sa dua beka na matakau beci ka cati na tamata oqo o Konaia?" Se dua na bilo sa sega ni vinakati? A cava era sa biu tani kina o koya kei na nona kawa, ka vakasavi ki na vanua e ratou sa sega ni kila?

29 O iko, Na vanua, na vanua, na vanua, mo rogoca na vosa i Jiova!

30 Sa tukuna vakaoqo o Jiova, 'Dou vola na tamata oqo me kua na luvena, me tamata sa sega ni yaco e na nona gauna, ni na sega ni dua na tamata e na nona kawa, me tiko e na i tikotiko i Tevita, ka lewa tale mai Juta.'"

CHAPTER 23

"Ena ca o ira nai vakatawa era vakacacana ka vakasavi ira na sipi ni Noqu vanua veico," sa tukuna o Jiova.

2 O koya oqo sa tukuna kina o Jiova na Kalou ni Isireli vei ira nai vakatawa era sa vakani ira na noqu sipi; "Oi kemudou, dou sa vakatolosevi ira na Noqu qele ni sipi, ka vakasavi ira tani, ka sega ni la'ki raici ira. Raica, Au na cudruvi kemudou e na vuku ni ca ni nomudou i valavala," sa tukuna o Jiova.

3 "Ia, Au na vakasoqoni ira vata mai na kena vo ni Noqu qele ni sipi mai na veivanua kecega Au sa dui vakasavi ira kina, Au na kauti ira tale mai ki na nodra lomanibai; ka ra na luvea ka tubu.

4 "Ka'u na lesia eso me nodra i vakatawa era na vakani ira, ka ra na sega ni rere tale, se taqaya, se yali," sa tukuna o Jiova.

5 "Raica, ena yaco na gauna," sa tukuna o Jiova, "Au na vakatubura kina vei Tevita e dua na Coke yalododonu, ia ena lewa e dua na Tui cakacaka yaco, ena ia o Koya na lewa kei na cakacaka dodonu e vuravura.

6 E na Nona gauna era na vakabulai kina na Juta, ia o ira na Isireli era na tiko vinaka: ia oqo na Yacana ena vakatokai kina, o JIOVA NA NODA YALODODONU.

7 "O koya oqo, raica ena yaco dina kina na gauna," sa tukuna o Jiova. "Era na sega tale ni tukuna, 'Sa bula o Jiova, o koya ka kauti ira cake na Isireli mai na vanua o Ijipita:'

8 "Ia, 'Sa bula o Jiova, o koya ka kauta cake mai ka tubera na nodra kawa na mataqali i Isireli mai na vanua ki na vualiku, kei na veivanua kecega Au a dui vakasavi ira kina.' Ka ra na tiko ga e na nodra vanua."

9 E na vukudra na parofita sa ramusu kina na yaloqu e lomaqu; sa yavavala na suiqu kecega; au sa vaka na tamata sa mateni, ka vaka na tamata sa rawai koya na waini, e na vuku i Jiova, e na vuku talega ni Nona Vosa Tabu.

10 Ni sa oso na vanua e na dauyalewa; ni sa tagi na vanua e na vuku ni ruru; sa dravuisiga mai na veiyasana vinaka ni veikau, ka sa ca na nodra i valavala, ka sa sega ni dodonu na nodra lewa kaukauwa.

11 "O ira na parofita kei na bete talega era sa tamata ca, io, e na Noqu vale Au sa kunea na nodra ca," sa tukuna o Jiova.

12 "O koya oqo ena yaco kina na nodra sala me vaka sa titidara e na butobuto, era na veibili yani, ka bale kina, Ni'u na vakayacora na ca vei ira, io na yabaki me ra cudruvi kina," sa tukuna o Jiova.

13 "Ia Au sa kunea talega vei ira na parofita ni Samaria na ka lialia; era sa ia na parofisai ka cavuti Peali, ka ra sa vakasesei ira kina na Noqu tamata na Isireli.

14 Au sa kunea talega na ka vakasisila vei ira na parofita ni Jerusalemi: era sa ia na dauyalewa ka muria na ka lasu: era sa totaki ira na daucaka ca, me sega kina e dua sa lesu mai na nona ca, era sa tautauvata kecega Vei Au o ira oqo kei ira na kai Sotoma, kei ira na lewe ni koro oqo era sa tautauvata kei Komora.

15 "O koya oqo sa tukuna kina o Jiova ni lewe vuqa e na vukudra na parofita; 'Raica, Au na vakani ira e na kau gaga, ka vagunuvi ira e na wai gaga: ni sa lako yani na ka ca mai vei ira na parofita ni Jerusalemi ki na vanua taucoko.'"

16 Sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa, "Dou kakua ni vakarorogo ki na nodra vosa na parofita era sa ia na parofisai vei kemudou; era sa vakalailai kemudou ga: era sa cavuta na raivotu wale e vu mai na lomadra ga, ka sa segai mai na gusu i Jiova.

17 Era sa tukuna tikoga vei ira era beci Au, 'Sa tukuna o Jiova, "Ena yaco ga na vakacegu vei kemudou"'; la vei ira kece era muria na kaukauwa ni lomadra era sa tukuna, 'Ena sega na ca me yacovi kemudou.'"

18 Ia o cei ka tiko e na bose i Jiova, ka kunea ka rogoca na Nona vosa? O cei ka vakarorogo ki na Nona vosa, ka rogoca?

19 Raica, na covulaca rerevaki i Jiova sa lako yani"io na covulaca rarawa, ena lutu vakararawa sara ki na uludra na tamata ca.

20 Ena sega ni malumu na cudru i Jiova, ena cakava mada ga, ka vakayacora na nanuma ni Lomana, e na gauna maimuri dou na kila deivaka sara ga kina.

21 "Au a sega ni talai ira na parofita oqo, ia era sa cici ga, Au a sega ni vosa vei ira, ia era sa parofisai ga.

22 Ia kevaka era sa tiko ga e na Noqu bose, ka la'ki vakarogoya na Noqu vosa vei ira na Noqu tamata, ke ra sa vakalesui ira mai na nodra sala ca, mai na ca ni nodra i valavala talega.

23 "Au sa Kalou beka e na tikina voleka ga," sa tukuna o Jiova, "Au sa sega talega ni Kalou e na tikina vakayawa?

24 Me vunitaki koya rawa beka e dua e na yasana vuni, Me'u kakua ni raici koya?" sa tukuna o Jiova. "Au sa sega li ni roboti lomalagi kei vuravura?" sa tukuna o Jiova.

25 "Au sa rogoca na ka era tukuna na parofita, 'Era sa parofisaitaka na ka lasu e na Yacaqu, ka vaka, Au a tadra, io au a tadra!'

26 "Na cava na kena dede me sa tiko na ka oqo e na lomadra na parofita o ira era sa parofisaitaka na ka lasu? Io era sa parofita daulawaki ga e na lomadra o ira,

27 "Era sa vakananuma me ra lawakitaki ira na Noqu tamata me ra guilecava na Yacaqu e na nodra tadra era sa dui tukuna vua na kai nona, me vaka na nodra qase ni ra guilecava na Yacaqu ka ni ra golevi Peali.

28 "Na parofita sa tu vua e dua na tadra, me tukuna ga na nona tadra; ia o koya sa tu vua na Noqu vosa, me tukuna dina ga na Noqu vosa. E tautauvata li na qana kei na witi?" sa tukuna o Jiova.

29 "Sa sega beka ni vaka na bukawaqa, na Noqu vosa?" sa tukuna o Jiova; "Ka vaka nai tukituki sa vorolaka na vatu?

30 "Sa tukuna kina o Jiova, Raica au sa cati ira na parofita, era sa dui butakoca na Noqu vosa mai vua na kai nona.

31 "Raica, Au sa veimecaki kei ira na parofita," sa tukuna o Jiova, "Era sa vosa walega e na yamedra ka vaka, 'Sa tukuna o Koya.'

32 "Raica, Au sa cati ira ga era sa parofisaitaka na tadra lasu," sa tukuna o Jiova, "Ka ra sa tukuna, ka vakasesei ira kina na tamata e na nodra lasu, kei na nodra vosa walega; ia oi Au, Au a sega ni talai ira, se'u vakaroti ira. Era na sega kina ni yaga vakalailai vei ira na tamata oqo," sa tukuna o Jiova.

33 "Ia ni ra sa tarogi iko o ira na tamata oqo, se na parofita, se na bete, ka vaka, 'Na vosa ni parofisai bibi cava sa tukuna mai o Jiova?' Mo qai tukuna vei ira, 'Na vosa ni parofisai bibi cava?' Ia ka'u na biuti kemudou ga," sa tukuna o Jiova.

34 "Ia o ira na parofita, kei na bete, kei na tamata, era na tukuna, 'Na vosa ni parofisai bibi mai vei Jiova,' Au na cudruva na tamata o ya kei na nona mataqali.

35 "Sa vaka ga oqo mo dou dui tukuna vua na kai nona, vua talega na tacina, 'Na cava sa

tukuna o Jiova?' ia, 'Na cava sa vosataka o Jiova?'

36 "Ia na vosa ni parofisai mai vei Jiova, mo dou kakua ni cavuta tale: ni na nonai colacola na tamata yadua na nona vosa walega; ni dou sa vakatanitaka na vosa ni Kalou bula, na vosa i Jiova ni lewe vuqa na noda Kalou.

37 "Me vaka ga oqo na nomu vosa vua na parofita,'Na cava sa tukuna vei iko o Jiova? ia, 'Na cava sa vosataka o Jiova?'

38 "Ia ni dou sa tukuna, 'Na vosa ni parofisai bibi mai vei Jiova;' o koya oqo sa tukuna kina o Jiova; 'Ni dou sa cavuta na vosa oqo, "Na vosa ni parofisai bibi mai vei Jiova," ia Au a tala vei kemudou, ka vaka, "Dou kakua ni tukuna, 'Na vosa ni parofisai bibi mai vei Jiova!'"

39 'O koya oqo, raica, oi Au, io oi Au, Au na guilecavi kemudou sara kina, ka biuti kemudou tani, kei na koro Au a solia vei kemudou kei ira na nomudou qase, mai na Mataqu.

40 'Ia Au na vakayacora vei kemudou na veivakalialai sa sega ni mudu, kei na madua sa sega ni mudu, ena sega ni guileca."

CHAPTER 24

Sa vakatakila vei au o Jiova, ka raica, sa rua na sova lolo ka tau sobu e na mata ni vale tabu i Jiova, ni sa kauti ira vakabobula tani o Nepukanesa na tui Papiloni, io, o Jekonaia na luve i Jioiakimi na tui Juta, kei ira na turaga ni Juta, kei ira na dauceuceu kei na matai ni kaukamea, mai Jerusalemi, ka sa kauti ira ki Papiloni.

2 E dua na sova lolo sa vinaka sara, sa vaka na lolo sa drew taumada: ia na kenai karua sa lolo ca sara, sa sega ni laukana rawa ni sa ca ga.

3 Sa taroga vei au o Jiova, "Na cava o sa raica, Jeremaia?" Au sa tukuna, "Na lolo, na lolo vinaka, sa vinaka sara; ia na lolo ca, sa ca sara, ka sa sega ni laukana rawa ni sa ca ga."

4 Sa baci yaco tale vei au na vosa i Jiova, ka vaka,

5 "Sa tukuna vakaoqo o Jiova na Kalou i Isireli; Me vaka na lolo vinaka oqo, Au na kilai ira vakakina na Juta era sa vakabobulataki, o ira Au sa vakatala tani e na yasana oqo ki na nodra vanua na kai Kalitia me ra vinaka kina.

6 'Ni'u na vakaraici ira me ra vinaka kina, ka kauti ira tale mai ki na vanua oqo. Ia Au na tarai ira cake, ka sega ni basuka sobu; Ka'u na tei ira, ka sega ni cavuta.

7 'Au na solia vei ira na yalo me ra kilai Au kina, ni sai Au o Jiova; Ia era na yaco me ra Noqu tamata, Ka'u na yaco Me'u nodra Kalou, ni ra na lesu mai vei Au e na lomadra dina.

8 'Ia me vaka na lolo ca, sa sega ni laukana rawa ni sa ca ga;'- sa vosa dina vakaoqo o Jiova " 'Ena vakakina Au na soli Setekaia na tui Juta, kei ira na kena turaga, kei na kedra vo ni Jerusalemi, era tiko e na vanua oqo, kei ira sa tiko mai na vanua o Ijipita.

9 'Ia Au na soli ira me ra kau tani me ra ca kina, ki na veimatanitu kecega kei vuravura, me ra vakalialiai, ka vakaiboletaki, ka veiwalitaki, ka vosavosacati, e na veiyasana kecega Au na dui vakasavi ira kina.

10 'Ia Au na vakayacora vei ira nai seleiwau, kei na viakana, kei na mate dauveiveitauvi, me ra takali mada mai na vanua Au a solia vei ira, io vei ira na nodra qase.'"

CHAPTER 25

Enai kava ni yabaki i Jioiakimi na luve i Josaia na tui Juta, (e na kenai matai ni yabaki i Nepukanesa na tui Papiloni, sa yaco vei Jeremaia e dua na vosa sa baleti ira kecega na Juta)'

2 ka sa vosataka o Jeremaia na parofita vei ira kecega na Juta, vei ira kece talega na kai Jerusalemi, ka vaka:

3 "Mai nai katinikatolu ni yabaki i Josaia na luve i Emoni na tui Juta, ka yacova na siga oqo, sa yaco tiko vei au na vosa i Jiova, ia ka'u a vosa tikoga vei kemudou, ka sou e na mataka me'u vosa; ia dou a sega ni vakarorogo.

4 "Ia sa tala vei kemudou o Jiova na Nona i talatala kecega na parofita, ka sou e na mataka me tala; ia dou sa sega ni vakarorogo, se vakatudaligamudou mo dou rogoca.

5 "Era sa tukuna, 'Dou dui lesu yadua e daidai mai na nonai tovo ca, kei na ca ni nonai valavala, ka tiko ga e na vanua sa solia o Jiova vei kemudou kei ira na nomudou qase me sega ni mudu.

6 'Ia dou kakua ni muria na kalou tani me qaravi ira, ka soro vei ira, dou kakua talega ni vakacudrui Au e na cakacaka ni ligamudou; Au na qai sega ni vakacacani kemudou.'

7 "Ia dou a sega ni vakarorogo vei Au," sa tukuna o Jiova; "Mo dou sa vakacudrui Au kina e na cakacaka ni ligamudou mo dou ca.

8 "O koya oqo sa tukuna kina vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa; 'Ni dou sa sega ni rogoca na Noqu vosa,

9 'Raica, Au na soqoni ira kecega na veimataqali mai na vualiku, kei Nepukanesa na tui Papiloni, na Noqu tamata,' sa tukuna o Jiova, 'Ia Au na kauti ira vakaivalu mai ki na vanua oqo, kei na lewena, kei na veimatanitu kecega oqo sa tiko vakavolivolita, ia Au na vakarusai ira sara, ka cakavi ira me ra vakurabuitaki, ka vakasiusiutaki, ka me vanua rusa ka sega ni mudu.

10 'Ia Au na vagaluya vei ira na domo ni marau, kei na domo ni reki, na domo ni tagane kei na domo ni yalewa sa qai vakawati, na rorogo ni vatu i qaqi, kei na rarama ni cina.

11 'Ia na vanua tauoko oqo ena lala tu ga, ka vakurabuitaki; ka ra na qaravi tui Papiloni na veimatanitu oqo ka vitusagavulu na yabaki.

12 'Ia ni sa oti na yabaki e vitusagavulu, Au na qai cudruvi tui Papiloni, kei na matanitu o ya,'sa tukuna o Jiova, 'E na vuku ni nodra caka cala, kei na nodra vanua talega na kai Kalitia, ka vakalalataka ka sega ni mudu,' sa tukuna o Jiova.

13 'Ia Au na vakayacora ki na vanua o ya na Noqu vosa kecega Au sa cavuta me yaco kina, io, na ka kecega sa volai e nai vola oqo, ka sa parofisaitaka o Jeremaia me yacova na veimatanitu kecega.

14 '(Ni ra na qali talega ki na veimatanitu e vuqa vei ira talega na turaga levu e so: ia Au na sauma vei ira me vaka na nodra i valavala, kei na cakacaka ni ligadra.)"

15 Ni sa tukuna vakaoqo vei au o Jiova na nodra Kalou na Isireli, "Mo taura na bilo waini ni cudru waqawaqa oqo mai na Ligaqu, ka vagunuvi ira na veimatanitu Au sa talai iko kina.

16 "Me ra gunuva, ka yatayata, ka lialia, e na vuku ni seleiwau Au na vakayacora vei ira."

17 Au a qai taura na bilo mai na liga i Jiova, ka vagunuvi ira kina na veimatanitu, ka talai au kina o Jiova;

18 Io, o Jerusalemi, kei na veikoro e Juta, kei na nodra tui, kei na nodra turaga, me cakava me ra lala tu, me ra vakurabuitaki, ka vakasiusiutaki, ka vosavosacati, me vaka e na siga oqo;

19 O Fero na tui Ijipita, kei ira na nona tamata turaga, kei ira na kena turaga, kei ira kecega na nona tamata;

20 Kei ira kecega era duikaikai, kei ira kecega na tui ni vanua o Usi, kei na tui kecega ni nodra vanua na kai Filisitia, (io o Asikiloni, kei Kesa kei Ekironi, kei na kedra vo ni Asitoti);

21 O Itomi kei Moapi kei ira na luve i Amoni;

22 Kei ira kecega na tui mai Taia, kei ira kecega na tui mai Saitoni, kei ira na tui ni

veiyanuyanu mai na tai kadua ni wasawasa;

23 O Titana, kei Tima, kei Pusa, kei ira kece mai na sausau kei vuravura;

24 kei ira kece na tui mai Arepea, kei ira kece na nodra tui era duikaikai era tiko mai veikau;

25 Kei ira kece na tui mai Simirai, kei ira kece na tui mai llama, kei ira kece na nodra tui na Mitia;

26 Kei ira kece na tui mai na vualiku, o ira sa tiko vakayawa, kei ira sa tiko voleka, na tamata kei na kai nona, kei ira kecega na vematanitu kei vuravura, era sa tiko e na dela ni vanua: ia o tui Sesaki ena qai gunu emuri.

27 "O koya oqo mo tukuna kina vei ira, 'Sa tukuna o Jiova ni lewe vuqa na Kalou i Isireli: "Dou gunu, mo dou mateni, ka lua, ka bale, ka kakua ni duri tale, e na vuku ni seleiwau Au na vakayacora vei kemudou."

28 "Ia kevaka era bese ni taura na bilo mai na ligamu me ra gunu, mo qai tukuna vei ira, 'Sa tukuna o Jiova ni lewe vuqa; "Dou na gunu vakaidina ga!

29 "Ia raica, na koro oqo sa vakatokai e na Yacaqu, Au sa qai vakatekivu Me'u vakayacora kina na ca, ia oi kemudou, dou na sega li ni cudruvi? Dou na cudruvi ga: Ni'u na kaciva nai seleiwau me tauci ira kecega na kai vuravura," sa tukuna o Jiova ni lewe vuqa.'

30 "Ia o iko mo parofisaitaka na vosa kece oqo vei ira, ka tukuna vei ira, 'O Jiova, ena kurukuru mai cake, ia mai na Nonai tikotiko tabu ena vakarogoya mai na domona; ena kurukuru vakaukauwa ki na Nonai tikotiko; na kaila, me vaka na nodra era sa sikaraka na vua-ni-vaini, ena rogo ga yani vei ira kece era tiko e vuravura.

31 Ena yaco yani na ue ki nai yalayala kei vuravura"ni sa dua na ka e veiletitaka o Jiova, kei ira na veimatanitu, ena ia na veilewai o Koya kei ira na tamata kecega; ena soli ira na tamata ca ki nai seleiwau,' sa tukuna o Jiova."

32 Sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa, "Raica, na ca ena lako voli yani mai na matanitu ki na matanitu, ia na cava levu ena vakatuburi mai nai yalayala kei vuravura.

33 "Ia na vuetaiki kei Jiova era na davo tu yani e na siga o ya mai nai yalayala kei vuravura e dua ki nai yalayala kei vuravura kadua: era na sega ni tagicaki, se kau vata mai, se buluti; era na vaka na de-ni-manumanu e na dela ni vanua.

34 "Dou qoqolou, nai vakatawa, ka tagi! Ka qiqi voli e na dravusa, oi kemudou sa liutaka na qele ni sipi: ni sa yaco sara mai na gauna mo dou vakamatei ka veisei kina; ia dou na lutu ga me vaka na bilo domoni.

35 Ia ena sega na sala me ra dro kina nai vakatawa, se me ra bula kina o ira era liutaka na qele ni sipi.

36 A domo ni nodra tagi nai vakatawa, kei na nodra qoqolou era liutaka na qele ni sipi! ni sa vakacacana o Jiova na nodra vanua veico,

37 ka sa vagalutaki nai tikotiko ni sautu e na vuku ni cudru waqawaqa i Jiova.

38 Sa biuta laivi o Koya, me vaka na laioni e na nonai davodavo: ni sa rusa na nodra vanua e na vuku ni nona yalokatakata na dauvakacaca, e na vuku talega ni Nona cudru waqawaqa."

CHAPTER 26

Ni sa qai vakatekivu na lewa i Jioiakimi na luve i Josaia na tui Juta, sa yaco na vosa oqo mai vei Jiova, ka vaka,

2 "Sa tukuna o Jiova; 'Mo tu e na rara vakabai ni vale i Jiova, ka vosataki ki na veikoro kecega e Juta, era sa lako mai me ra soro e na vale i Jiova, na vosa kecega Au sa

vakarota vei iko mo vosataka vei ira; kakua ni o vunia e dua na vosa.

3 'Era na vakarorogo beka, ka lesu na tamata yadua mai na nonai tovo ca, me'u veivutunitaka na ca, ka'u sa nakita me'u cakava vei ira ni sa ca na nodra i valavala.'

4 "Ia mo tukuna vei ira, 'Sa vosa vakaoqo o Jiova: "Kevaka dou na bese ni vakarorogo vei Au, ka sega ni muria na Noqu vunau, Au sa vakarota vei kemudou,

5 "Ka sega ni vakarorogo ki na vosa ni Noqui talatala na parofita, o ira Au sa tala vei kemudou, ka sou e na mataka Me'u tala, (ia dou a sega ga ni vakarorogo),

6 "Au na qai cakava na vale oqo me vakataki Sailo, ia na koro oqo Au na cakava me ka e vosavosacati vei ira na veimatanitu e vuravura.""

7 Ia o ira na bete kei ira na parofita kei ira na tamata kece, era sa rogoci Jeremaia ni sa vosataka na vosa oqo e na vale i Jiova.

8 Ia ni sa tinia o Jeremaia na vosa kece ka vakarota o Jiova me tukuna vei ira na tamata kecega, era sa qai tauri koya o ira na bete, kei ira na parofita, kei ira na tamata kece, ka tukuna, "O na mate vakaidina!

9 "Na cava o sa ia kina na parofisai e na yaca i Jiova, ka vaka, 'Ena vakataki Sailo na vale oqo, ia na koro oqo ena lala me sega e tiko kina'?" Era sa soqoni vata vakaca vei Jeremaia o ira na tamata kecega e na vale i Jiova.

10 Ni ra sa rogoca na turaga ni Juta na ka oqo, era sa qai lako cake mai na vale ni tui ki na vale i Jiova, era tiko sobu e nai curucuru ki na Matamata -ni-Koro vou ni vale i Jiova.

11 Era sa qai vosa o ira na bete kei ira na parofita vei ira na turaga kei ira na tamata kecega, ka vaka, "Sa dodonu me mate na tamata oqo; ni sa parofisaitaka na ca ki na koro oqo, me vaka dou sa rogoca e daligamudou."

12 Sa qai vosa o Jeremaia vei ira kece na turaga kei ira na tamata kecega, ka vaka, "Sa talai au mai o Jiova me'u parofisaitaka na ca ki na vale oqo kei na koro oqo na ka kecega dou sa rogoca.

13 "O koya oqo, dou vakavinakataka na nomudoui tovo kei na nomudoui valavala, ka vakarorogo ki na domo i Jiova na nomudou Kalou; ena qai veivutunitaka o Jiova na ca sa tukuna ena yacovi kemudou.

14 "Ia oi au, raica, dou sa qai tauri au: dou kitaka vei au me vaka sa vinaka ka dodonu vei kemudou.

15 "Ia mo dou kila dina ga, kevaka dou sa vakamatei au, dou na vakayacora vei kemudou, kei na koro oqo, kei na lewena na dra sa sega ni cala; ni sa dina sa talai au mai vei kemudou o Jiova me'u tukuna e daligamudou na vosa kecega oqo."

16 Era sa qai tukuna o ira na turaga kei na tamata kecega vei ira na bete kei na parofita; "Sa sega ni dodonu me mate na tamata oqo: ni sa vosa vei keda o koya e na yaca i Jiova na noda Kalou."

17 Sa qai tu cake eso vei ira na qase ni vanua, ka vosa vei ira kece na tamata era soqoni vata mai, ka vaka:

18 "O Maika na kai Moreseci, sa ia na parofisai e na gauna i Esekaia na tui Juta, ka sa vosa vei ira kece na Juta, ka vaka, 'Sa vosa vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa; "O Saioni, ena cukiti me vaka na teitei; kei Jerusalemi ena yaco me bukebuke walega; kei na ulu-ni-vanua ni vale tabu, ena vaka na veitikina cecere ni veikau."'

19 "Sa vakamatei koya li beka o Esekaia na tui Juta kei ira na Juta kecega? Sa sega ni rerevaki Jiova beka ga o koya, ka masuti Jiova, ka sa veivutuni mai o Jiova e na vuku ni ca sa tukuna ena caka vei ira? Ia de sa da vakayacora kina vei keda na ca levu."

20 Sa dua tale na tamata sa ia na parofisai e na yaca i Jiova, o Uraiya na luve i Semaia na kai Kiriaci-Jiarimi, ka sa parofisaitaka na ca me yacova na koro oqo kei na vanua oqo me

vaka na vosa kecega i Jeremaia.

21 Ia o Jioiakimi na tui, kei ira kece na nona tamata qaqa, kei ira kece na turaga ni ra sa rogoa na nona vosa, sa qai segata o koya na tui me vakamatea: ia ni sa rogoa o Uraija, sa rere, ka dro yani ki Ijipita.

22 ka sa tala o Jioiakimi na tui eso na tamata ki Ijipita; io o Elinecani na luve i Akipori, ka so tale na tamata me ra lako tukuna ki Ijipita.

23 A ra sa Iakovi Uraija ki Ijipita, ka kauti koya mai vei Jioiakimi na tui; ka sa vakamatei koya e nai seleiwau, ka biuta na yagona ki na nodra i bulubulu na tamata wale.

24 Ia o Eaikami na luve i Safani sa totaki Jeremaia, me ra kakua ni soli koya ki na ligadra na tamata me ra vakamatei koya.

CHAPTER 27

Ni sa qai vakatekivu na lewa i Jioiakimi na luve i Josaia na tui Juta sa qai yaco vei Jeremaia na vosa oqo mai vei Jiova, ka vaka,

2 "Sa tukuna vakaoqo vei au o Jiova; Mo cakava eso nai nomui vesu kei nai vua, ka qai vakataqara ki domomu,

3 'Ka vakauta vei iratou na tui Itomi, kei na tui Moapi, kei na nodra tui na luve i Amoni, kei tui Taia, kei tui Saitoni, e na ligadra na mata e ratou sa lako mai ki Jerusalemi vei Setekaia na tui Juta;

4 'Ka vakaroti iratou me ratou tukuna vei iratou na nodra turaga, Sa tukuna o Jiova ni lewe vuqa, na Kalou ni Isireli; Dou tukuna vakaoqo vei iratou na nomudou turaga;

5 Oi Au ka'u a buli vuravura, kei na tamata, kei na manumanu e dela ni vanua, e na Noqu kaukauwa levu kei na Ligagu e dodo yani, ka sa solia vei ira ka'u vaka e dodonu kina.

6 Ia Oi Au, ka'u sa qai solia e daidai na veivanua kecega oqo ki na liga i Nepukanesa na tui Papiloni, na Noqu tamata; ia na manumanu talega ni vanua Ka'u sa solia vua me qaravi koya:

7 Ia na veivanua kecega, ena qaravi koya, kei na luvena, kei na makubuna, ka me yaco dina mada na kena gauna ni nona vanua: io o koya tale, ena qai qarava ga na veivanua e vuqa kei na tui lelevu eso.

8 Ia na vanua kei na matanitu ena bese ni qaravi Nepukanesa na tui Papiloni, ka bese ni vakataqara ki domodra nai vua i tui Papiloni, io na vanua o ya Ka'u na cudruva, sa tukuna o Jiova, e nai seleiwau, kei na mate dauveiveitaui, ka Me'u vakaoti ira mada e na ligana.

9 Ia oi kemudou, dou kakua kina ni rogoci ira na nomudou parofita, se o ira na nomudou rairai, se o ira na nomudou dautadra, se o ira na nomudou daucaka mana lasu, se o ira na nomudou daucakai sausau, era sa vosa vei kemudou, ka tukuna, dou na sega ni qaravi tui Papiloni:

10 'ni ra sa parofisaitaka vei kemdou na ka lasu, mo dou veiyawaki kina kei na nomudou vanua; ia Me'u vakasevi kemudou tani, mo dou rusa.

11 'Ia na veimatanitu sa vakataqara ki domodra nai vua i tui Papiloni, me ra qaravi koya, Au na laivi ira ga me ra tiko e na nodra vanua, sa tukuna o Jiova; ka ra na wereca, ka tikotiko ga kina.

12 Ia Au a cavuta vei Setekaia talega na tui Juta na vosa kecega oqo, ka vaka, Dou vakataqara ki na domomudou nai vua i tui Papiloni, ka qaravi koya kei ira na nona tamata, mo dou bula.

13 "Na cava dou sa via mate kina, o iko, kei ira na nomu tamata, e nai seleiwau, kei na viakana, kei na mate dauveiveitaui, me vaka na ka sa tukuna o Jiova ena yaco ki na

matanitu sa bese ni qaravi tui Papiloni?

14 "O koya oqo dou kakua kina ni rogoca na nodra vosa na parofita era vosa vei kemudou, ka vaka, Dou na sega ni qaravi tui Papiloni: ni ra sa parofisaitaka vei kemudou na ka lasu:

15 "Ni'u a sega ni talai ira," sa tukuna o Jiova, "Ka ra sa parofisaitaka na ka lasu e na Yacaqu; me'u vakasevi kemudou tani kina, mo dou rusa, oi kemudou, kei ira na parofita era sa ia na parofisai vei kemudou."

16 Ia vei ira na bete talega kei ira kece na tamata oqo ka'u a vosa, ka vaka, "Sa tukuna vakaoqo o Jiova; "Dou kakua ni vakarorogo ki na nodra vosa na nomudou parofita era ia na parofisai vei kemudou, ka tukuna, Raica, nai yaya ni vale i Jiova ena kau vakusarawa tale mai Papiloni: ni sa ka lasu ga era sa parofisaitaka vei kemudou:

17 'Dou kakua ni rogoci ira; dou qaravi tui Papiloni ga, mo dou bua: me lala mei cavai na koro oqo?

18 'Ia kevaka era sa parofita dina, kevaka sa tiko vei ira na vosa i Jiova, me ra ia mada na veimasulaki vei Jiova ni lewe vuqa, me kakua ga ni kau ki Papiloni nai yaya sa vo tu e na vale i Jiova, kei na vale i tui Juta, kei Jerusalemi.

19 "Ni sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa e na vuku ni duru, kei na taqi levu, kei nai tutu varasa, kei na vo ni yaya sa tiko e na koro oqo,

20 "O koya ka sega ni kauta tani o Nepukanesa na tui Papiloni, ni sa kauti Jekonaia na luvei Jioiakimi na tui Juta mai Jerusalemi ki Papiloni, kei ira kece na turaga ni Juta kei Jerusalemi;

21 "Io, sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa, na Kalou ni Isireli, e na vuku ni yaya sa vo tiko e na vale i Jiova, kei na vale i tui Juta kei Jerusalemi;

22 'Sa na kau ga ki Papiloni, ka na tu ga mai kea ka yacova na siga Au na talevi ira kina, sa tukuna o Jiova; Au na qai kauti ira cake mai, ka vakasuka tale ki na yasana oqo."

CHAPTER 28

1 Ia e na yabaki o ya, e nai vakatekivu ni lewa i Setekaia na tui Juta, e nai kava ni yabaki, e nai kalima ni vula, sa qai vosa vei au o Enanaia na luve i Asuri na parofita, na kai Kipioni, e na vale i Jiova, e na matadra na bete kei ira kece na tamata, ka vaka,

2 "Sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa, na Kalou ni Isireli, 'Au sa musuka nai vua i tui Papiloni.

3 'Ni sa bera ni oti dina e rua na yabaki, Au na kauta tale mai ki na yasana oqo nai yaya kece ni vale i Jiova, o koya ka kauta o Nepukanesa na tui Papiloni mai na yasana oqo, ka sa kauta ki Papiloni.

4 'Ia o Jekonaia na luve i Jioiakimi na tui Juta, kei ira kece na Juta era bobula, era lako ki Papiloni, Au na kauti ira tale mai ki na yasana oqo, sa tukuna o Jiova, ni'u na musuka nai vua i tui Papiloni."

5 Sa qai vosa o Jeremaia na parofita vei Enanaia na parofita e na matadra na bete, kei na matadra na tamata kece era tiko e na vale i Jiova,

6 Ka sa vakaemeni kina o Jeremaia na parofita, ka vaka, "Me sa ia vakakina o Jiova: ka me vakayacora o Jiova na vosa o sa parofisaitaka, me kauta tale mai nai yaya ni vale i Jiova, kei na ka kece sa kau yani, mai Papiloni ki na yasana oqo.

7 "Ia mo rogoca mada na vosa oqo au sa tukuna e daligamu, kei na daligadra kece talega na tamata;

8 "O ira na parofita era liu vei kedaru, era sa parofisaitaka ni na yaco ki na veivanua e

vuqa, kei na veimatanitu lelevu, nai valu, kei na ca, kei na mate dauveiveitaivi.

9 "A parofita ka parofisaitaka na sautu, ni sa yaco na vosa ni parofita o ya, sa qai kilai kina na parofita oqori, ni sa talai koya dina ga o Jiova."

10 Sa qai taura o Enanaia na parofita nai vua mai na domo i Jeremaia na parofita, ka musuka.

11 A sa vosa o Enanaia e na matadra na tamata kecega, ka vaka, "Sa tukuna vakaoqo o Jiova: 'Au na musuka tani vakaoqo mai na domodra kece na veimatanitu nai vua i Nepukanesa na tui Papiloni, ni sa bera ni oti dina e rua na yabaki.'" A sa lako tani yani o Jeremaia na parofita.

12 Sa qai yaco vei Jeremaia na vosa i Jiova, ni sa musuka tani o Enanaia na parofita nai vua mai na domo i Jeremaia na parofita, ka vaka,

13 "Mo la'ki tukuna vei Enanaia, 'Sa tukuna vakaoqo o Jiova: "Nai vua kau, o sa musuka; ia o na cakava nai vua kaukamea me kenai sosomi."

14 'Ni sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa, na Kalou ni Isireli; "Nai vua kaukamea, ka'u sa qai tauca ki na domodra kecega na veimatanitu oqo, me ra qaravi Nepukanesa na tui Papiloni; ia era na qaravi koya ga: ia na manumanu talega ni vanua ka'u sa solia vua."'"

15 Sa qai tukuna o Jeremaia na parofita vei Enanaia na parofita, "Mo rogoca mada, o iko Enanaia; Sa sega ni talai iko o Jiova; ia o iko o sa vakaraviti ira na tamata oqo ki na lasu.

16 "O koya oqo sa tukuna o Jiova: 'Raica Au na biuti iko tani mai dela ni vanua: e na yabaki oqo o na mate ga, ni o sa vakavulica na vuki tani mai vei Jiova.'"

17 A sa mate o Enanaia na parofita e na yabaki o ya e nai kavitu ni vula.

CHAPTER 29

Ia oqo na vosa ni vola sa vakauta mai Jerusalemi o Jeremaia na parofita vei ira na kena vo ni qase era sa kau tani vakabobula, vei ira talega na bete, kei na parofita, kei na tamata kece sa kauta vakabobula mai Jerusalemi ki Papiloni o Nepukanesa.

2 (ni ra sa lako tani oti mai Jerusalemi o Jekonaia na tui, kei koya na ranadi, kei ira na euniki se matanivanua, kei na turaga ni Juta kei Jerusalemi, kei ira na matai tani.)

3 Ka sa kauta o Elasa na luve i Safani, kei Kimaraia na luve i Ilikaia, (Oi rau ka tala o Setekaia na tui Juta ki Papiloni vei Nepukanesa na tui Papiloni,) ka sa vakane,

4 Sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa, na Kalou ni Isireli vei ira kecega era vakabobulataki, o ira Ka'u a lewa me ra kau tani mai Jerusalemi ki Papiloni:

5 Dou tara vale, ka tiko kina; dou tea na were, ka kania na vanua.

6 Dou vakawati, mo dou vakatubura na gonetagane kei na goneyalewa; ka kauta na yalewa eso me watidra na luvemudou tagane, ia na luvemudou yalewa dou musuka vei ira na tagane me watidra, me ra vakasucuma na luvedra tagane kei na luvedra yalewa; mo dou lewe vuqa mai kea"ka sega ni lewe lailai.

7 Ia dou gumatua me sautu na koro Au a lewa mo dou kau vakabobula kina, ka masulaka vei Jiova: ni sa sautu o ya, dou na sautu talega.

8 Ni sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa, na Kalou ni Isireli; Me ra kakua ni vakacalai kemudou o ira na nomudou parofita kei na nomudou rairai, era tiko e na kemudou maliwa, dou kakua talega ni rogoca na nomudou tadra dou sa cakava me tadrataki.

9 Ni sa ka lasu na ka era sa parofisaitaka vei kemudou e na Yacaqu: Au sa sega ni talai ira, sa tukuna o Jiova.

10 Ni sa tukuna o Jiova, Me oti mada e vitusagavulu na yabaki mai Papiloni Au na qai

talevi kemudou, ka vakayacora vei kemudou na Noqu vosa vinaka, Ni'u sa vakalesui kemudou tale mai ki na yasana oqo.

11 Ni'u sa kila oi Au na lewa ni lomaqu e na vukumudou, sa tukuna o Jiova, na lewa mo dou vinaka, ka sega ni ca, ka Me'u solia vei kemudou nai nuinui vinaka ni gauna emuri.

12 Dou na qai tagi kivei Au, ka la'ki masu vei Au, ia Au na rogoci kemudou.

13 Ia dou na golevi Au, ka kunei au, ni dou sa golevi Au sara mai na vu ni lomamudou.

14 dou na qai kunei Au, sa tukuna o Jiova: ia Au na vakalesui kemudou mai na nomudou veivakabobulataki, ka vakasoqoni kemudou mai na veivanua kecega, kei na veiyasana kecega Au sa vakasavi kemudou kina, sa tukuna o Jiova; ia Au na kauti kemudou tale mai ki na yasana Au a lewa mo dou kau tani mai kina.

15 Ni dou sa tukuna, "Sa vakatubura vei keimami o Jiova eso na parofita mai Papiloni""

16 O koya oqo sa tukuna o Jiova e na vuku ni tui sa tiko e nai tikotiko i Tevita, ena vukudra kece talega na tamata era tiko e na koro oqo, kei na wekamudou era sa sega ni lako tani vata kei kemudou"

17 Sa tukuna o Jiova ni lewe vuqa; Raica, Au na vakayacora vei ira nai seleiwau, kei na viakana, kei na mate dauveiveitauvi, ka cakavi ira me ra vaka na lolo ca sa sega ni laukana rawa, ni sa ca.

18 Ia Au na vakacacani ira e nai seleiwau, kei na viakana, kei na mate dauveiveitauvi, ka soli ira me ra kau tani ki na veimatanitu e vuravura"me ra vosavosacati, ka vakurabuitaki, ka vakasiusiutaki, ka vakalalia, e na veivanua kecega Au sa dui vakasavi ira kina,

19 ka ni ra sa sega ni rogoca na Noqu vosa, sa tukuna o Jiova, o koya Au sa talai ira na Noqui talatala na parofita me ra tukuna, Au sa sou e na mataka ka tala, ia dou a sega ni vakarogoca, sa tukuna o Jiova.

20 Ia dou rogoca mada na vosa i Jiova, oi kemudou kece sa vakabobulataki, ka'u sa vakatala tani mai Jerusalemi ki Papiloni.

21 Sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa, na Kalou ni Isireli, e na vuku i Eapi na luve i Kolaia, kei Setekaia na luve i Meesea, e rau sa parofisaitaka na ka lasu vei kemudou e na Yacaqu: Raica, au na soli rau ki na liga i Nepukanesa na tui Papiloni; ena vakamatei rau o koya e na matamudou.

22 Ia o ira kece na Juta era vakabobulataki mai Papiloni era na vatonaki rau, ka vaka, "Me vakayacori iko o Jiova mo tautauvata kei Setekaia ka tautauvata kei Eapi, sa vakamai rau o tui Papiloni e na bukawaqa";

23 ni rau sa cakava na ka ca sara e Isireli, ka sa dauyalewa kei na wati ni kai nodrau, ka sa cavuta talega na vosa lasu ga e na Yacaqu, ka'u a sega ni vakarota vei rau, ia oi au Au a sa kila, ka tukuna, sa tukuna o Jiova.

24 Ia mo tukuna talega vei Semaia na Niilamaiti, ka vaka,

25 Sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa, na Kalou ni Isireli, ka vaka, o iko, ni o sa vakauta e na yacamu ga nai vola vei ira kece na tamata mai Jerusalemi, vei Sefanaia talega na luve i Meesea na bete, kei ira kecega na bete, ka tukuna,

26 "Sa lesi iko o Jiova mo bete mei sosomi i Jioiata na bete, mo dou ovisa ni vale i Jiova, e na vuku ni tamata yadua sa curumi, ka viavia parofita, mo vakacurumi koya ki na vale ni veivesu, kei nai vesu kau.

27 Ia na cava o sa sega kina ni vunauci Jeremaia na kai Anacoci, sa viavia parofita vei kemudou?

28 Ni sa ka ga o ya sa talai kina o koya vei keimami ki Papiloni, ka tukuna, 'Sa na dede na tiko vakabobula oqo: Dou tara vale, ka tiko kina, ka tea na were, ka kania na vuana.'"

29 A sa wilika o Sefanaia na bete nai vola oqo kivei Jeremaia na parofita.

30 Sa qai yaco na vosa i Jiova vei Jeremaia, ka vaka:

31 Mo talaki vei ira kece sa vakabobulataki, ka vaka, Sa tukuna vakaoqo o Jiova e na vuku i Semaia na Niilamaiti: Ni sa ia na parofisai vei kemudou o Semaia, ia oi Au ka'u sa sega ni talai koya, ka sa vuna ni dou vakaraviti kemudou ki na ka lasu ga"

32 O koya oqo sa tukuna kina vakaoqo o Jiova; Raica, Au na cudruvi Semaia na Niilamaiti, kei ira na nona kawa: ena sega e dua na tagane mai vua me tiko kei ira na tamata oqo; ena sega talega ni raica na ka vinaka Au na cakava vei ira na Noqu tamata, sa tukuna o Jiova; ni sa vakatavulica na vuki tani mai vei Jiova.

CHAPTER 30

Sa dua na vosa sa yaco vei Jeremaia mai vei Jiova, ka vaka,

2 "Sa tukuna vakaoqo o Jiova na nodra Kalou na Isireli, 'Mo vola e na dua nai vola me tu vei iko na vosa kecega Ka'u sa tukuna oti vei iko.

3 Ni sa tukuna o Jiova, 'Raica, ena yaco mai na gauna,' ka 'Au na vakalesui ira tale mai kina na Noqu tamata na Isireli kei na Juta era a vakabobulataki,' sa tukuna o Jiova: 'la Au na vakalesui ira tale mai ki na vanua Ka'u a solia ki na nodra qase, ka ra na taukena.'"

4 Ia oqo na vosa sa tukuna o Jiova e na vukudra na Isireli kei na Juta.

5 "Ni sa tukuna vakaoqo o Jiova; 'Na domo ni sautaninini keitou sa rogoca, sa yaco na rere, ka sega na vakacegu.

6 Dou veitarogi mada, ka vakaraica se dua na tagane sa taratara? Na cava Au sa raica kina na tamata yadua ni sa dui toka na ligana e tolona, me vaka na yalewa sa taratara, ka sa matacea mai na matadra kecega?

7 Ulei! sa qai dua tani na siga o ya, sa sega e dua me vakakina: io, sa kena gauna ni rarawa i Jekope: ia ena vakabulai o koya mai na ka oqo.

8 'Ni sa tukuna o Jiova ni lewe vuqa, Ena yaco e na siga o ya,' Au na musuka tani na nonai vua mai na domomu, ia 'Au na drutilaka tale ga na kemu i vesu ka ra na sega ni na vakasaurarataki koya tiko o ira na tani

9 Ia era na qaravi Jiova na nodra Kalou, kei Tevita na nodra tui, o koya kau na vakatubura vei ira.

10 'Ia o iko Jekope na Noqu tamata mo kakua ni rere,' sa tukuna o Jiova, 'lo kakua ni o taqaya, Isireli, ni sai Au, raica, ena vakabulai iko mai na vanua vakayawa, kei na nomu kawa mai na vanua era sa bobula kina; ia ena lesu mai o Jekope, me tiko vinaka ka vakacegu, ka na sega e dua me vakarerei koya.

11 Ni'u sa tiko kei iko,' sa tukuna o Jiova, 'Me'u vakabulai iko: Ni'u na vakaotia sara na veimatanitu kecega ka'u sa vakasavi iko kina, kau na sega ni vakaotia sara: ka'u na vakanakuitataki iko vakavinaka ga, ni o na sega ni dro bula sara.'

12 "Ni sa tukuna vakaoqo o Jiova, 'Sa sega ni bula rawa na nomu ramusu, sa ka rarawa sara na nomu mavoa.

13 Sa sega e dua me lewai iko vinaka, mo viviraki: sa sega ni kemu i botani mo bula kina.

14 O ira kece era lomani iko era sa guilecavi iko; era sa sega ni mai raici iko; ni'u sa vuetaiki iko ena kuita ni vakatawa-loloma, me vaka Au sa nomu meca ena vuku ni kena levu ni nomu caka cala: ni sa vuqa tiko na nomu i valavalala ca.

15 Na cava o sa tagicaka kina na nomu mavoa? Sa sega ni malumu rawa na nomu rarawa ena vuku ni kena levu ni nomu caka cala: ni sa vuqa tiko na nomui valavalala ca.

16 'Ia o ira era tilomi iko era na tilomi; o ira talega na nomu meca era dui vakabobulataki

kecega; o ira sa vakacacani iko era na vakacacani, o ira kece talega sa totaki iko, Au na soli ira mera tokitaki.

17 Ni'u na vakamavotaka na nomu mavoa ia Au na vakabulai iko,' sa tukuna o Jiova; 'Io, ka ni ra cavuti iko mo luveniyali, "Oqo o Saioni ka sa sega e dua me lakova."

18 "Sa tukuna vakaqo o Jiova; 'Raica Au na vakalesuya tale na nodra valelaca na Jekope ka ra vakabobulataki; ia Au na yalololoma ki na nodra i tikotiko; ena tara na koro ena kena yavu dina; ia na vale vakaturaga ena toka tale me vaka na kenai valavalala.

19 Ena rogo talega yani maikina na vakavinavinaka kei na domodra era marau: ia Au na vakalewevuqataki ira, ka ra na sega ni lewe lailai; Au na vakalevulevui ira, ka ra na sega ni tamata wale.

20 Na luvedra talega ena vaka e liu: kei na nodra i soqosoqo e na vakataudeitaki e Mataqu; ia ka'u na cudruvi ira kecega era vakasaurarataki ira.

21 A nodra turaga talega ena tubu mai vei ira: kei koya na nodra tui ena lako mai na kedra maliwa: ka'u na vakauqeti koya me toro voleka mai, ia ena toro voleka mai vei Au: ia o cei o koya oqo sa vinakata na lomana me torovi Au mai?' Sa tukuna o Jiova.

22 "Ia dou na yaco mo dou Noqu tamata, ia oi Au, Au na yaco me'u nomudou Kalou."

23 Raica, na cagilaba i Jiova sa lako yani ka sa cudrucudru, na cagilaba ni veivakarusai: ena tau tiko ki na uludra na tamata ca.

24 Ena sega ni malumu na cudru katakata i Jiova, ena cakava mada ga, ka vakayacora dina na ka sa nakita o Koya: ena kena gauna mai muri, dou na qai vakananuma kina.

CHAPTER 31

"E na gauna o ya," sa tukuna talega o Jiova. "Au na qai nodra Kalou na veimataqali kecega ni Isireli, ia era na qai noqu tamata."

2 Sa tukuna talega o Jiova, "Era sa kune loloma mai na veikau o ira na tamata era sa vo bula mai nai seleiwau, ni'u a la'ki vakacegui ira na Isireli."

3 Sa rairai e liu vei au o Jiova ka tukuna; "Io, Au sa lomani iko e na loloma sa sega ni mudu: O koya oqo Au sa vakadedetaka kina na loloma vei iko.

4 Au na baci tarai iko tale, ia o na qai tara, o iko na goneyalewa ni Isireli; o na baci vakaiukuukutaki tale e na nomu tibereli, ia o na bau yani e na nodra meke era sa ia na marau.

5 O na baci tea tale na veivaini e na ulu-nivanua mai Samaria: era na tea o ira na dauteitei, ka kana vakailoa kina.

6 Ni na yaco e dua na siga, era na kacivaka kina nai vakatawa mai na ulunivanua o Ifereimi, 'Dou cavu tu ka me da lako cake ki Saioni vei Jiova na noda Kalou.'

7 Ni sa tukuna vakaqo o Jiova; "Dou meke e na marau e na vuku i Jekope, ka kaikaila e na vuku i koya sa liu e na veimatanitu: dou vakarogoya, dou vakavinavinaka, ka tukuna, 'Mo ni vakabulai ira, Jiova, na nomuni tamata, na Isireli sa vo!'

8 Raica, Au na kauti ira mai na vanua mai na vualiku, ka vakasoqoni ira mai nai yalayala kei vuravura, o ira vata kei na mataboko kei na lokiloki, kei na yalewa sa bukete kei koya sa taratara: e dua nai vavakoSolevu ena lesu mai ki ke.

9 Era na lako mai ka tagi tu, ia Au na tuberi ira mai ka ni ra vakamamasu tu: Au na vakalakovi ira mai e na batni wai drodro e na sala dodonu, era na sega ni tarabe kina: ni keirau sa veitamani kei Isireli, ia o Ifereimi, sa Noqu ulumatuia.

10 "Dou rogoca na vosa i Jiova, na veimatanitu, ka tukuna yani ki na veiyanuyanu sa yawa, ka vaka, 'O koya sa vakasevi Isireli ena vakasoqoni koya tale, ka maroroi koya, me

vaka nai vakatawa na nona qele ni sipi.'

11 Ni sa vakabulai Jekope o Jiova, ka sa kaliraki koya mai na liga i koya sa kaukauwa vei rau.

12 O koya oqo era na lako mai kina ka meke e na dela-ni-koro o Saioni, ka drodro vata mai ki na loloma i Jiova, e na vuku ni witi, kei na waini, kei na waiwai, kei na luve ni sipi kei na bulumakau: ia na yalodra, ena vaka na were sa levu na kena wai; a ra na sega sara ni rarawa tale.

13 "Ena qai marau na goneyalewa e na meke, o ira vata na cauravou kei na qase: ia Au na vukica na nodra tagi me ra reki, ka vakacegui ira, ka vakamarautaki ira me mudu na nodra rarawa.

14 Ia Au na vakamamautaka na yalodra na bete e na ka sa uro, ia na Noqu tamata era na mamau e na Noqu loloma, sa tukuna o Jiova."

15 Sa tukuna vakaoqo o Jiova; "Sa dua na domo sa rogo mai Rama, na qoqolou, kei na tagi levu; o Rejeli, sa tagicaki ira na luvena, ka sa bese ni vakacegui ni ra sa yali vua o ira na luvena."

16 Sa tukuna vakaoqo o Jiova; "Mo kinoca na domomu, mo kakua ni tagi; ka me kakua ni vakawai na matamu: ni na saumi ga na nomu cakacaka, sa tukuna o Jiova; ia era na lesu tale mai na vanua ni meca.

17 ia sa tu na ka mo vakanuinuitaka e na nomu gauna emuri sa tukuna o Jiova, ni ra na lesu tale mai o ira na luvemu ki na nodra i yalayala.

18 "Au a rogoci Ifereimi vakaidina ni sa tagicaki koya, ka vaka, 'O ni sa vakanakuitataki au, ia au sa vakanakuitataki, me vaka na bulumakau sa sega ni veillasamaki kei nai vua: ni saumaki au mai, au na qai saumaki; ni sai kemuni Jiova na noqu Kalou.

19 E dina ni'u sa saumaki mai, au sa qai veivutuni; ia ni'u sa qai kila, au sa sabica na sagaqu: au sa madua, io au sa taqaya, ni sa luvuci au na ka ka'u sa rogo ca kina ni'u a cauravou.'

20 Sa Noqu gone ni toko o Ifereimi, se sega? Sa gone daulomani, se sega? Ni'u a vosataki koya vakaca, Au sa daunanumi koya tikoga: O koya oqo sa yavala kina na utoqu e na vukuna; Au na lomani koya sara, sa tukuna o Jiova.

21 "Mo vakaduria na nomui vakatakilakila ni sala, mo cakava na nomui tuvatuva cecere: mo vakasara na lomamu ki na salatu, na sala o a lako yani kina: mo lesu mai, na goneyalewa ni Isireli, mo lesu mai ki na nomu veikoro oqo.

22 Na cava na kena dede ni nomu dauveilakoyaki tu, o iko na goneyalewa dauvuki? Ni sa bulia o Jiova e dua na ka vou e vuravura" ena rawa na tagane e dua na yalewa."

23 Sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa, na nodra Kalou na Isireli; "Era na cavuta tale na vosa oqo e na vanua o Juta kei na kena veikoro, Ni'u na kauti ira tale mai era a vakabobulataki; 'Me vakalouvinakataki iko o Jiova, nai tikotiko ni lewa dodonu, na ulunivanua tabu!'

24 "Ia ena tiko ga e Juta, kei na kena veikoro kece talega, o ira sa dau caka were, kei ira era veilakoyaki kei na qele ni sipi.

25 "Ni'u sa vakaceguya na yalodra era sa oca, ia Au sa vakamamautaka na yalodra kecega sa rarawa."

26 Sa oti oqo Au a qai yadra, ka vakaraica; ia na noqu moce sa kamikamica vei au.

27 "Raica, sa tukuna o Jiova ena yaco na gauna, Au na kaburaka kina na mataqali i Isireli kei na mataqali i Juta e na kawa ni tamata, kei na kawa ni manumanu.

28 "Ia ena yaco, me vaka ni'u a dauvakaraici ira, me'u cavuta, ka basuka sobu, ka talaraka, ka vakarusa, ka vakarawarawataka; ka'u na dauvakaraici ira vakakina me'u tara,

ka me'u tea, sa tukuna o Jiova.

29 "E na gauna o ya era na sega ni tukuna tale, 'O ira na qase era sa kania na vua-ni-vaini wiwi, ia na batidra na luvedra sa rara kina.'

30 "Ni sai ira yadua, era na dui mate ga e na vuku ni dui nona cala: na tamata yadua sa kania na vua-ni-vaini wiwi, ena rara ga kina na batina o koya.

31 "Raica, sa tukuna o Jiova ena yaco na gauna, Au na cakava kina kei na mataqali ni Isireli kei na mataqali Juta e dua na veiyalayalati vou"

32 "Ena sega ni vaka na veiyalayalati Au a cakava kei ira na nodra qase e na siga ka'u a taura kina na ligadra me'u tuberi ira mai na vanua o Ijipita; ni ra sa vakacataka na Noqu veiyalayalati o ya, ia oi Au, Au sa watidra ga, sa tukuna o Jiova.

33 "Ia sa vakaoqo na veiyalayalati Au na cakava kei ira na mataqali ni Isireli; Ni sa oti na gauna o ya, sa tukuna o Jiova, Au na tugana na Noqu vunau ki na lomadra, ka'u na vola talega ki na yalodra: ia ka'u na yaco me'u nodra Kalou, ka ra na yaco o ira me ra noqu tamata.

34 "A ra na sega ni dui veivakatavulici tale na tamata kei na kai nona, kei na wekana, ka tukuna, 'Mo kilai Jiova:' ni ra na kilai Au ga o ira kece, o ira sa tamata wale kei ira talega era sa turaga, sa tukuna o Jiova: ni'u na bokoca na nodra caka cala, ia na nodra i valavala ca Au na sega ni nanuma tale."

35 Sa tukuna vakaoqo o Jiova, o Koya sa solia na matanisiga me kena rarama na siga, ka lesia na vula kei na kalokalo me rarama kina na bogi, o Koya sa vakamaravutaka na wasawasa ni sa vadugu na kena biau: (O Jiova ni lewe vuqa na Yacana):

36 "Ke sa yali e Mataqu nai lesilesi oqo, sa tukuna o Jiova, ke sa qai kua ni matanitu tiko e Mataqu ka sega ni mudu o ira talega na kawa i Isireli."

37 Sa tukuna vakaoqo o Jiova, "Ke sa vakarauti rawa na lomalagi mai cake, ka vakadikevi rawa na yavu kei vuravura e ra, ke sa qai rawa talega me'u biuta tani na kawa i Isireli kecega e na vuku ni ka kece era sa cakava, sa tukuna o Jiova.

38 "Raica, sa tukuna o Jiova ena yaco na gauna, ena tara kina na koro me nei Jiova, mai na valececere i Ananeli ka yacova na Matamata-ni-koro, mai na Tutu-ni-koro.

39 "Ia ena yaco tale yani na wa i vakarau me vakadodonu ki na dela-ni-koro o Karepi, ka lako voli yani ki Koaca.

40 "Ia na buca kecega ni yagomate, kei na dravusa, kei na vanua kecega ka yaco ki na soniwai o Kitironi, ka yaco sara ki na tutu ni Matamata-ni-koro ni Ose vaka ki Natuicake, ena tabu me nei Jiova; ena sega ni cavuti tale, se talaraki sobu e na dua na gauna."

CHAPTER 32

A vosa sa yaco vei Jeremaia mai vei Jiova e nai katini ni yabaki i Setekaia na tui Juta, oqori nai katinikawalu ni yabaki i Nepukanesa.

2 Ni sa qai vakacibi i valu ena koro mai Jerusalemi e nai valu i tui Papiloni; ia o Jeremaia na parofita sa sogolati tiko e na lomanibai ni vale ni veivesu mai na vale i tui Juta.

3 Ni sa sogolati koya kina o Setekaia na tui Juta, ka sa tukuna, "A cava o sa ia kina na parofisai, ka vaka, 'Sa tukuna vakaoqo o Jiova, "Raica, Au na solia na koro oqo ki na liga i tui Papiloni, ka na rawa talega o koya;

4 "Ia o Setekaia na tui Juta ena sega ni dro tani rawa mai na ligadra na kai Kalitia, ena soli dina ga ki na liga i tui Papiloni, ka rau na veivosaki vata tukuna e na matanavotu, na matana talega ena raica na matana;

5 "Ia e na kauti Setekaia o koya ki Papiloni, ka na tiko ga kina o koya ka yacova na siga

Au na talevi koya kina," sa tukuna o Jiova: "Ke dou sa veivala kei ira na kai Kalitia, ke dou na sega ga ni gumatua""?"

6 A sa tukuna o Jeremaia, "Sa yaco mai vei au na vosa i Jiova, ka vaka,

7 'Raica, o Anameli na luve i Salumi na tamamu lailai ena lako mai vei iko, ka tukuna, "Mo volia me nomu na noqu tiki ni vanua mai Anacoci, ni sa dodonu mo volia ni o sa taravi au."

8 "A sa lako mai vei au o Anameli na luve i tamaqu lailai ki na lomanibai ni vale ni veivesu me vaka na vosa i Jiova, sa mai vosa vei au, 'Mo volia mada na noqu tiki ni vanua mai Anacoci e na vanua i Penijamini: Ni sa dodonu mo taukena, ni sa dodonu mo volia ni o sa taravi au; mo volia mada me nomu.' Au sa qai kila ni sa vosa i Jiova oqo.

9 "Au sa qai volia na tiki ni vanua i Anameli na luve i tamaqu lailai mai Anacoci, ka sa vakarauta nai lavo me nonaOio e tinikavitu na sikeli siliva.

10 "Ia au a vola na kenai vola, ka dregata, ka kaciva eso na tamata me vakadinadinataka, ka sa vakarauta nai lavo e nai vakarau ni bibi.

11 "Au sa qai kauta nai vola ni veivoli, o ya sa dregati me vaka nai valavala ni lawa, o ya talega sa sega ni dregati;

12 "Ka'u sa solia nai vola ni veivoli vei Peruki na luve i Neraia, na luve i Meesea, e na mata i Anameli na luve i tamaqu lailai, e na matadra talega era a mai vakadinadina era vola na yacadra e nai vola ni veivoli, e na matadra kece talega na Jiu era sa tiko e na lomanibai ni vale ni veivesu.

13 "Au sa qai vakaroti Peruki e na matadra, ka vaka,

14 'Sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa, na nodra Kalou na Isireli; "Mo kauta nai vola oqo, nai vola ni veivoli oqo sa dregati, kei nai vola oqo sa sega ni dregati; ka tugana ki na dua na kuro qele, ka me toka kina ka bogi vuqa."

15 'Ni sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa, na Kalou ni Isireli; "Ena taukeni tale na vale, kei na tiki ni vanua, kei na veiwere-ni-vaini e na vanua oqo."

16 "Ia ni'u sa solia oti nai vola ni veivoli vei Peruki na luve i Neraia, au sa qai masu vei Jiova, ka tukuna:

17 'Kemuni na Turaga o Jiova! O ni sa bulia na lomalagi kei vuravura e na Nomuni kaukauwa levu kei na ligamuni e dodo yani, ka sa sega ni dredre vei Kemuni e dua na ka.

18 'O ni sa vakatakila na loloma vei ira nai tabatamata e udolu, ka sauma na nodra caka cala na qase kivei ira na luvedra era sa taravi ira: na Kalou Levu, ka Kaukauwa, o Jiova ni lewe vuqa na yacana,

19 'O iko sa uasivi e na vuku, ka kaukauwa e na cakacaka: ia na Matamuni sa raica tiko na nodra i valavala kecega na luve ni tamata, mo ni solia vei ira yadua me vaka na nonai valavala, ka vaka na vua ni nonai valavala.

20 'O ni sa cakava nai vakatakilakila kei na cakacaka mana mai na vanua o Ijipita, ka yacova na siga oqo, vei ira talega na Isireli, kei ira na tamata tani; o Ni sa cakava na yacamuni me rogo, me vaka e na siga oqo.

21 'O ni sa kauti ira tani na Nomuni tamata na Isireli mai na vanua o Ijipita, e nai vakatakilakila, kei na cakacaka mana, kei na liga kaukauwa, kei na liga e dodo yani, kei na ka rerevaki levu;

22 'Ka sa solia vei ira na vanua oqo, o koya o ni a bubului kina vei ira na nodra qase mo ni solia vei ira, "Na vanua sa dave kina na sucu kei na oni."

23 'Ka ra sa mai curu kina, ka taukena; ia era sa sega ni vakarorogo ki na nomuni vosa, era sa sega talega ni muria na nomuni vunau; era sa sega ni cakava e dua na ka o ni sa vakarota vei ira me ra cakava: ia o Ni sa vakayacora kina vei ira na ca kecega oqo.

24 'Raica na suva, era sa mai viria ki na koro me ra kaba; ia na koro oqo sa loli ki na ligadra na kai Kalitia, era mai vala kina, e na vuku ni seleiwau, kei na viakana, kei na mate dauveiveitaui, ia na ka o ni sa vosataka, sa yaco ga; ka raica, o ni sa kunea!

25 'Ia oi kemuni, Turaga Jiova, "O ni tukuna vei au, Mo volia na tiki ni vanua e nai lavo; ka kacivi ira na tamata eso me ra vakadinadinataka"! Ia na koro oqo sa soli ga ki na ligadra na kai Kalitia."

26 Sa qai yaco na vosa i Jiova vei Jeremaia, ka vaka,

27 "Raica, oi Au o Jiova, na nodra Kalou na tamata kecega: e dredre beka vei Au e dua na ka?

28 "O koya oqo sa tukuna o Jiova; Raica, Au na solia na koro oqo ki na ligadra na kai Kalitia, kei na liga i Nepukanesa na tui Papiloni, ia ena rawa o koya.

29 'A ra na lako mai na kai Kalitia erai valu mai ki na koro oqo, ka visa na koro oqo e na buka waqa, ka vakama kei na kena veivale, era sa vakacobora kina e dela ni vale nai madrali boi vinaka vei Peali, ka livia nai sevu vei ira na kalou tani, me vakacudrui Au;

30 'Ni ra sa cakava tikoga na ka ca e Mataqu o ira na Isireli kei ira na Juta mai na gauna era sa gone kina: ni ra sa vakacudrui Au tikoga e na cakacaka ni ligadra o ira na Isireli, sa tukuna o Jiova.

31 'Ni sa vakatubura na Noqu rarawa, kei na Noqu cudru na koro oqo mai na siga era sa tara ka yacova na siga oqo; me'u sa kauta tani ga e Mataqu

32 'E na vuku ni nodra ca kece na Isireli kei na Juta, era sa cakava me ra vakacudrui Au o iraOkei ira na nodra tui, kei na nodra turaga, kei na nodra bete, kei na nodra parofita, kei ira na Juta, kei ira na lewe i Jerusalemi.

33 'Era sa vakadanakui Au, ka sega ni vakanimata vei Au: ia Au a vakavulici ira, ka sou e na mataka Me'u vakavulica, a ra sa sega ni vakarorogo me ra vakavulici kina.

34 'Ia era sa vakacuruma na nodra ka vakasisila ki na vale sa vakatokai e na Yacaqu, me ra vakavelavelataka.

35 'Era sa tara na veiyasana cecere i Peali mai na Buca ni luve i Inomi tagane, me ra vakacobori ira kina na luvedra tagane kei na luvedra yalewa e loma ni buka vei Moloke; na ka Ka'u sa sega ni vakarota, ka sa sega ni tubu e Lomaqu, me ra cakava na ka vakasisila oqo, me vakacalai ira kina na Juta.'

36 "Ia ka sa qai tukuna kina o Jiova, na nodra Kalou na Isireli, e na vuku ni koro oqo, dou sa tukuna kina, 'E na soli ga ki na liga i Tui Papiloni e nai seleiwau, kei na viakana, kei na mate dauveiveitaui':

37 'Raica, Au na vakasoqoni ira mai na veivanua kecega, Ka'u sa dui vakasavi ira kina e na Noqu cudru, kei na Noqu lesa, kei na cudru levu; ia Au na kauti ira tale mai ki na yasana oqo, ka lesi ira me ra tiko vinaka.

38 'Era na yaco me ra Noqu tamata, ia, Ka'u na yaco Me'u nodra Kalou;

39 'Ia Au na solia vei ira me ra yalovata, ka sala vata, me ra rerevaki Au ka sega ni mudu, me ra vinaka kina o ira kei ira na luvedra era na taravi ira.

40 'Ka'u na cakava talega kei ira na veiyalayalati e sega ni mudu, Me'u kakua ni suka tani vei ira, Me'u kua kina ni caka vinaka vei ira; ia Ka'u na tugana ga ki na lomadra na rerevaki Au, me ra kakua ni vuki tani vei Au.

41 'Ia Au na rekitaki ira me'u caka vinaka vei ira, ka'u na tei ira vakaidina ga e na vanua oqo, mai na vu ni Lomaqu, kei na vu ni yaloqu.'

42 "Ni sa tukuna vakaoqo o Jiova; 'Me vaka Au sa vakayacora vei ira na tamata oqo na ca levu kecega oqo, Au na vakayacora vakakina vei ira na ka vinaka kecega ka'u sa yalataka vei ira.

43 'la ena voli tale na veitiki ni vanua e na vanua oqo, dou sa tukuna kina, "Sa lala ga ka sega kina na tamata se na manumanu; sa soli ga ki na ligadra na kai Kalitia."

44 'Era na volia na veitiki ni vanua o ira na tamata e nai lavo, ka vola na kenai vola, ka dregata, ka vakadinadinataka e na vanua i Penijamini, kei na yasayasa vakaerusalemi, kei na veikoro vaka-Juta, kei na veikoro mai na ulunivanua, kei na veikoro mai na buca, kei na veikoro mai na mata ni ceva: ni'u na kauti ira tale mai era sa vakabobulataki,' sa tukuna o Jiova."

CHAPTER 33

Asa yaco tale me vakarua vei Jeremaia na vosa i Jiova, ni sa sogolati tiko o koya e na lomanibai ni vale ni veivesu, ka sa vaka,

2 "Sa tukuna vakaoqo o Jiova o koya sa cakava na koro oqo, ia o Jiova, o koya sa bulia, me vakataudeitaka; (o Jiova na Yacana):

3 'Mo tagi mai vei au, Au na rogo yani vei iko, ka vakatakila vei iko na ka levu e dredre ni kilai, o sa sega ni kila.'

4 "Ni sa tukuna vakaoqo o Jiova, na Kalou ni Isireli, e na vuku ni veivale ni koro oqo, kei na veivale i tui Juta, sa basuki sobu e na suva kei na matau:

5 'Era sa curu yani me veivaluti kei ira na kai Kalitia, ka me ra vakasinaita na veivale oqo e na yago ni tamata sa mate, o ira ka'u sa vakamatea e na Noqu cudru kei na Noqu lesa, ka e na vuku ni nodra i valavala ca kecega ka'u sa vunia kina na Mataqu mai na koro oqo.

6 'Raica, Au na vakamavotaki ira na nomu mate, ia Au na vakabulai ira, ka vakayacora vei ira na sautu levu kei na dina.

7 'la Au na kauti ira tale mai na Juta kei ira na Isireli era vakabobulataki, ia Au na vakavinakataki ira tale me vaka e liu:

8 'Au na vakasavasavataki ira talega mai na nodra i valavala ca era sa cala kina vei Au; ia Au na bokoca na nodra i valavala ca kecega, era sa cala kina ka talaidredre kina vei Au.

9 'la ena yaco kina me Noqu na yaca rogo sa marautaki, ka vakavinavinakataki, ka vakacaucautaki, e na veimatanitu kece e vuravura, era na rogoca na ka vinaka kece ka'u sa cakava vei ira: ka ra na rere ka sautanini e na vuku ni ka vinaka kecega kei na kena tubu cake ka'u sa vakayacora kina.'

10 "Sa tukuna vakaoqo o Jiova; 'Ena rogoci tale e na yasana oqo, dou sa tukuna, "Sa lala ga ka sega kina na tamata se na manumanu," io e na veikoro vakaJuta, kei na sala ni koro o Jerusalemi, sa lala tu ga, ka sega kina na tamata, se na manumanu,

11 'Na domo ni reki, kei na domo ni marau, na domo ni tagane kei na domo ni yalewa, e rau sa qai vakawati; na domodra era sa tukuna, "Dou vakavinavinaka vei Jiova ni lewe vuqa: ni sa yalovinaka o Jiova; ni sa sega ni mudu na Nona loloma," kei na domodra talega era sa kauta mai nai madrali ni vakavinavinaka ki na vale i Jiova. Ni'u na kauti ira tale mai na lewe ni vanua era sa vakabobulataki, ka me ra sa vaka e liu,' sa tukuna o Jiova.

12 "Sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa; 'Na yasana oqo, sa lala tu ga ka sega kina na tamata se na manumanu, kei na kena veikoro kece talega, ena sega tale e na nodra i tikotiko nai vakatawa era na vakotora kina na qele ni sipi.

13 'E na veikoro mai na veiulunivanua, kei na veikoro mai na buca, kei na veikoro mai na mata ni ceva, kei na vanua i Penijamini, kei na yasayasa vaka-Jerusalemi, kei na veikoro vaka-Juta, ena lako voli tale yani kina na qele ni sipi e na ruku ni liga i koya sa wilika,' sa tukuna o Jiova.

14 'Raica, ena yaco na gauna,' sa tukuna o Jiova, 'Au na vakayacora kina na ka vinaka o ya Au sa yalataka ki na mataqali i Isireli, kei na mataqali i Juta:

15 'E na veisiga o ya, kei na gauna o ya, Au na vakatubura kina vei Tevita na Coke yalododonu; ia ena cakava o Koya na lewa dodonu kei na cakacaka dodonu e na vanua.

16 E na veisiga o ya, e na vakabulai o Juta, ia o Jerusalemi, ena tiko vinaka: ia oqo na yaca ena vakatokai kina: O JIOVA NA NODA YALODODONU.'

17 "Ni sa tukuna vakaoqo o Jiova; 'Ena sega ni yali vei Tevita e dua na tagane me tiko e hai tikotiko vakaturaga ni mataqali i Isireli;

18 'O ira talega na bete na kawa i Livai, ena sega ni yali vei ira e dua na tagane me tiko e Mataqu me vakacobora nai soro kama, ka vakama nai madrali laukana, ka me vacaboi soro tiko e na veisiga kecega.'"

19 A sa yaco vei Jeremaia na vosa i Jiova, ka vaka,

20 "Sa tukuna vakaoqo o Jiova; 'Kevaka dou sa vakacataka rawa na Noqu veiyalayalati e na vuku ni siga, kei na Noqu veiyalayalti e na vuku ni bogi, me kakua kina na siga kei na bogi e na kena gauna,

21 'Ena qai vakacataki rawa na veiyalayalati ka'u sa ia vata kei Tevita na Noqu tamata, me sega kina na luvena tagane me lewa tiko e na nonai tikotiko vakaturaga; kei ira talega na bete na kawa i Livai, na Noqui talatala.

22 'Me vaka sa sega ni wili rawa na kalokalo mai lomalagi, se vakarauti rawa na nuku ni matasawa: ka'u na vakalewevuqataka vakakina na kawa i Tevita na Noqu tamata, kei na kawa i Livai era sa qaravi Au.'"

23 A sa yaco tale vei Jeremaia na vosa i Jiova, ka vaka,

24 "O sa vakananuma, se segai, na ka era vosataka na tamata oqo, ka vaka, 'Na mataqali ruarua ka digitaka o Jiova, sa biuta tani ga o Koya'? A ra sa beci ira kina na Noqu tamata, me ra kakua ni matanitu tiko e matadra.

25 "Sa tukuna vakaoqo o Jiova; 'Ke sa sega ni tuga na Noqu veiyalayalati e na vuku ni siga kei na bogi, ia kevaka Au sa sega ni lesia nai valavala kei lomalagi kei vuravura,

26 'Ke sa qai rawa Me'u biuta tani na kawa i Jekope, kei Tevita na Noqu tamata me'u kakua ni lesia e dua na nona kawa me lewai ira na kawa i Eparaama, kei Aisake, kei Jekope: Ni'u na kauti ira tale mai era vakabobulataki, ka lomani ira.'"

CHAPTER 34

E na gauna sa veivaluti kina kei Jerusalemi, kei na kena veikoro kece, o Nepukanesa, na tui Papiloni, kei na nonai valu kecega, kei na veiqali kece ni nona matanitu e vuravura, kei ira kece na tamata, sa qai yaco vei Jeremaia e dua na vosa mai vei Jiova, ka vaka,

2 "Sa tukuna vakaoqo o Jiova, na Kalou ni Isireli; 'Mo la'ki vosa vei Setekaia na tui Juta, ka tukuna vua, "Sa vosa vakaoqo o Jiova; 'Raica, Au na solia na koro oqo ki na ligi i tui Papiloni, ia ena vakama o koya e na bukawaqa.

3 'Ia o iko, o na sega ni dro tani rawa mai na ligana, o na tauri vakaidina ga, ka soli ki ligana; ia drau na veirai mata kei tui Papiloni, ka veivosaki sara tukuna e na gusumudrau, ia o na yaco ga ki Papiloni.'""

4 "Ia mo rogoca na vosa i Jiova, o iko Setekai na tui Juta, Sa tukuna vakaoqo o Jiova e na vukumu, 'O na sega ni mate e nai seleiwau.

5 'O na mate ga e na vakacegu: ia na kama, sa kedra i loloku na nomu qase, era tui e liu ka tarava o iko, era na vakama vakakina me kemui loloku; a ra na tagicaki iko, ka vaka, "Ulei na turaga!" ia ka'u sa cavuta oi Au na kena vosa, sa tukuna o Jiova.'"

- 6** A sa tukuna o Jeremaia na parofita na vosa kecega oqo vei Setekaia na tui Juta mai Jerusalemi,
- 7** Ni sa veivala tiko nai valu i tui Papiloni kei Jerusalemi, kei na veikoro vaka-Juta kecega sa vo, kei Lakisi kei Aseka: ni sa vo duaduaga na koro vakabai oqo e na veikoro vaka-Juta.
- 8** Oqo na vosa sa yaco vei Jeremaia mai vei Jiova, ni sa cakava oti o Setekaia na tui na veiyalayalati kei ira na tamata kecega mai Jerusalemi, me kacivaka vei ira na veiserekii:
- 9** Ia me ra dui vakatala yadua na nona tamata, kei ira yadua na nona vada e rau sa Iperiu, me sa sereki wale; me kakua e dua vei ira sa kai Juta ka wekana me qaravi koya tiko.
- 10** Ia ni ra sa rogoca o ira kece na turaga, kei ira kece na tamata, era sa ia oti na veiyalayalati, me ra dui vakatala yadua na nona tamata, kei na nona vada, me sa sereki sara, ka me kakua e dua me sa qaravi tiko vei ira eso, era sa qai talairawarawa kina, ka sereki ira me ra lako.
- 11** Ia sa oti, sa vuki tale na lomadra, ka ra tauri ira tale na nodra tamata kei na nodra vada, era sa sereka oti me ra lako yani, a ra sa vakabobulataki ira tale me ra nodra tamata kei na nodra vada.
- 12** O koya oqo sa yaco kina na vosa i Jiova vei Jeremaia, ka vaka,
- 13** "Sa tukuna vakaoqo o Jiova, na Kalou ni Isireli; 'Oi Au ka'u a cakava na veiyalayalati kei ira na nomudou qase e na siga Au a kauti ira tani kina mai na vanua o Ijipita, mai na vale ni bobula, ka vaka,
- 14** "Ni sa oti e vitu na yabaki dou dui vakatala yani na wekana sa Iperiu, ka sa volitaki vei iko; ia ni sa qaravi iko ka yabaki ono, mo qai sereki koya me lako tani vei iko." Ia era sa sega ni vakarorogo vei Au o ira na nomudou qase, se vakatu daliga mai.
- 15** 'Ia oi kemudou dou sa qai saumaki e daidai, ka sa cakava na ka dodonu e Mataqu" ni dou sa dui tukuna yadua vua na kai nona na veiserekii; dou a ia talega na veiyalayalati e mataqu e na vale sa vakatokai e na Yacaqu.
- 16** 'Ia dou sa qai vuki tale ka vakacataka na Yacaqu, ka dou sa dui taura tale na nona tamata, kei na tamata yadua na nona vada, o ira dou a sereka me ra dui veitalia ga, ka sa vakabobulataki ira tale, me ra nomudou tamata kei na nomudou vada.'
- 17** "O koya oqo sa tukuna kina o Jiova; 'Oi kemudou, dou sa sega ni vakarorogo vei Au, mo dou dui tukuna yadua na veiserekii vua na wekana, kei na tamata yadua vua na kai nona: Raica, Au sa tukuna vei kemudou na veiserekii,' sa tukuna o Jiova" Ki nai seleiwau, kei na mate dauveiveitaivi, kei na viakana, ia Au na soli kemudou mo dou kau tani ki na veimatanitu kece e vuravura.
- 18** 'Ia Au na soli ira na tamata era sa vakacataka na Noqu veiyalayalati, ka sega ni vakayacora na vosa ni veiyalayalati era sa cakava e Mataqu, ni ra a tawasea rua na luve ni bulumakau, ka lako yani e na maliwa ni kena tikina"
- 19** 'Io o ira na turaga ni Juta, kei na turaga ni Jerusalemi, na matanivanua, kei na bete, kei ira kece na lewe ni vanua, era a lako yani e na maliwa ni tiki ni luve ni bulumakau"
- 20** 'Ia Au na soli ira ki na ligadra na kedra meca, kei na ligadra era sa saga me ra vakamatei ira: ia na yagodra ka mate ena yaco me kedra na manumanu vuka, kei na manumanu ni vanua.
- 21** 'Ia o Setekaia na tui Juta kei ira na nona tamata turaga, Au na solia ki na ligadra na kedra meca, kei na ligadra era saga me ra vakamatea, io ki na ligadra na tamata i valu i tui Papiloni, era a lako tani vei kemudou.

22 'Raica, Au na vakarota,' sa tukuna o Jiova, 'Ka vakalesui ira tale mai ki na koro oqo; ka ra na mai kaba, ka rawa, ka vakama e na bukawaqa; ia na veikoro vaka Juta ka'u na vakalalataka, me sega e dua e tiko kina.'"

CHAPTER 35

Na vosa sa yaco vei Jeremaia mai vei Jiova e na gauna i Jioiakimi na luvei Josaia na tui Juta, ka vaka,

2 "Mo lako ki na nodra vale na Rekavaiti, ka vosa vei ira ka kauti ira ki na vale i Jiova, ki na dua na vale e loma, ka vagunuvi ira ena waini."

3 Au a qai kauti Jeesanaia na luvei Jeremaia, na luvei Epasinaia, kei ira na wekana, kei na luvena tagane kecega, kei na mataqali kecega ni Rekavaiti.

4 Ka kauti ira ki na vale i Jiova, kina nodra tikina na luvei Anani, na luvei Ikitalaia, e dua na tamata ni Kalou, ka voleka ki na nodra tikina na turaga, sa toka e ra na tikina nei Meesea na luvei Salumi, nai vakatawa ni katuba.

5 Ia au sa tauca e matadra na gone ni mataqali ni Rekavaiti eso na saqa waini, kei na bilo ni gunu, ka tukuna vei ira, "Dou gunu waini."

6 A ra sa tukuna, "Keitou na sega ni gunu waini: O Jionatapi na luvei Rekapi na tamai keitou, sa vakaroti keitou, ka vaka, 'Dou kakua ni gunu waini, oi kemudou se o ira na luvemudou, ka sega ni mudu.

7 'Dou kakua talega ni tara vale; dou kakua ni kaburaka na sila; kei na were-ni-vaini, dou kakua ni tea, se taukena: ia mo dou tiko ga ena vale laca ena veisiga kecega ni nomudou bula; mo dou bula vakadede e na vanua dou sa vulagi kina.'

8 "Ia keitou sa vakarorogo tiko kina domo i Jonatapi na luvei Rekapi na tamai keitou, e na ka kecega sa vakarota vei keitou, me kakua ni gunu waini e na veisiga kece ni neitou bula, oi keitou, kei na wati keitou, kei na luvei keitou tagane, kei na luvei keitou yalewa.

9 "Se tara vale me keitou tiko kina: ia na wereni- vaini, kei na were, kei na sila, sa sega vei keitou.

10 "Ia keitou sa tiko ga e na vale laca, ka sa vakarorogo, ka cakacaka me vaka na ka kece ka vakarota vei keitou o Jionatapi na tamai keitou.

11 "Ia sa yaco ni sa lako cake mai o Nepukanesa na tui Papiloni kina vanua oqo, keitou sa tukuna, 'Tou mai lako yani ki Jerusalemi e na vuku ni nodra i valu na kai Kalitia, kei na nodra talega na kai Siria': ia keitou sa mai tiko kina e Jerusalemi."

12 Sa qai yaco na vosa i Jiova vei Jeremaia, ka vaka,

13 "Sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa, na Kalou ni Isireli; 'Mo la'ki tukuna vei ira na Juta kei na lewe i Jerusalemi, "Dou na bese li ni vakavulici mo dou vakarorogo kina Noqu vosa?" sa tukuna o Jiova.

14 "Sa vakayacori na vosa i Jonatapi na luvei Rekapi na Rekavaiti, ka vakarota vei ira na luvena mera kakua ni gunu waini; ia era sega ni gunuva me yacova na siga oqo, ni ra sa vakayacora nai vakaro ni tamadra: ia oi Au, Au a vosa tikoga vei kemudou, ka sou ena matakame'u vosa; ia dou a sega ga ni vakarogoci Au.

15 "Au a talai ira talega vei kemudou na Noqui talatala kecega na parofita, ka sou ena matakame'u tala, ka tukuna, 'Dou dui lesu mada na tamata yadua mai nona sala ca, ka dou ia mada me vinaka na nomudou valavala, ia dou kakua ni muria na kalou tani me qaravi ira, dou na qai tikoga e na vanua ka'u sa solia vei kemudou kei ira na nomudou qase': ia dou sa sega ga ni vakatu daligamudou, se vakarorogo vei Au.

16 "Ka ni ra sa vakayacora na luvei Jonatapi na luvei Rekapi nai vakaro ni tamadra, ka

vakarota vei ira o koya; ia na tamata oqo era sa sega ni vakarorogo vei Au."

17 "O koya oqo sa tukuna kina o Jiova ni leweduqa, na Kalou ni Isireli: 'Raica, Au na vakayacora kivei ira na Juta kei ira kece na kai Jerusalemi na ca kecega ka'u sa cavuta me yaco vei ira: ni'u sa vosa vei ira, ka ra sa sega ni goleva; ka'u sa kacivi ira, ka ra sa sega ni rogo mai."

18 Ia ki na mataqali ni Rekavaiti sa tukuna o Jeremaia, "Sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa, na Kalou ni Isireli: 'Ni dou sa vakarorogo ki nai vakaro i Jonatapi na tamamudou, ka sa vakabauta ana nona vunau kecega, ka sa cakava me vaka na ka kece sa vakarota vei kemudou,

19 'O koya oqo sa tukuna kina o Jiova ni lewe vuqa, na Kalou ni Isireli: "Ena sega ni yali na tagane e na kawa i Jonatapi na luvei Rekapi me tu e mataqu ka sega ni mudu.""

CHAPTER 36

Enai ka va ni yabaki i Jioiakimi na luvei Josaia na tui Juta, sa yaco na vosa oqo vei Jeremaia mai vei Jiova, ka vaka:

2 "Mo taura e dua nai vola vivigi, ka vola kina na vosa kecega ka'u sa tukuna vei iko ka baleti ira na Isireli, kei ira na Juta, kei na veimatanitu kecega, mai na siga ka'u a vosa kina vei iko, io mai na gauna i Josaia, ka yacova na siga oqo.

3 "Era na rogoca beka o ira na mataqali i Juta na ca kecega ka'u sa nakita me'u cakava vei ira; mera dui lesu kina o ira yadua main a nona sala ca; ia me'u bokoca kina na nodra caka cala kei na nodra i valavala ca."

4 Ia o Jeremaia, sa kacivi Peruki na luvei i Neraia: a sa vola o Peruki ni sa tukuna tiko o Jeremaia na vosa kecega i Jiova, sa vosataka vua, ki nai vola vivigi.

5 Ka sa vakaroti Peruki o Jeremaia, ka tukuna, "Au sa sogolati tu; au sa sega ni lako rawa ki na vale i Jiova.

6 "Ia mo lako o iko, ka wilika mai nai vola vivigi, na vosa ka'u sa tukuna oti vei iko, io na vosa i Jiova vei ira na tamata e na vale i Jiova e na siga ni lolo: ia mo wilika talega vei ira na Juta kecega era sa lako mai na nodra veikoro.

7 "Era na via vakamamasu beka e na mata i Jiova, ka dui lesu yadua mai na nona sala ca: ni sa levu na cudru kei na lesa sa cavuta o Jiova me yaco vei ira na tamata oqo."

8 Ka sa la'ki cakava o Peruki na luve i Neraia me vaka na ka kecega sa vakarota vua o Jeremaia na Parofita, ka sa wilika mai nai vola na vosa i Jiova e na vale i Jiova.

9 Ia e nai kalima ni yabaki i Jioiakimi na luve i Josaia na tui Juta, e nai kaciwa ni vula, era sa kacivaka na lolo e na mata i Jiova vei ira kece na tamata mai Jerusalemi, kei ira kece na tamata era lako mai na veikoro vaka-Juta ki Jerusalemi.

10 Ka sa wilika o Peruki mai nai vola na vosa i Jeremaia e na vale i Jiova, e na tiki ni vale e cake, ka nei Kimaraia na luve i Sefani na vonivola, e na lomanibai e cake, e na mata ni katuba vou ni vale i Jiova, io sa wiliki vei ira na tamata kecega.

11 Ia ni sa rogoca o Mekaia na luve i Kimaraia, na luve i Sefani, na vosa kecega i Jiova mai nai vola,

12 Sa lako sobu o koya ki na vale ni tui, ki na nona tikina na vunivola: ka raica, sa tiko mai kea o ira kece na turaga"o Ilisama na vunivola, kei Tilaia na luve i Semaia, kei Elinecani na luve i Safani, kei Setekaia na luve i Enanaia, kei ira kece na turaga.

13 Ka sa tukuna vei ira o Mekaia na vosa kecega sa rogoca o koya, ni sa wilika mai nai vola o Peruki vei ira na tamata.

14 Ia o ira kece na turaga era sa talai Jiutai na luve i Necanaia, na luve i Selemaia, na luve

i Kusi, vei Peruki, me tukuna vua, "Mo taura mada nai vola vivigi o sa wilika mai kina vei ira na tamata, ka lako ga mai." Ka sa taura o Peruki na luve i Neraia nai vola vivigi, a sa lako mai vei ira.

15 A ra sa tukuna vua, "Mo tiko sobu mada, ka wilika vei keitou." Ka sa wilika o Peruki vei ira.

16 Ia ni ra sa rogoca na vosa kecega, era sa dui rere na tamata yadua, ka ra tukuna vei Peruki, "Keitou na tukuna vakaidina vua na tui na vosa kecega oqo."

17 Ka ra sa tarogi Peruki, ka vaka, "Tukuna mada vei keitou, se o sa vola vakaevei na vosa kece oqo "mai na gusuna?"

18 Sa qai tukuna vei ira o Peruki, "Sa cavuta vei au o koya e na gusuna na vosa kece oqo, ia ka'u sa vola ki nai vola e na wai ni volavola."

19 A ra sa tukuna vei Peruki o ira na turaga, "Drau lako, mo drau laki vunitaki kemudrau mada kei Jeremaia; ia me kakua e dua na tamata e kila se drau sa tiko mai vei."

20 Ka ra sa la'ki curu yani vua na tui ki na lomanibai, ia nai vola vivigi era sa maroroya e na tiki ni vale e cake nei Ilisama na vunivola, a ra sa tukuna e daligana na tui na vosa kecega oqori.

21 A sa talai Jiutai na tui me la'ki kauta mai nai vola vivigi; ka sa la'ki kauta mai o koya mai na tiki ni vale nei Ilisama na vunivola. Ka sa wilika vua na tui o Jiutai, vei ira talega na turaga era tu e na mata ni tui.

22 Ia na tui, sa tiko ga e na vale ni vula i liliwa e nai kaciwa ni vula: ka sa dua na miqa e matana ka waqa kina na buka.

23 Ia ni sa wilika oti o Jiutai e tolu se va na tikina, sa seleva o koya na tui e nai sele ni vuni vola, ka biuta kina bukawaqa e na miqa, ka me kama oti nai vola vivigi e na bukawaqa sa tu e na miqa.

24 A ra sega ni rere, se dresulaka na nodra i sulu, se o koya na tui, se dua vei ira na nona talai era rogoca na vosa oqo.

25 Ia o iratou ga o Elinecani kei Tilai kei Kimaraia, e ratou sa vakamasuta na tui me kakua ni vakama nai vola vivigi: ia sa bese ni rogoci iratou.

26 A sa tukuna sara na tui vei iratou o Jiramieli na luve i Ameleki, kei Siraia na luve i Asirieli, kei Selemaia na luve i Apitieli, me ra tauri Peruki na vunivola kei Jeremaia na parofita: ia sa vunitaki rau o Jiova.

27 Sa qai yaco vei Jeremaia na vosa i Jiova, ni sa vakama oti na tui nai vola vivigi kei na vosa i Jeremaia sa vola o Peruki, ka vaka:

28 "Mo kauta tale vei iko e dua tale nai vola vivigi, ka vola kina na vosa kecega ka tu e nai vola vivigi e liu, oqori ka vakama o Jioiakimi na tui Juta.

29 "Ia mo tukuna vei Jioiakimi na tui Juta, 'Sa tukuna vakaoqo o Jiova; "O iko, o sa vakama nai vola oqo, ka taroga, 'A cava o sa vola kina, ka vaka, Ena lako vakaidina mai o tui Papiloni ka na vakarusa na vanua oqo, ka vakaotia tani mai kina na tamata kei na manumanu?'"

30 'O koya oqo sa tukuna kina o Jiova e na vuku i Jioiakimi na tui Juta; "Ena sega ni dua mai vua me na tiko e nai tikotiko vakaturaga i Tevita: ia na yagona sa mate ena biu tu ga kina katakata e na siga, kei na tegu cevata e na bogi.

31 "Ia ka'u na sauma vua, vei ira talega na nona kawa kei ira na nona tamata na nodra i valavalala ca; ia ka'u na vakayacora vei ira, kei ira na lewe i Jerusalemi, kei ira na Juta, na ca kecega ka'u sa cavuta vei ira; ia era sa sega ni vakarorogo.""

32 Ia sa taura e dua tale nai vola vivigi o Jeremaia, ka solia vei Peruki na vunivola, na luve

i Neraia: ka sa vola kina o koya mai na gusu i Jeremaia na vosa kecega ni vola sa vakama o Jioiakimi na tui Juta e na bukawaqa: a sa vakaikuritaki e na vosa e vuqa sa vaka talega kina.

CHAPTER 37

Asa buli o Setekaia na luve i Josaia nai sosomi kei Konaia na luve i Jioiakimi, o koya ka lesia o Nepukanesa me tui e na vanua o Juta.

2 Ia o koya, kei ira na nona tamata, kei ira na lewe ni vanua, era sa sega ni vakarorogo ki na vosa i Jiova, sa vosataka o Jeremaia na parofita.

3 Ia o Setekaia na tui sa talai Jiukali na luve i Selemaia kei Sefanaia na luve i Meesea na bete vei Jeremaia na parofita, me tukuna, "Mo masulaki keda mada vei Jiova na noda Kalou."

4 Ia o Jeremaia sa veicuruyaki tiko vei ira na tamata: ni ra sa sega ni vakacurumi koya ki na vale ni veivesu.

5 Ia sa qai lako tu mai Ijipita nai valu i Fero: ia ni ra sa rogoca na kenai tukutuku o ira na kai Kalitia era buku druadrua ni koro mai Jerusalemi era sa cavu tu ka lako tani e Jerusalemi.

6 Sa qai yaco vei Jeremaia na parofita, na vosa i Jiova, ka vaka,

7 "Sa tukuna vakaoqo o Jiova, na Kalou ni Isireli; 'Dou vosa vakaoqo vei tui Juta, o koya ka talai kemudou vei Au me mai tarogi Au; "Raica, nai valu i Fero ka lako mai me mai vuksi kemudou, ena lako tale ki Ijipita kina nodra vanua.

8 "A ra sa na lesu tale mai na kai Kalitia, ka veivala kei na koro oqo, ka rawa, ka vakama e na bukawaqa."

9 "Sa tukuna vakaoqo o Jiova; 'Dou kakua ni vakacalai kemudou, ka tukuna, "Era na lako tani vakaidina vei keda o ira na kai Kalitia," ni ra na sega ni lako tani.

10 'Ia kevaka dou sa yaviti ira nai valu kecega ni kai Kalitia era veivala kei kemudou, me vo ga o ira na vuetaiki, ka era na dui tucake ga na tamata yadua mai na nona vale laca ka vakama na koro oqo e na bukawaqa."

11 A sa yaco, ni sa lako tani nai valu ni kai Kalitia mai Jerusalemi e na vuku ni valu i Fero,

12 Sa qai lako tani e Jerusalemi o Jeremaia me lako ki na vanua o Penijamini, me takali tani o koya mai vei ira na tamata.

13 Ia ni sa yaco o koya kina Matamata ni Koro i Penijamini, sa tiko maike a dua na kavetani ni valu sa vakatawa, na yacana o Irija, na luve i Selemaia, na luve i Enanaia: a sa tauri Jeremaia na parofita, ka tukuna, "O sa vuki vei ira na kai Kalitia!"

14 A sa tukuna o Jeremaia, "Sa lasu! au sa sega ni vuki vei ira na kai Kalitia." Ia sa sega ni vakadinati koya: ka sa tauri Jeremaia o Irija, ka kauti koya vei ira na turaga.

15 A ra sa cudru vei Jeremaia o ira na turaga, ka yaviti koya, ka biuti koya kina vale ni veivesu e na vale i Jonacani na vu-ni-vola: ni ra sa lesia na vale o ya me vale ni veivesu.

16 Ia ni sa biu o Jeremaia kina vale sa keli, kei na kena veiqara, ka sa tiko kina o Jeremaia ka bogi vuqa,

17 Sa qai talaki o Setekaia na tui, ka kauti koya tani mai kina: a sa tarogi koya lo o koya na tui e na nona vale, ka vaka, "Sa dua li na vosa mai vei Jiova?" Ka sa tukuna o Jeremaia, "Sa dua:" ka sa vaka, "O na soli kina liga i tui Papiloni!"

18 Sa baci tukuna tale o Jeremaia vei Setekaia na tui, "A cava na ka ka'u sa cala kina vei kemuni, se vei ira na tamata oqo, ni dou sa biuti au kina vale ni veivesu?

19 "Ia sa E vei na nomudou parofita era sa ia na parofisai vei kemudou, ka tukuna, 'Ena sega ni lako mai na tui Papiloni me vala kei kemudou, kei na vanua oqo'?

20 "Ia oqo mo ni rogoca mada, noqu turaga na tui, me vakabau mada na noqu vakamamasu; ka mo ni kakua ni vakasukai au tale kina vale i Jonacani na vunivola, de'u mate kina."

21 Sa qai tukuna o Setekaia na tui me ra kauti Jeremaia kina lomanibai ni vale ni veivesu, ka solia vua e dua nai buli madrai e na veisiga mai na nodra tiki ni koro na dauvavimadrai, ka me otu sara mada na madrai e na koro. Ka sa tiko ga o Jeremaia e na lomanibai ni vale ni veivesu.

CHAPTER 38

Ia o Setefaia na luve i Matani, kei Kitalaia na luve i Pasuri, kei Jukali na luve i Selemaia, kei Pasuri na luve i Malikaia, e ratou sa rogoca na vosa sa tukuna o Jeremaia vei ira kece na tamata, ka vaka,

2 "Sa tukuna o Jiova, 'O koya sa tiko e na koro oqo ena mate e nai seleiwau, kei na viakana, kei na mate dauveiveitaui: ia o koya sa lako yani vei ira na kai Kalitia ena bula; ia na nona bula e nai toki ni valu, ena bula ga o koya.'

3 "Sa tukuna vakaoqo o Jiova, 'Ena soli vakaidina na koro oqo ki na ligi ni nonai valu o tui Papiloni, ka ra na rawata.'"

4 A ra sa tukuna vua na tui o ira na turaga, "Me vakamatei mada na tamata oqo, ni sa vakamalumalumutaka o koya e na vosa oqo na ligadra na tamatai valu era sa vo e na koro oqo, kei na ligadra na tamata kecega: na tamata oqo sa sega ni segata na nodra vinaka na lewe ni vanua oqo, na nodra ca ga."

5 Sa qai tukuna o Setekaia na tui, "Raica, sa tiko ga vei kemudou o koya: ni sa sega ni cakava rawa e dua na ka vei kemudou o koya na tui."

6 Era sa qai kauti Jeremaia, ka biuta ki na dua nai keli nei Malikaia na luve i Ameleki mai na lomanibai ni vale ni veivesu: ka ra sa tukuci Jeremaia sobu e na dali. Ia sa sega na wai e nai keli, na lolobo ga: a sa tu o Jeremaia e na lolobo.

7 Ia ni sa rogoca o Epeti-meleki na kai Iciopea, e dua vei ira na euniki (matanivanua) e na vale ni tui, ni ra sa tukuci Jeremaia ki nai keli; ia sa tiko ga na tui e na matamata-ni-koro i Penijamini,

8 Sa lako yani o Epeti-meleki mai na vale ni tui, ka vosa vua ka vaka:

9 "Kemuni na noqu turaga na tui, sa caka ca o ira na tamata oqo e na ka kece era sa cakava vei Jeremaia na parofita, o koya era sa biuta ki nai keli; sa na mate ga maikeia e na viakana: ni sa sega na madrai e na koro."

10 Sa qai tukuna na tui vei Epeti-Meleki na kai Iciopea, "Mo kauta mada e lewe tolusagavulu na tamata eke, ka mo dou la'ki vueti Jeremaia na parofta mai nai keli, de sa mate sara o koya."

11 Sa qai kauti ira na tamata o Epeti-Meleki, a ra sa curu ki na vale ni tui ki ruku ni vale-ni-yau, ka kauta mai kina nai sulu sa kadresu kei nai sulu vuca, ka tukuca sobu e na dali ki nai keli vei Jeremaia.

12 A sa tukuna vei Jeremaia o Epeti-mMeleki na kai Iciopea, "Mo kiriwana mada nai sulu vuca e na kirikiriwamu mei tatara ni dali." A sa kitaka vakakina o Jeremaia.

13 A ra sa yavi Jeremaia cake e na dali, mai nai keli: ka sa tiko ga o Jeremaia e na lomanibai ni vale ni veivesu.

14 A sa talaki o Setekaia na tui, ka kauti Jeremaia na parofita vua ki nai katolu ni curucuru

kina valei Jiova: a sa tukuna vei Jeremaia o koya na tui, "Au na taroga vei iko e dua na ka; ka mo kakua ni vunia vei au e dua na ka."

15 A sa tukuna vei Setekaia o Jeremaia, "Kevaka ka'u sa tukuna vei kemuni, o ni na sega dina li ni vakamatei au? la kevaka ka'u sa vakavulici kemuni, o ni na sega ni vakarorogo vei au."

16 Sa qai bubului lo vei Jeremaia o Setekaia na tui, ka vaka, "Me vaka sa bula dina o Jiova, o koya sa cakava na yalodaru oqo, au na sega ni vakamatei iko, au na sega talega ni soli iko kina ligadra na tamata oqo era segata me ra vakamatei iko."

17 Sa qai tukuna vei Setekaia o Jeremaia, "Sa tukuna vakaoqo o Jiova, na Kalou ni lewe vuqa, na Kalou ni Isireli; 'Kevaka o ni na lako dina yani vei ira na tamata turaga nei tui Papiloni, ena qai bula na yalomuni, ia na koro oqo ena sega ni vakamai e na bukawaqa; ia o ni na bula, kei ira talega na nomuni mataqali.

18 'la kevaka o ni na sega ni lako yani vei ira na tamata turaga nei tui Papiloni, ena qai soli na koro oqo kina ligadra na kai Kalitia, ka ra na vakama e na bukawaqa, ia oi kemuni ena sega ni drotani rawa mai na ligadra."

19 A sa tukuna vei Jeremaia o Setekaia na tui, "Au sa rerevaki ira na Juta era sa vuki vei ira na kai Kalitia, de ra soli au kina ligadra, ka ra vakalialiai au."

20 Sa qai tukuna o Jeremaia, "Era na sega ni soli kemuni. Mo ni vakarorogo mada kina vosa i Jiova, ka'u sa tukuna vei kemuni: O ni na qai vinaka kina, ia ena bula kina na yalomuni.

21 "la kevaka o ni sa bese ni lako yani, sai koya oqo na vosa sa vakatakila vei au o Jiova:

22 'Raica, o ira kece na yalewa era tiko e na vale i tui Juta, era na kau yani vei ira na tamata turaga nei tui Papiloni, era na qai tukuna na yalewa o ya, "Era sa vakauqeti kemuni, ka ra gumatua o ira na wekamuni: sa lutu dromu ki na lolobo na yavamuni, ka ra qai vuki tani vei kemuni."

23 'la era na kauti ira kece na watimuni kei na luvemuni, vei ira na kai Kalitia: Oi kemuni talega, o ni na sega ni dro tani rawa mai na ligadra, ia ena tauri kemuni talega o tui Papiloni: la na koro oqo, o ni na vakavuna na kena vakamai e na bukawaqa."

24 Sa qai tukuna vei Jeremaia o Setekaia, "Me kakua e dua na tamata e kila na vosa oqo, o na qai sega ni mate.

25 "la kevaka era rogoca o ira na turaga ni daru sa veivosaki kei iko, ka ra lako mai vei iko, ka tukuna, 'Tukuna mada vei keitou na ka o sa tukuna vua na tui, kakua ni o vunia vei keitou, ia keitou na sega ni vakamatei iko; ka mo tukuna talega na ka sa tukuna vei iko na tui,'

26 "Mo qai tukuna vei ira, 'Au sa vakamamasu ga vua na tui, me kakua ni vakasukai au tale kina vale i Jonacani, de'u mate kina.'"

27 Ka ra lako kece mai na turaga vei Jeremaia, ka tarogi koya: a sa tukuna vei ira me vaka na vosa kecega sa vakarota na tui. A ra sa kua ni vosa tiko vua; ni sa sega ni kilai na ka oqori.

28 Ka sa tiko ga o Jeremaia e na lomanibai ni vale ni veivesu ka yacova na siga sa kabai kina o Jerusalemi: ka sa tiko kina ni sa rawai o Jerusalemi.

CHAPTER 39

E nai ka ciwa ni yabaki i Setekaia na tui Juta, e nai katini ni vula, sa lako mai o Nepukanesa na tui Papiloni kei na nonai valu kecega ki Jerusalemi, a sa vakacibi i valu ena koro.

- 2** E nai katini ni vula, e nai kaciwa ni siga ni vula, sa kabai na koro.
- 3** A ra sa curu mai o ira na tamata turaga kecega nei tui Papiloni, ka tiko e na matamata-ni-koro e loma, io o Nakali-sarisa, kei Samikarinipu, kei Sasikimi, kei Rapisarisi, kei Nakali-sarisa, kei Rapi-maki, kei ira kece na tamata turaga nei tui Papiloni sa vo tiko.
- 4** Ia ni sa raici ira o Setekaia na tui Juta, kei ira kece na tamatai valu, era sa qai dro, ka lako tani e na koro e na bogi, e na sala ni nona were na tui, kina matamata-ni-koro e na tadrua ni bai ruarua: a sa curu yani o koya e na sala ki na buca.
- 5** Ka sa vakasavi ira nai valu ni kai Kalitia, ka vauci Setekaia e na buca mai Jeriko: ia ni ra sa tauri koya, era sa kauti koya cake vei Nepukanesa na tui Papiloni ki Ripila e na vanua o Emaci, a sa lewai koya mai kea o koya.
- 6** Ia o tui Papiloni sa qai vakamatei iratou na luve i Setekaia e matana mai Ripila: O ira kece talega na turaga ni Juta sa vakamatea o tui Papiloni.
- 7** Ia sa leuta tani o koya na mata i Setekaia, a sa vesuki koya e na sinucodo, me kauti koya ki Papiloni.
- 8** Ia o ira na kai Kalatia era sa vakama e na bukawaqa na vale ni tui, kei na nodra vale na tamata, ka ra sa basuka sobu na bai kei Jerusalemi.
- 9** Ia na kena vo ni tamata era tiko e na koro, kei ira era sa vuki vua, kei ira na kena vo ni tamata, sa kauti ira o Nipusaretani na kapiteni ni valu i vakatawa, ki Papiloni.
- 10** Ia eso vei ira na dravudravua, sa sega na nodra ka, sa vakalaiva tu yani e na vanua o Juta o Nipusaretani na kapiteni ni valu i vakatawa, a sa solia vei ira na veiwere-ni-vaini kei na veiwere e na gauna o ya.
- 11** Ia o Nepukanesa na tui Papiloni sa vakaroti Nipusaretani na kapiteni ni valu i vakatawa e na vuku i Jeremaia, ka vaka,
- 12** "Mo kauti koya, ka vakaraici koya vinaka, ka mo kakua ni cakava vua e dua na ka ca; ia mo cakava ga vua me vaka na ka sa tukuna vei iko o koya."
- 13** A ra sa talaki o Nipusaretani na kapiteni ni valu i vakatawa, kei Nipusasipani, kei Rapisarisi, kei Nakalisarisa, kei Rapi-maki, kei ira kece na tamata turaga nei tui Papiloni;
- 14** io era sa talaki, ka kauti Jeremaia mai na lomanibai ni vale ni veivesu, ka soli koya vei Kitalaia na luve i Eaikami, na luve i Safani, me kauti koya ki na nona vale: ka sa tiko vata ga o koya kei ira na tamata.
- 15** Ia sa yaco na vosa i Jiova vei Jeremaia ni sa sogolati tiko o koya e na lomanibai ni vale ni veivesu, ka vaka,
- 16** "Mo la'ki vosa vei Epeti-meleki na kai Iciopea, ka vaka, 'Sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa, na Kalou ni Isireli; "Raica, Au na vakayacora na Noqu vosa ki na koro oqo me ca, me sega ni vinaka; ia ena yaco ga e matamu e na siga o ya.
- 17** "Ia Ka'u na vakabulai iko e na siga o ya," sa tukuna o Jiova. "Io o na sega ni soli kina ligadra na tamata o sa rerevaka.
- 18** "Ni'u na vakabulai iko vakaidina, ia o na sega ni bale e nai seleiwau, ia na nomu bula ga ena nomui toki ni valu: ni o sa vakararavi vei Au," sa tukuna o Jiova."

CHAPTER 40

Na vosa sa yaco vei Jeremaia mai vei Jiova, ni sa vakatalai koya yani mai Rama o Nipusaretani na kavetani ni valu i vakatawa, ni sa tauri koya oti ka sa vesuki vata e na sinucodo kei ira kece na kai Jerusalemi kei ira na Juta era vakabobulataki, era sa kau vakabobula ki Papiloni.

2 Ia na kavetani ni valu i vakatawa sa kauti Jeremaia, ka tukuna vua: "O Jiova na nomu Kalou sa cavuta na ca oqo ki na yasana oqo.

3 "Ka sa vakayacora, ka sa cakava o Jiova me vaka na nona vosa: ni dou sai valavala ca vei Jiova, ka sega ni vakarorogo ki na Domona, o koya ga sa yacovi kemudou kina na ka oqo.

4 "Ia oqo, raica, ka'u sa sereki iko e daidai mai na sinucodo sa vauci kina na ligamu. Kevaka e vinaka vei iko me daru lako ki Papiloni, daru mai lako; ka'u na vakaraici iko vinaka: ia kevaka e ca vei iko me daru mai lako ki Papiloni, sa kakua ga: raica, sa tiko e matamu na vanua kecega: ia na tikina sa vinaka ka dodonu vei iko mo lako kina, mo lako ga kina."

5 Ia ni sa sega ni lako o koya, sa tukuna vua, "Ia mo lesu tale yani vei Ketalaia na luve i Eaikami na luve i Safani, o koya sa lesia o tui Papiloni me lewa na veikoro vaka-Juta, mo dou tiko vata kei ira na tamata: se dua na tikina tani o vinakata mo lako kina, mo lako ga kina." A sa solia vua na kavetani ni valu i vakatawa e dua na kakana kei nai solisoli, ka vakatalai koya yani.

6 A sa lako yani o Jeremaia vei Ketalaia na luve i Eaikami ki Misipa; ka sa tiko vata tukuna kei ira na tamata era vo tiko e na vanua.

7 Ia ni ra sa rogoca o ira kece na kapiteni ni valu era tiko e vanua, kei na nodra tamata, ni sa lesi Ketalaia na luve i Eaikami o tui Papiloni me lewa na vanua, ka sa soli ira na tagane, kei na yalewa, kei na gone, kei ira eso na dravudravua ni vanua, era sa sega ni kau tani ki Papiloni, me vakaraica o koya,

8 Era sa qai lako mai vei Ketalaia ki Misipa"io o Isimeli na luve i Necanaia, kei Joenani kei Jonacani oi rau na luve i Karea, kei Siraia na luve i Tanumeci, kei iratou na luve i Efei na kai Nitofa, kei Jisanaia na luvena e dua na luve i Meeka, o ira vata kei na nodra tamata.

9 A sa bubului vei ira o Ketalaia na luve i Eaikami na luve i Safani, vei ira talega na nodra tamata, ka vaka, "dou kakua ni rere ni qaravi ira na kai Kalitia: dou tiko ga e na vanua, ka qaravi tui Papiloni, dou na qai vinaka kina.

10 "Ia oi au, raica, au na tiko ga e Misipa, me'u qaravi ira na kai Kalitia, era na lakovi keda mai: ia oi kemudou, dou kumuna na waini, kei na vuata matua, kei na waiwai, ka maroroya e na nomudou saqa, ka tiko ga e na nomudou veikoro dou sa taura."

11 Ia o ira kece na Juta mai Moapi, vei ira talega na luve i Amoni, mai Itomi talega, kei ira mai na veivanua kece, ni ra sa rogoca ni sa laiva tu yani o tui Papiloni na kedra vo ni Juta, ka sa lesi Kitalaia na luve i Eaikami na luve i Safani, me lewai ira,

12 era sa qai lesu kece mai o ira na Juta mai na veiyasana kecega era sa dui vakasavi kina, ka ra sa lako mai ki na vanua o Juta, kivei Ketalaia, ki Misipa, ka ra sa kumuna na waini, kei na vuata matua, e dua na ka levu sara.

13 Ia o Joenani na luve i Karea, kei ira kece na kapiteni ni valu mai colo, era sa lako mai kivei Ketalaia ki Misipa,

14 A ra sa tukuna vua, "O sa kila dina, se segai, ni sa talai Isimeli mai na luve i Necanaia o Pealisi na nodra tui na luve i Amoni me vakamatei iko? "Ia sa sega ni vakadinati ira o Kitalaia na luve i Eaikami.

15 Ia o Joenani na luve i Karea sa qai tukuna lo vei Kitalaia e Misipa, "Me'u lako mada, me'u vakamatei Isimeli na luve i Necanaia, ia ena sega ni kila e dua na tamata: a cava me vakamatei iko kina o koya, me ra veiseyaki kina na kai Juta era sa soqoni mai vei iko, ka rusa na kena vo ni Juta?"

16 Ia sa tukuna o Ketalaia na luve i Eaikami vei Joenani na luve i Karea, "Mo kakua ni cakava na ka oqo: ni o sa lasutaki Isimeli."

CHAPTER 41

1 a e nai kavitu ni vula, sa qai lako mai o Isimeli na luve i Necanaia na luve i Ilisama, e na kawa ni tui, kei ira na nona tamata turaga na tui, kei ira vata tukuna e lewe tini na tamata kivei Ketalaia na luve i Eaikami ki Misipa; ka ra sa kana madrai vata mai Misipa.

2 Sa qai tu o Isimeli na luve i Necanaia, kei ira na tamata e le tini era tiko vata tukuna, ka ra sa yaviti Ketalaia, na luve i Eaikami na luve i Safani e nai seleiwau, ka vakamatei koya, sa lesia o tui Papiloni me lewa na vanua.

3 O ira kece talega na kai Juta era tiko kei Ketalaia mai misipa, kei ira na kai Kalitia era kune mai kea, era tamatai valu, sa vakamatea o Isimeli.

4 Ia e na bogi rua ni sa vakamatei oti o Ketalaia, ka sega na tamata e kila,

5 sa qai lako mai eso mai Sikemi, kei Sailo, kei Samaria, era lewe walusagavulu na tamata, sa tasi na kumidra, ka sa kadresu na nodra i sulu, ka ra tava tu, era sa taura na ka me cabori ki nai madrali boi vinaka, me kau mai kina vale i Jiova.

6 A sa lako yani e Misipa o Isimeli na luve i Necanaia me tavaki ira, ka sa tagi lako ga: ia ni sa tavaki ira o koya sa tukuna vei ira, "Me da mai lako yani kivei Ketalaia na luve i Eaikami!"

7 Ia ni ra sa curu kina loma ni koro, sa qai vakamatei ira o Isimeli na luve i Necanaia, ka biuta ki loma ni keli, o koya, kei ira na tamata era tiko vata tukuna.

8 A sa le tini na tamata ka tiko vata kei ira, a ra sa tukuna vei Isimeli, "Mo kakua ni vakamatei keitou: ni sa tu vei keitou eso nai yau sa vuni tu e na teitei, na witi, kei na parile, kei na waiwai, kei na oni." A sa kua kina o koya, ka sa sega ni vakamatei ira vata kei na wekadra.

9 Ia nai keli sa biuta kina o Isimeli na yagodra kece na tamata sa vakamatea o koya, ka no vata kei na yagoi Ketalaia, sai koya sa cakava o Esa na tui ni sa rerevaki Pasa na tui Isireli, ka sa vakasinaita ena moku o Isimeli na luve i Necanaia.

10 Sa qai vakabobulataka o Isimeli na kena vo ni tamata mai Misipa, io o iratou na luvema yalewa na tui, kei ira kece na tamata sa vo mai Misipa, o ira sa solia o Nipusaretani na kavetani ni i valu vakatawa vei Ketalaia na luve i Eaikami, me vakaraica: ia 'sa vakabobulataki ira o Isimeli na luve i Necanaia, a sa lako yani vei ira na luve i Amoni.

11 Ia ni sa rogoca o Joenani na luve Karea, kei ira kece na kavetani ni valu era tiko tukuna, na ca kecega sa cakava o Isimeli na luve i Necanaia,

12 era sa qai kauti ira kecega na tamata, ka la'ki veivala kei Isimeli na luve Necanaia, ka ra sa kunei koya mai na wai levu mai Kipioni.

13 Ia o ira na tamata kece era tiko kei Isimeli na luve i Necanaia, ni ra sa raici Joenani na luvei Karea, kei ira kece na kavetani ni valu era tiko tukuna, era sa qai reki.

14 Ia na tamata kecega sa vakabobulataka o Isimeli mai Misipa era sa vuki, ka lesu, ka lako yani vei Joenani na luve i Karea.

15 Ia o Isimeli na luve i Necanaia kei ira e lewe walu na tamata, era sa dro tani mai vei Joenani, ka ra sa lako vei ira na luve i Amoni.

16 Ia o Joenani na luve i Karea, kei ira kece na kavetani ni valu era tiko tukuna, era sa kauta na kena vo ni tamata sa vakabula o koya mai vei Isimeli na luve i Necanaia, mai Misipa, ni sa vakamatei Ketalaia na luve i Eaikami"io na tamata i valu era qaqa, kei ira na yalewa, kei na gone, kei na euniki (matanivanua)"o ira sa kauta tale mai Kipioni o koya.

17 A ra sa lako yani, ka tiko e na bure ni vulagi i Kimami, mai Peci-leema, ni ra lako tu me curu ki Ijipita,

18 e na vukudra na kai Kalitia: ni ra rerevaki ira, e na vuku i Isimeli na luve i Necanaia, ni sa vakamatei Ketalaia na luve i Eaikami, o koya ka lesia o tui Papiloni me kovana ni vanua.

CHAPTER 42

Era sa qai toro mai na kavetani kecega ni valu, kei Joenani na luve i Karea, kei Jisanaia na luve i Osaia, kei ira na tamata kecega, na tamata wale kei ira talega na turaga

2 A ra sa tukuna vei Jeremaia na parofita, "Me vinaka mada na neimami vakamamasu e matamu, ia mo masulaki keimami vei Jiova na nomu Kalou, io oi keimami kecega oqo sa vo tiko; (ni o sa raici keimami ka lewe lailai sa vo vei ira na lewe vuqa),

3 "Ka me vakatakila vei keimami o Jiova na nomu Kalou na sala me keimami lako kina, kei ha ka me keimami cakava."

4 Sa qai tukuna vei ira o Jeremaia na parofita, "Au sa rogoci kemudou; raica, au sa vakamasuti Jiova na nomudou Kalou me vaka na nomudou vosa; ia au na tukuna yani vei kemudou na ka kecega ena tukuna mai o Jiova vei kemudou; au na sega ni vunia e dua na ka mai vei kemudou."

5 Era sa qai tukuna vei Jeremaia, "Me qai vakayacora vei keimami o Jiova na lewa dina ka dodonu, kevaka keimami sa sega ni cakava na ka kecega ena talai iko kina vei keimami o Jiova na nomu Kalou.

6 "Se vinaka, se ca ga, keimami na vakarorogo kina vosa i Jiova na noda Kalou o koya keimami sa talai iko vua; me vinaka kina oi keimami ni keimami sa vakarorogo kina vosa i Jiova na noda Kalou."

7 Sa bogi tini sa qai yaco mai na vosa i Jiova vei Jeremaia.

8 Ka sa kacivi Joenani na luve i Karea, kei ira kece na Kavetani ni valu era tiko vata tukuna, kei ira na tamata kecega, na tamata lalai kei ira na turaga,

9 Ka sa tukuna vei ira o koya, "Sa tukuna vakaoqo o Jiova, na Kalou ni Isireli, o Koya dou sa talai au Vua me'u tauca vei Koya na nomudou vakamamasu:

10 'Kevaka dou na tiko dina ga e na vanua oqo, Au na qai tarai kemudou cake, ka sega ni talaraki kemudou sobu, Au na tei kemudou, ka sega ni cavuti kemudou cake: Ni'u sa veivutuni e na vuku ni ca ka'u sa cakava vei kemudou.

11 'Dou kakua ni reevaki tui Papiloni, o koya dou sa rerevaka tiko; dou kakua ni rerevaki koya,' sa tukuna o Jiova: 'Ni'u sa tiko vata kei kemudou Me'u vakabulai kemudou, io Me'u kaliraki kemudou mai na ligana.

12 'Ia ka'u na yalololoma vei kemudou, me yalololoma talega vei kemudou o koya, ka vakalesui kemudou kina nomudou vanua.'

13 "Ia kevaka dou sa tukuna, 'Keimami na sega ni tiko e na vanua oqo,' ka dou sa bese kina ni vakarorogo kina vosa i Jiova na nomudou Kalou,

14 "Ka vaka, 'E segai; keimami na lako ga ki na vanua o Ijipita keimami na sega ni raica kina nai valu, se rogoa na domo ni davui, se keimami mate e na via kana, io keimami na la'ki tiko ga ki kea'"

15 "Mo dou rogoa mada kina na vosa i Jiova, Oi kemudou na kena vo ni Juta: Sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa, 'Na Kalou ni Isireli; Kevaka dou sa guta sara mo dou lako ki Ijipita, ka sa la'ki tiko vulagi kikea,

16 'Ena qai yacovi kemudou kina nai seleiwau dou sa rerevaka, kei na viakana, dou sa rerevaka, ena cicimuri kemudou ki Ijipita; ka dou na mate mai kea.

17 'Ia ena yaco vakakina vei ira kece na tamata era sa gu sara me ra lako ki Ijipita me tiko

kina, era na mate ga e nai seleiwau, kei na viakana, kei na mate veiveitaui: ena sega talega e dua vei ira me vo se me dro tani mai na ca Ka'u na vakayacora vei ira.'

18 "Ni sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa, na nodra Kalou na Isireli; 'Me vaka sa sovaraki na Noqu cudru kei na Noqu lesa vei ira na kai Jerusalemi; ena sovaraki vakakina na Noqu cudru vei kemudou, ni dou sa yaco ki Ijipita: ia dou na vatonaki, ka vakurabuitaki, ka vosavosacati, ka vakalialiai; ia dou na sega ni raica tale na yasana oqo.'

19 "Sa tukuna oti o Jiova e na vukumudou na kena vo ni Juta; 'Dou kakua ni lako ki Ijipita;' dou kila deivaka ni'u sa tukuna sara vei kemudou e daidai.

20 "Ni dou sa sega ni lomadina, ni dou sa talai au vei Jiova na nomudou Kalou, ka vaka, 'Mo masulaki keimami vei Jiova na noda Kalou; ia na ka kece ena tukuna o Jiova na noda Kalou, mo tukuna vei keimami, ia keimami na qai cakava vakakina.'

21 "Ia ka'u sa tukuna vei kemudou e na siga e daidai; ia dou sa sega ga ni vakarorogo kina vosa i Jiova na nomudou Kalou, e na dua na ka sa talai au kina vei kemudou.

22 "Ia dou kila vinaka mada ni dou na mate e nai seleiwau, kei na viakana, kei na mate dauveiveitaui, e na yasana dou sa via la'ki tiko vulagi kina."

CHAPTER 43

1 a ni sa tukuna vei ira kece na tamata o Jeremaia na vosa kecega i Jiova na nodra Kalou, oqori sa talai koya kina vei ira o Jiova na nodra Kalou, io na vosa kecega oqo,

2 Sa qai vosa o Asaraia na luve i Osaia, kei Joenani na luve i Karea, kei ira na tamata viavialevu kecega, ka tukuna vei Jeremaia, "E lasu na ka o sa vosataka: sa sega ni talai iko o Jiova na noda Kalou me tukuna, 'Dou kakua ni lako yani ki Ijipita me tiko vulagi ki kea.'

3 "Ia o Peruki na luve i Neraia sa vakauqeti iko vakaca ga vei keimami, me soli keimami ki na ligadra na kai Kalitia, me ra vakamatei keimami. ka kauti keimami ki Papiloni."

4 A ra sa sega ni vakarorogo o Joenani na luve i Karea, kei ira kece na turaganivalu ni valu, kei na tamata kecega, ki na vosa i Jiova, me tiko ga e na vanua o Juta.

5 Ia o Joenani na luve i Karea, kei ira na kapiteni ni valu kecega, era sa kauti ira kecega sa vo e Juta, o ira era sa qai lesu mai na veivanua kece, era dui vakasevi kina, me mai tiko e na vanua o Juta"

6 O ira na tagane, kei na yalewa, kei na gone, kei na luvena yalewa na tui, kei na tamata kecega sa biuta o Nipusaretani na kapiteni ni valu i vakatawa me tiko vei Kitalaia na luve i Eaikami na luve i Safani, kei Jeremaia na parofita, kei Peruki na luve i Neraia.

7 A ra sa yaco ki na vanua o Ijipita: ni ra sa sega ni vakarorogo ki na vosa i Jiova: a ra sa yaco ki Tapanesi.

8 Sa qai yaco na vosa i Jiova vei Jeremaia mai Tapanesi, ka vaka,

9 "Mo taura e ligamu eso na vatu lelevu, ka la'ki vunia e na tete e na lovo ni vatu-buli, mai hai curucuru ki na vale i Fero mai Tapanesi, e na matadra na kai Juta;

10 "Ka vosa vei ira, sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa, 'Na nodra Kalou na Isireli; 'Raica, Au na talaki ka kauti Nepukanesa na tui Papiloni, na Noqu tamata, ka viritura na nonai tikotiko vakaturaga e na dela ni vatu oqo Ka'u sa vunia; ia ena birika na nonai vakaruru vakaturaga e cake.

11 "Ia ni sa lako mai o koya, ena yavita na vanua o Ijipita, ka soli ira sa lesi me mate me ra mate, kei ira sa lesi me ra vakabobulataki me ra vakabobulataki, kei ira era sa lesi me ra mate e nai seleiwau me ra mate ga kina.

12 "Ia ka'u na vakawaqa na buka e na nodra bure na kalou ni Ijipita, ena vakamai ira o

koya, ka kauti ira vakabobula: ia ena tutuvitaki koya e na vanua o Ijipita, me vaka sa tutuvitaki koya nai vakatawa ni sipi e na nonai tutuvi; ena lako tani talega mai kina e na vakacegu.

13 "Ena musuka talega na duru vatu i Pecisemesi, mai na vanua o Ijipita; ia ena vakama o koya na nodra bure kalou na kai Ijipita.""

CHAPTER 44

Na vosa sa yaco vei Jeremaia e na vukudra kece na Juta era tiko e na vanua o Ijipita, o ira sa tiko mai Mikitoli, kei Tapanesi, kei Nofi, kei na tikina o Pacirosi, ka vaka,

2 "Sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa, na Kalou ni Isireli; 'Oi kemudou, dou sa raica na ca kece Au sa vakayacora ki Jerusalem, kei na veikoro vakauta kecega; ka raica, sa lala e na siga e daidai, sa sega e tiko kina,

3 'E na vuku ni nodra ca era sa cakava me vakacudrui Au, ni ra sa la'ki vakama nai madrali boi vinaka, ka me ra qaravi ira na kalou tani, era sa sega ni kila, o ira, se oi kemudou, se o ira na nomudou qase.

4 'Ia Au a talai ira kecega na Noqui talatala vei kemudou, ka sou e na mataka Me'u tala, ka tukuna, "Dou kakua sara mada ni cakava na ka vakasisila oqo Ka'u sa cata!"

5 'A ra sa sega ni vakarorogo, se vakatu daligadra me ra sa saumaki mai na nodra ca, ka me ra kakua ni vakama nai madrali boi vinaka vei ira na kalou tani.

6 'Ka sa sovaraki kina na Noqu cudru kei na Noqu lesa, a sa waqa e na veikoro vaka-Juta kei na sala ni koro o Jerusalemi; ka sa rusa mai kina ka lala, me vaka e na siga oqo.'

7 "O koya oqo sa qai tukuna kina o Jiova, na Kalou ni lewe vuqa, na Kalou ni Isireli; 'Na cava dou sa cakava kina na ca levu oqo ki na yalomudou, me muduka tani kina vei kemudou na tagane kei na yalewa, na gone lalai kei ira sa succu tiko, mai Juta, ka me kakua e vo vei kemudou,

8 'Ni dou sa vakacudrui au e na cakacaka ni ligamudou, ni dou sa vakama nai madrali boi vinaka vei ira na kalou tani e na vanua o Ijipita, dou sa mai tiko kina, mo dou muduki kemudou tani, mo dou vosavosacati, ka vakalialiai e na veivanua kece e vuravura?

9 'Dou sa guilecava li na nodra i valavala ca na nomudou qase, kei na nodra i valavala ca na tui Juta, kei nai valavala ca ni watidra, kei nai valavala ca ni watimudou, era sa cakava e na vanua o Juta, kei na sala ni koro o Jerusalemi?

10 'Era sa sega ni yalomalumalumu mai ka yacova na siga oqo, era sa sega talega ni rere, se muria na Noqui vunau, se na Noqui lesilesi, Ka'u sa solia vei kemudou kei ira na nomudou qase.'

11 "O koya sa tukuna kina o Jiova ni lewe vuqa, na nodra Kalou na Isireli; 'Raica, Au na rai yani vei kemudou mo dou ca kina, me'u muduki ira kece talega na Juta.

12 'Ia Au na kauta na kena vo ni Juta, era sa gu sara me ra lako kina vanua o Ijipita me tiko vulagi kina, a rama oti kece e na vanua o Ijipita; ka bale e nai seleiwau kei na viakana: io o ira na tamata wale kei ira talega na turaga era na mate e nai seleiwau kei na viakana: a ra na vatonaki, ka vakurabuitaki, ka vosavosacati, ka vakalialiai!

13 'Ni'u na cudruvi ira sa tiko e na vanua o Ijipita, me vaka ka'u a cudruvi Jerusalemi, e nai seleiwau, kei na viakana, kei na mate dauveiveitauvi,

14 'Kakua e dua me dro tani rawa se vo tiko vei ira na kena vo ni Juta, era sa lako ki na vanua o Ijipita me tiko vulagi mada kina, ka qai lesu mai ki na vanua o Juta, era sa gadreva me ra lesu ka tiko tale kina: ni na sega so ena lesu tale mai, o ira ga era sa dro bula.'"

15 Era sa qai vosa kece vei Jeremaia o ira na tagane era kila ni ra vakama nai madrali boi vinaka vei ira na kalou tani, kei ira na watidra, kei ira kece talega na yalewa era tu mai, e dua nai soqosoqo levu, io o ira kecega na tamata era tiko e na vanua o Ijipita, mai Pacirosi, ka ra sa tukuna:

16 "Keimami na sega ni vakaorogo kina vosa o sa mai tukuna vei keimami, ena yaca i Jiova!

17 "Ia keimami na cakava sara ga na ka sa tukuna na gusu i keimami, ka me keimami vakama nai madrali boi vinaka vua na ranadi ni lomalagi, ka sova nai sevu, me vaka keimami sa daucakava, oi keimami, kei ira na neimami qase, kei na neimami tui kei na neimami turaga, e na veikoro vaka-Juta, kei na sala ni koro o Jerusalemi: ni keimami sa mamau kina e na kakana, ka bula vinaka, ia keimami sa sega ni raica kina na ca.

18 "Ia ni keimami sa kua ni vakama nai madrali boi vinaka vua na ranadi ni lomalagi, ka sega ni sova vua nai sevu, keimami sa qai dravudravua e na ka kecega, ia keimami sa vakaoti ga e nai seleiwau kei na viakana."

19 Na nodra vosa na marama ka vaka, "Ia ni keimami sa vakama nai madrali boi vinaka vua na ranadi ni lomalagi, ka sova vua nai sevu, sa sega beka ni kauwai kina na wati i keimami ni keimami sa cakava na keki me sorovi koya kina, ka sova vua nai sevu?"

20 Sa qai tukuna o Jeremaia vei ira na tamata kecega"vei ira na tagane, kei ira na yalewa, kei ira kece na tamata era vosa vakaoqo"ka vaka:

21 "Nai madrali boi vinaka dou sa vakama e na veikoro vaka-Juta, kei na sala ni koro o Jerusalemi, oi kemudou, kei ira na nomudou qase, kei ira na nomudou tui, kei na nomudou turaga, kei na lewe ni vanua, sa sega beka ni nanuma kina o Jiova, sa sega beka ni kasa kina lomana?

22 "Ia sa dredre ni vosota o Jiova, ena vuku ni ca ni nomudou valavala, kei na ka vakasisila dou sa cakava; ka sa lala kina na nomudou vanua, ka kurabuitaki, ka sa vosavosacati, ka sega e tiko kina, me vaka e na siga oqo.

23 "Ia ni dou sa vakama nai madrali boi vinaka, ka dou sai valavala ca vei Jiova, ka sa sega ni vakarorogo kina vosa i Jiova, ka sa sega ni muria na Nonai vunau, kei na Nonai lesilesi, kei na Nonai tukutuku, sa qai yacovi kemudou kina na ca oqo, me vaka e na siga e daidai."

24 Sa tukuna tale o Jeremaia vei ira kece na tamata, kei ira kece na yalewa, "Dou rogoca na vosa i Jiova, oi kemudou kece na Juta ka tiko e na vanua o Ijipita!

25 "Sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa, na nodra Kalou na Isireli; 'Oi kemudou kei na watimudou, dou sa vosa oti e na gusumudou, vakayacora e na ligamudou, ka vaka. 'Keimami na cakava dina ga na ka keimami sa yalayala kina, me vakama nai madrali boi vinaka vua na ranadi ni lomalagi, ka sova vua nai sevu:' Dou na vakayacora ga na ka dou sa yalataka, ka cakava ga na ka dou sa yalayala kina!"

26 "O koya oqo dou rogoca kina na vosa i Jiova, oi kemudou kece na Juta sa tiko e na vanua o Ijipita; 'Raica, Oi Au ka'u sa bubului e na Yacaqu Levu,' sa tukuna o Jiova, 'Ena sega ni cavuti tale na Yacaqu e na gusuna e dua na Juta, e na vanua taucoko o Ijipita ka me tukuna, "Sa bula na Turaga o Jiova."

27 'Raica, Au na vakaraici ira me ra ca kina, me ra kakua ni vinaka: a ra na vakaoti kece na Juta era tiko e na vanua o Ijipita e nai seleiwau, kei na viakana, ka me ra oti dina ga.

28 'Ia o ira era bula mai nai seleiwau, era na lesu mai na vanua o Ijipita kina vanua o Juta, ka lewe vica ga; ia o ira kece na kena vo ni Juta, era sa yaco kin a vanua o Ijipita me tiko vulagi kina, era na kila se na vosa i cei ena yaco, se na noqu, se na nodra.

29 Ia sa tukuna o Jiova, 'Oqo nai vakatakilaka vei kemudou, Ni'u na cudruvi kemudou e na yasana oqo, mo dou kila ni na vakadinadinataki sara na noqu vosa vei kemudou mo

dou ca.'

30 "Ia sa tukuna o Jiova, 'Raica, Au na soli Feroofira na tui Ijipita kina ligadra na kena meca, kei na ligadra era segata me ra vakamatei koya: me vaka Ka'u a soli Setekaia na tui Juta kina liga i Nepukanesa na tui Papiloni, na nona meca, o koya talega ka segata me vakamatei koya."

CHAPTER 45

Ni sa vola oti o Peruki na luve i Neraia, e na dua nai vola, na vosa oqo mai na gusu i Jeremaia, sa qai tukuna vua o Jeremaia e nai ka va ni yabaki i Jioiakimi na luve i Josaia na tui Juta, ka vaka,

2 "Sa vosa vakaoqo o Jiova, na nodra Kalou na Isireli, vei iko, Peruki;

3 'O sa tukuna, "Ulei oi au oqo! ni sa vakaikuritaka na noqu rarawa e na yaluma o Jiova; au sa oca e na noqu vutugu, ia au sa sega ni kunea na vakacegu."

4 "Mo vosa vakaoqo vua, 'Sa vaka o Jiova; "Raica; na ka ka'u sa tara Au na basuka sobu, kei na ka ka'u sa tea Au na na cavuta cake, io na vanua taucoko oqo.

5 "Ia o iko o sa dauqara beka eso na ka levu me nomu? Mo kakua ni dauqara: raica, Au na vakayacora na ca vei ira na tamata kecega," sa tukuna o Jiova: "Ia Au na solia vei iko na nomu bula me nomui toki ni valu e na veiyasana kecega o sa lako voli kina.""

CHAPTER 46

Oqo na vosa i Jiova vei Jeremaia na parofita ka baleti ira na veimatanitu.

2 Io sa baleti Ijipita, kei ira nai valu i Feroniko na tui Ijipita mai na uciwai o Uferetisi mai Kakimisi, oqori ka yavita o Nepukanesa na tui Papiloni e nai kava ni yabaki i Jioiakimi na luve i Josaia na tui Juta:

3 "Dou vakarautaka nai sasabai kei nai vakaruru, ka toro voleka me ia nai valu!

4 Vauca na kedra i yaya kina ose; ka vodo, Oi kemudou sa dauvovo ose, ka dou tu yani ka vakaisala vakaivalu tu; dou solota na moto, sulumaka nai sulu ni valu!

5 A cava ka'u sa raici ira kina ka ra taqaya ka vuki vakanadaku? Ia o ira na nodra qaqa era sa moku, ka ra sa dro sara, ka ra sega ni rai kimuri: sa voliti ira na rere," sa tukuna o Jiova.

6 "Me kua ni dro o koya sa yava totolo, se dro bula o koya sa qaqa; era na tarabe ka bale vaka ki na mata ni tokalau mai na uciwai o Uferetisi.

7 "O cei oqo sa lako cake mai vaka na waluvu, ka vaka na uciwai sa vakaua na kena wai?

8 O Ijipita sa tubu cake mai me vaka na waluvu ka vaka na uciwai sa vakaua na kena wai; a sa tukuna o koya, 'Au na tubu cake ka luvuca na vanua; au na vakarusa na koro kei ira sa tiko kina.'

9 Dou lako cake mai, na ose; ka dou cicu vakaca voli, na qiqi-ni-valu; ka dou cabe mai, na qaqa; oi kemudou na kai Kusi kei na kai Lipea, sa dauvakasasabai; kei kemudou na kai Litia, sa dauyavia na dakai.

10 Oqo na nona siga ni Turaga o Jiova ni lewe vuqa, na siga ni veisausaumi, me cudruvi ira kina na Kena meca: ia ena kana ga nai seleiwau, ena mamaau ka mateni e na kedra dra: ni sa dua na Nonai madrali na Turaga o Jiova ni lewe vuqa mai na vanua ki na tokalau, e na batu ni uciwai o Uferetisi.

11 "Mo lako cake ki Kiliati, ka kauta mai na memu wai-ni-mate, o iko na goneyalewa, ni

Ijipita: Ena sega ni yaga ni sa levu mai na kemui botani; ni o na sega ni bula.

12 Era sa rogo o ira na veivanua na nomu madua, ia na nomu qoqolou sa robota na vanua: ni rau sa veitarabe oi rau na qaqa, ka rau sa bale vata ruarua."

13 A vosa sa tukuna o Jiova vei Jeremaia na parofita, e na vuku ni nona lako mai o Nepukanesa na tui Papiloni, me samuta na vanua o Ijipita.

14 "Dou tukuna ki Ijipita, ka vakarogoya ki Mikitoli, kei Nofi kei Tapanesi: dou tukuna, 'Mo tu dei ga, ka vakarau tu; ni sa kana tu nai seleiwau ka sa vakavolololiti iko.'

15 Na cava era sa vakasavi tani kina na nomu qaqa? Era sega ni tu rawa, ni sai Jiova sa vakasevi ira.

16 Sa vakabalei ira na lewe vuqa o Koya, io era sa dui bale ka veibikabikai: A ra tukuna, 'Tu cake! me da lesu kivei ira na kai noda, ki na vanua eda a sucu kina, mai nai seleiwau ni veivakararawataki.'

17 Era a kaci mai kea, 'Sa ue walega o Fero na tui Ijipita; sa sivia o koya na gauna ka lokuci!'

18 "Me vaka na dina ni Noqu bula," sa tukuna na Tui, o Jiova Ni Lewevuqa na yacana, "Ni sa vakataki Teperi ni sa tu dina e na maliwa ni veiulunivanua, ka vakataki Kameli ni sa tu dina e na bati ni waitui, ena lako dina ga mai o koya."

19 O iko na goneyalewa ka tiko mai Ijipita, mo vakarautaka nai yaya ni nomu lako tani vakabobula: ni na lala o Nofi ka na vakamai me sega e dua e tiko kina.

20 "Sa luve ni bulumakau matavinaka sara o Ijipita, ia sa lako mai na lago veikata mai na vualiku ena lako mai.

21 O ira na nona tamata voli talega era tiko kina era sa vaka na bulumakau uro; ia o ira talega era sa lesu kimuri, era sa dro vata ga: era sa sega ni tu dei, ni sa yacovi ira na siga ni nodra ca, na gauna me ra cudruvi kina.

22 Na domona, ena rogo yani me vaka na domo ni gata: ni ra sa lako vakaivalu mai era lako mai vua ka ra vakamatau tu, me vakataki ira na dauta kau.

23 "Era na taya sobu na nona veikau", sa tukuna o Jiova, "Ia ke dredre sara ni vakadikevi; ni ra lewe vuqa ka lewe lailai na vodore, ka ra sega ni wili rawa.

24 Ena madua mai na goneyalewa ni Ijipita; ena soli ga ki na ligadra na tamata mai na mata ni vualiku."

25 Sa tukuna o Jiova ni lewe vuqa, "Na nodra Kalou na Isireli; Raica, Au na cudruvi Amoni nei No, kei Fero, kei Ijipita, kei ira na nodra kalou, kei na nodra tui O io o Fero kei ira kecega era vakararavi vua.

26 "Ia Ka'u na soli ira ki na ligadra era sagai ira me ra vakamatea, io ki na liga i Nepukanesa na tui Papiloni, kei na ligadra na nona tamata: ka oti, ena sega tale me vaka e na gauna e liu," sa tukuna o Jiova.

27 "Ia o iko, mo kakua ni rere, Jekope na Noqu tamata, io kakua ni o taqaya, na Isireli: Oi Au, Ka'u na vakabulai iko mai na vanua vakayawa, kei na nomu kawa mai na vanua era sa bobula kina; ia ena lesu mai o Jekope, me tiko vakacegu ka vinaka, ka sega e dua ena vakararea.

28 Mo kakua ni rere, o iko Jekope na Noqu tamata", sa tukuna o Jiova; "Ni'u sa tiko vata kei iko: Ni'u na vakaotia sara na veimatanitu kecega ka'u sa kauti iko kina, ia o iko, Au na sega ni vakaotia sara: Ka'u na vakanakuitataki iko vakavinaka ga, ni o na sega ni dro bula sara."

CHAPTER 47

Sai koya oqo na vosa i Jiova vei Jeremaia na parofita me baleti ira na kai Filisitia, ni sa bera ni samuti Kesa o Fero.

2 Sa tukuna vakaoqo o Jiova; "Raica, sa tubu cake na wai mai na vualiku, io sa na dua na dobui levu, ena luvuca na vanua, kei na ka kecega sa tu kina; na koro, kei ira era sa tiko kina: era na qai tagi na tamata, ka ra na qoqolou o ira kecega na lewe ni vanua.

3 E na vuku ni vadugu ni yavadra na nona ose kaukauwa, kei na rorogo ni nona qiqi-ni-valu, kei na vadugu ni yava ni nona qiqi-ni-valu, era na sega ni rai kimuri na qase vei ira na luvedra ni sa wadamele na ligadra,

4 E na vuku ni siga sa yaco mai me vakacacani ira kece kina na kai Filisitia, ka muduka tani mai Taira kei Saitoni nai vukevuke kecega sa vo: ni na vakacacana na kai Filisitia o Jiova, o ira ka vo tiko e na vanua o Kaafitori.

5 Sa tasi ulu o Kesa; sa muduki laivi o Asikiloni kei ira sa vo e na nodra buca: me bogi vica mada mo tavalaki iko tiko?

6 "O iko nai seleiwau i Jiova, me bogi vica mada mo qai vakacegu? Mo daramaki mada ki nomu taga, mo cegu, ka tiko vakadua!

7 Me vakacegu vakaevei, ni sa vakarota vua o Jiova me ia kivei Asikiloni, kei na baravi? Sa lesia o Koya me ia ki ki kea."

CHAPTER 48

Na ka sa baleti Moape, sa vosa kina vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa, na Kalou ni Isireli; "Ena ca o Nipo! ni sa vakacacani: Sa vakamaduataki ka tauri o Kiriaceimi: Na bai cecere kaukauwa sa vakamaduataki ka domobula"

2 Ena sega tale ni vakacaucutaki o Moape. Mai Esiponi era sa bukia na vere ca me baleti koya: 'Mai, meda muduki koya me kua ni dua na matanitu. O ni na muduki tani talega, oi kemuni na Tamata Ca! Ena vakasavi kemuni nai seleiwau;

3 Na domo ni tagi sa rogo mai Oroneimi: 'Na veikoveraki kei na veivakarusai levu!'

4 "Sa rusa o Moape; o ira na nona lalai era sa vakavuna me rogoci na domo ni tagi;

5 E nai cabecabe ki Luici era sa cabeta cake ni ra tagi tikoga; la e nai sirosiro ki Oroneimi era sa rogoca na meca e dua na tagi ni veivakarusai.

6 "Dou dro, maroroya nomudou bula! mo dou vaka na vuni junipa mai na veikau.

7 Me vaka ni o sa vakararavi kina nomu cakacaka kei na nomui yau, o na tauri talega. Ena lako yani o Kimosi kina vakabobulataki, kei ira vata na nona bete kei na turaga.

8 La na dauveikoveraki ena curu vakaukauwa yani kina veikoro kecega; E sega ni dua me dro bula. Na buca ena vakacacani, kei na veivanua tautauvata ena vakarusai. Me vaka sa tukuna oti na Kalou.

9 "Solia vei Moape na tabana, me vuka ka dro vakayawa; ni na lala na kena veikoro, ka na sega me vakatawana.

10 Ena cudruvi o koya sa cakava vakaveidabui na cakacaka i Jiova, ia ena cudruvi o koya sa tarova na nonai seleiwau mai na vakadave dra.

11 "Sa dautiko vakacegu o Moape mai na gauna ni nona cauravou; Sa dei tikoga o koya ena nona sosoko, ka sega ni veisovayaki mai na dua na saqa ki na dua tale, ia sa bera vakadua ni bau kau vakabobula. O koya oqo e se tu ga kina vua na kenai kanakana, kei na kenai boi e se bera ni veisau.

12 "O koya oqo raica, sa roro mai na siga" sa tukuna o Jiova, "Au na talai ira yani na dau-caka waini ki vua mera vukici koya, ka vakalala na nona veisaqa, ka vorolaki ira na

tavaya.

13 O Moape ena maduataki Kimosi, me vaka sa maduataki Peceli na mataqali i Isireli, o koya sa nodra vuni yalodei.

14 "Dou sa tukuna vakacava, 'Keimami sa kaukauwa ka tamata qaqa e nai valu'?

15 Sa vakacacani o Moape ka sa lako tani cake mai na nona veikoro; o ira na nona cauravou digitaki era sa lako sobu mera vakamatei," sa tukuna na Tui, o Jiova ni lewe vuqa na yacana.

16 "Na ka rerevaki me baleti Moape sa voleka mai, kei na nona vakacacani sa lako mai vakatotolo.

17 Dou yasovaki koya, oi kemudou kece sa tiko vakavolivoliti koya; kei kemudou kece sa kila na yacana, dou tukuna, 'E ramusu vakacava nai titoko kaukauwa, nai titoko rairai totoka!'

18 "Isa na luvequ yalewa sa tiko mai Tiponi, mo siro sobu mai na nomu lagilagi, ka dabe sobu ena karamaca; Ni sa lako mai vei iko na dau veikoveraki i Moape, sa vakarusa o koya na nomui vakadei kaukauwa.

19 Isa o iko ka sa tiko mai Aroeri, mo tu ena sala ka vakararai; Tarogi koya na tagane sa dro kei koya na yalewa sa dro; ka vaka, 'Na cava sa yaco?'

20 O Moape sa vakamaduataki, ni sa talaraki sobu o koya. Qoqolou ka tagi! Tukuna e Erinoni, ni sa vakacacani o Moape.

21 "Kei na veicudruvi sa yaco e na veivanua bucabuca: mai Oloni kei Jasa kei Mefeaci:

22 E Taiponi kei Nipo kei Peci-tipilaceimi,

23 E Kiriaceimi kei Peci-kamuli kei Peci-mioni,

24 E Kirioci kei Posira, ena veikoro kecega ni vanua o Moape, se vakayawa se voleka.

25 Nai leu i Moape sa musuki tani, ka sa ramusu na ligana,' sa tukuna o Jiova.

26 "Dou vakamatenitaki koya, baleta ni sa vakalevulevui koya vei Jiova. Ena qiqica tiko o Moape na nona lua, ka na dredrevaki talega vakaca o koya.

27 Sa sega li ni o a daudredrevaki Isireli? Se sa kune beka o koya kei ira na daubutako? Ena veigauna kece o cavuti koya kina, o daukureitaka na ulumu ena veivakalialiai.

28 Oi kemudou kece sa tiko mai Moape, dou biuta na veikoro ka la'ki tiko ena qara-vatu, ka mo dou vaka na ruve sa tara na nona sova ena batni gusu ni qara.

29 "Eda sa rogoca na viavialevu i Moape (Sa ka vakaitamera na nona viavialevu), ena nona rewaicake kei na viaviaturaga kei na dokadoka, kei na qaciqacia ni yalona."

30 "Au sa kila na nona cudru levu," sa tukuna o Jiova, "la sa sega ga ni dodonu; Na nona lasu sa sega ni cakava rawa e dua na ka me dodonu.

31 O koya Au na qoqolou kina ena vuku i Moape, ka'u na tagicaki ira kece kina mai Moape; Au na yasovaki ira na tagane mai Kiri-eresi.

32 Isa na vaini ni Sipima! Au na tagicaki iko ena tagi Jaseri. Na tabamu sa salava na wasawasa, ka yacova na wasawasa vaka-Jaseri. Na dauvakacaca sa sikiraka na nomu vuata matua kei na vua ni nomu vaini.

33 Na reki kei na marau sa kau tani mai na were sa vakalewe kei na vanua o Moape; Au sa cakava me sega ni rawa na waini mai nai qaqi ni waini; era na sega ni buturaka ena kaikaila ni reki " sega na kaikaila ni reki!"

34 "Mai na tagi i Esiponi ka yaco ki Elale kei Jeasa era sa tabalaka na domodra, mai Soa ki Oroneimi, me vaka na luve ni bulumakau yalewa sa yabaki tolu, ena biu wale tale tu ga na wai mai Nimirim.

35 "la" sa tukuna o Jiova, "Au na muduka tani talega mai Moape na tamata sa

dauvakacaboi soro e na veiyasana cecere, ka vakama nai madrali boi vinaka vei ira na nona kalou.

36 O koya oqo ena tagicaki Moape kina na Yaloqu me vaka na bitu-ni-vakatagi, me vaka na bitu-ni-vakatagi na Yaloqu ena tagi tiko ena vukudra na tagane mai Kiri-eresi. Ia nai yau era a rawata sa vakarusai.

37 "Ia ena tasi kece na uludra, ka toro kece na kumidra; ena tavalaki tu na ligadra, ka ra na daramaka nai sulu taga-

38 Na tagi yaSolevu e na dela ni veivale e Moape, e na saqata talega ni koro; Ni'u sa vorolaki Moape me vaka na bilo sa sega vinakati," sa tukuna o Jiova.

39 "Era na qoqolou: 'E vorolaki sobu vakacava! E vuki vakanadaku vakacava o Moape ena nona madua!' Ia ena yaco o Moape me ka e dredrevaki ka taqayataki vei ira kece era tiko vakavololit koya."

40 Ni sa tukuna vakaoqo o Jiova:"Raica, e dua ena vuka me vaka na ikeli, ka tevuka na tabana ka ubi Moape.

41 O Kirioci sa tauri, ka ra sa kidroataka na bai ni valu kaukauwa; na yalodra na tamata qaqa ni Moape ena siga o ya era na vaka na yalo ni yalewa sa taratara.

42 Ka sa na vakarusai na vanua o Moape, baleta ni a vakalevulevui koya vei Jiova.

43 Na rere kei nai keli kei na tudai ena yacovi Iko, oi kemuni na lewe i Moape," sa tukuna o Jiova.

44 "O koya sa drotaka na rere ena lutu ki nai keli, ia o koya ena cabe mai nai keli ena coriti e na dai. ni'u na vakayacora vei Moape na yabaki ni nodra cudruvi," sa tukuna na Kalou.

45 "O ira era dro era sa tu e ruku ni yaloyalo i Esiponi ni ra sa malumalumu. Ia e dua na bukawaqa ena lako mai Esiponi, na yameyame ni bukawaqa mai na loma ni koro Sioni, ka na kania na vacu i Moape, na buradeladra na gone dauue.

46 Ena ca vei iko, Isa Moape! Era sa rusa na tamata mai Kimosi; Ni ra sa kau vakabobula na luvemu tagane, kei ira na luvemu yalewa era sa bobula.

47 "Ia Au na na qai kauti ira lesu tale na Moape era sa kau vakabobula ena gauna maimuri," sa tukuna o Jiova. Sa vaka o ya na lewa me baleti Moape.

CHAPTER 49

Ena vuku i Amoni, sa taro vakaoqo o Jiova: "Sa sega beka na luve i Isireli e tagane? Sa sega beka e dua na nonai sosomi? Na cava sa taukeni Kata kina o Milikomi, ka ra sa tiko na nona tamata e na kena veikoro?

2 Raica mada oqo, sa lako mai na veisiga," sa tukuna o Jiova, "Ni'u na cakava me rogo na davui ni valu mai Rapa e na nodra vanua na Amoni; Ena vakarusai ka lala, kei na nona veikoro ena kama ena bukawaqa. Sa na taukena tale o Isireli na nonai votavota dina," sa tukuna o Jiova.

3 "Mo qoqolou, isa o iko Esiponi, ni sa vakacacani o Ai! Dou tagi na luve i Rapa yalewa, dou vauci kemudou e nai sulu taga! Dou tagi yaso ka veicicyaki e na yasa ni bai ni koro; ni na kau vakabobula o Milikomi vata kei ira na nona bete kei ira na nona tamata turaga.

4 Ena cava o sa dokadoka kina e na veibuca, sa dave yani na nomu veibuca, isa na luvequ yalewa o sa vuki tani? O sa vakararavi ki na nonai yau, ka tukuna, 'O cei ena mai valuti au?'

5 Raica, Au na kauta mai vei iko na domobula," sa tukuna na Turaga o Jiova ni lewe vuqa, "Ena vukudra kece era tiko vakavololit iko; Dou na vakasavi tani, oi kemudou kecega, Ena sega e dua me soqoni ira mai era sa lako sese.

6 Ia e muri Au na kauti ira lesu tale mai na Amoni" era vakabobulataki," sa tukuna o Jiova.

7 E na vukui Itomi. Sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa: "Sa sega beka na vuku mai Temani? Sa yali beka nai vakavuvuli mai vua na yalomatua? Sa takali beka na nodra vuku?

8 Dou dro, dou saumaki, ka la'ki tiko e na tikina titobu, isa oi kemudou na kai Titana! Ni'u na vakayacora vua na ka rerevaki ka yaco vei Iso, ena gauna Au na cudruvi koya kina.

9 Kera lako mai vei iko na dauveti vua-ni-vaini, era na sega li laiva toka eso na vuana? Se o ira na daubutako ena bogi, ena sega beka ni ra vakarusa me yacova ni sa rauti ira?

10 Ia Au sa vakaluvawaletaki Iso, ka'u sa vakaraitaka na nonai vunivuni, Ka sa na sega ni vunitaki koya rawa. Sa butakoci o ira na nona kawa, o ira tacina kei na wekana, ka sa yali o koya.

11 Laivi ira na nomu gone era luveniyali, Au na maroroya na nodra bula; Ka na cakava me ra vakararavi vei Au na nomu yada."

12 Ia sa tukuna vakaoqo o Jiova: "Raica, o ira sa lewai me ra kakua ni gunuva na bilo era sa gunuva vakaidina. Ia o iko li o na lako ka sega ni na cudruvi? O na cudruvi ga, o na gunuva vakaidina ga.

13 "Ni'u sa bubului ga ena Vukuqu", sa tukuna o Jiova, ni o Posira e na vanua lalaga, ka vakalialiai, ka lekutu ka vosacati. Kei na kena veikoro era na lala ga ka sega ni mudu."

14 Au sa rogoca e dua nai tukutuku mai vei Jiova, ka sa dua na mata sa talai yani ki veivanua: "Dou soqoni vata, dou mai lako vakaivalu vua, ka tu cake me veivala tukuna!

15 "Ia raica, e dina Au na vakalailitaki iko e na kedra maliwa na veivanua, o na beci vei ira na tamata kecega.

16 Na nomu vakarerevaki sa vakacalai iko, Na viavialevu ni lomamu, isa o iko o sa dautiko ena kavida ni qara-vatu, o koya sa taura tu na cecere ni vei-delana! E dina ni o sa tara na nomu sova me cecere vaka na nona sova na ikeli, Au na kauti iko sobu mai kea," sa tukuna o Jiova.

17 "O Itomi talega e na vakidroataki; o ira kece era lako curuma era na kidroa ka vakasiusiutaka na nona vakararawataki.

18 Me vaka na veivakarusai sa yaco vei rau o Sotoma kei Komora kei na veikoro volekata," sa tukuna o Jiova, "Ena sega ni dua e vo mai kea, se dua tale na luve ni tamata me tiko kina.

19 "Raica, ena lako cake mai o koya me vaka na laione mai na vanua dauluvu na Joritani ki na nodra i tikotiko o ira sa kaukauwa; Ia ena vakasauri na noqu cakava me dro tani maikina. Ia o cei na tamata digitaki me'u lesia me lewai koya? Ia o cei sa vakataki Au? O cei me na beitaki Au? Ia o cei nai vakatawa o ya o koya me na tu rawa e Mataqu?"

20 O koya oqo mo dou rogoca nai vakaroi Jiova ka sa lewa o Koya me baleti Itomi, kei na Nonai naki sa vakatara oti o Koya me baleti ira na kai Temani: E dina na qele ni sipi lailai duadua ena vakasavi ira tani; Io e dina ni na cakava o Koya na nodra i tikotiko me lala didi.

21 Ena yavavala o vuravura e na rorogo ni nodra lutu; ni ra tagi sa rogo yani na domodra ki na Wasawasa Damudamu.

22 Raica, ena lako cake mai o Koya ka vuka me vaka na ikeli, ka sa tevuka na tabana me ubi Posira; na yalodra na tamata qaqa ni Itomi ena siga o ya ena vaka na yalona na yalewa taratara. Sa Vakatauci Na Lewa Baleti Tamasiko

23 E na vuku i Tamasiko, "O Emaci kei Apati e rau sa vakamaduataki, ni rau sa rogoca nai rogorogo ca. Sa waicala na lomadra; sa yaco na ka vakadomobula mai wasawasa; Sa sega ni galu rawa.

- 24** Sa wadamele mai o Tamasiko; Sa vuki tani me dro, ka sa kani koya na rere. Na yaluma kei na rarawa sa tauri koya me vaka na yalewa sa taratara.
- 25** Na cava e sega ni biu tu kina me lala na koro ni veivakacaucautaki, na koro ni Noqu reki?
- 26** O koya oqo era na bale kina na nona cauravou e na kena veisalatu, kei ira kece na tamata i valu era na muduki tani e na siga o ya," sa tukuna o Jiova ni lewe vuqa.
- 27** "Au na vakacaudreva e dua na buka e na bai i Tamasiko, ka na vakama na veivale vakaturaga mai Peni-etati." Sa Vakatauci Na Lewa Baleti Kitari Kei Asori
- 28** E na vuku i Kitari, ena vuku talega ni veimatanitu vaka-Asori, o ira ka na yavita o Nepukanesa na tui Papiloni, sa tukuna vakaoqo o Jiova; "Dou cavutu, dou lako cake ki Kitari, ka vakarusai ira na tagane mai na tokalau!
- 29** Na nodra vale laca kei na nodra qele ni sipi era na kauta tani, era na kauta me nodra na nodra i latilati, kei nai yaya kecega, kei na nodra kameli; ka ra na kailavaka yani vei ira, 'Na rere sa tu ena veiyasana kecega!'
- 30** "Dou dro, dou se tani vakayawa! la'ki tiko e na tikina titobu, Oi kemudou na kai Asori!" sa tukuna o Jiova. "Ni o Nepukanesa na tui Papiloni sa ciqoma nai vakasala me baleti kemudou, ka sa kunekeunetaka e dua nai naki ca me baleti kemudou.
- 31** "Dou cavu tu, dou lako cake kina matanitu vutuniyau ka bula sautu," sa tukuna o Jiova, "Sa sega ni vakaisogo na kena matamata se vakabai, na veivale ga.
- 32** Na nodra kameli ena yaco mei toki ni valu, kei na nodra bulumakau e vuqa ena butakoci. Au na vakasavi ira era tiko e na veiyasana vakayawa ki na mata ni cagi kecega, ka'u na kauta yani na nodra rarawa mai na kena veiyasana kecega," sa tukuna o Jiova.
- 33** "O Asori ena nodra i tikotiko na koli kila, ena lala tu ka sega ni mudu; Ena sega ni dua me na tiko kina, se dua na luve ni tamata me na tiko vakadua kina."
- 34** Sa koya oqo na vosa i Jiova ka yaco vei Jeremaia na Parofita ka baleti Ilama, e nai vakatekivu ni lewa i Setekaia na tui Juta, ka vaka,
- 35** "Sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa; 'Raica, Au na musuka na nodra dakai na Ilama, na vu ni nodra kaukauwa.
- 36** Ia Au na vakayacora vei ira na Ilama na cagi e va mai nai yalayala vava ni lomalagi, ka dui cagina tani yani ki na mata ni cagi kecega o ya; ena sega na matanitu me na sega ni yaco kina na Ilama era vakasavi.
- 37** Ni'u na vakataqayataki ira na Ilama e na matadra na nodra meca, kei na matadra era saga me ra vakamatei ira: ia Ka'u na vakayacora vei ira na ca, io na Noqu cudru waqawaqa,' sa tukuna o Jiova; 'Ia Au na vakayacora vei ira nai seleiwau, ka me'u vakaoti ira sara.
- 38** Ia Ka'u na viritura na Noqui tikotiko vakaturaga mai Ilama, ka vakaotia mai kina na tui kei na turaga, sa tukuna o Jiova.
- 39** 'Ia ena gauna mai muri, Au na kauti ira tale mai na Ilama' era vakabobulataki, sa tukuna o Jiova."

CHAPTER 50

Sai koya oqo na vosa sa vosataka o Jiova me baleti Papiloni kei na vanua ni kai Kalitia, ia o Jeremaia na parofita sa tukuna.

- 2** "Dou tukuna ki na veimatanitu, ka vakarogoya, ka vakarewataka na kuila; dou vakarogoya"kakua ni vunia" "Dou tukuna, Sa kabai o Papiloni, sa taqaya o Peli, sa ramusu sara o Merotaki; sa taqaya na nona kalou lasu, sa ramusu sara na nona matakau.'

³ Ni sa lako cake mai vei koya e dua na matanitu mai na vualiku, ka na vakalalataka o koya na vanua, ia ena sega e dua me tiko kina: O ira na tamata kei na manumanu talega era na yavalati, era na lako tani yani.

⁴ "E na veisiga o ya, kei na gauna o ya," sa tukuna o Jiova, "Era na lako mai na Isireli, o ira vata kei na Juta, era na lako tu mai ka tagi lako, ia era na golevi Jiova na nodra Kalou.

⁵ Era na taroga na sala ki Saioni, ni ra vakanimata kina, ka tukuna, 'Me da mai la'ki ia na veiyalayalati kei Jiova ena veiyalayalati e sega ni mudu ka na sega ni guileca.'

⁶ "O ira na Noqu tamata era sa sipi ka yali; o ira na nodra i vakatawa era sa vakasesei ira, era sa vakalesui ira tani ki na veiulunivanua, era sa guilecava na nodra i vakavakacegu.

⁷ O ira sa kunei ira, era sa kani ira ga: ia na nodra meca era sa tukuna, 'Keimami sa sega ni cala! Ni sa sai valavala ca vei Jiova, nai tikotiko ni lewa dodonu, io, vei Jiova o koya era a vakararavi kina o ira na nodra qase.'

⁸ "Dou dro tani mai na loma i Papiloni, ka mo dou lako tani mai na nodra vanua na kai Kalitia, mo dou vaka ga na me tagane sa liutaka na qele ni me.

⁹ Ni sai Au, raica, ena vakaugeti ira me ra lako cake ki Papiloni e dua nai vavakoso matanitu lelevu mai na vanua ki na vualiku: a ra na tuvai valu vua, ka la'ki kaba sara: a nodra gasau, ena vaka na nona na kena dau sa qaqqa; ena sega sara ni cala e dua.

¹⁰ Ia o Kalitia, sa na kenai toki ni valu: O ira kece era tokitaki koya, era na vakamamautaki ga;" sa tukuna o Jiova.

¹¹ "Ni dou a marau, ni dou a reki, oi kemudou sa vakacacana na Noqui votavota, ni dou sa tubu me levu me vaka na luve ni bulumakau e na loma ni co, ka tagi me vaka na bulumakau tagane,

¹² Na tinamudou sa na taqaya vakalevu; ena madua o koya ka vakasucumi kemudou: sa kenai murimuri ni veimatanitu o koya ni sa na lekutu, ka vanua dravuisiga, ka veikau.

¹³ E na vuku ni cudru i Jiova ena sega kina ni sega, ena lala sara ga o koya: O ira kece era lako siviti Papiloni, era na kidacula ga ka vakasiusiu e na vuku ni kena ca levu kecega.

¹⁴ "Dou tuvai valu ki Papiloni ka vakavolivola: Oi kemudou kece sa dauyavia na dakai, dou vanai koya, kakua ni maninitaka na gasau: ni sai valavala ca vei Jiova o koya.

¹⁵ Dou kailataki koya mai na veiyasana: Sa gu ca mai o koya sa bale na kena bai kaukauwa, sa talaraki sobu na kena bai: Ni sa ia na veisausaumi o Jiova; dou saumi koya; me vaka na ka sa cakava o koya, dou cakava vakakina.

¹⁶ Dou muduka tani mai Papiloni na dauveikaburaki, kei koya sa dautaura nai seleiwau ni veivakararawaataki, era na dui gole yadua vei ira na kai nona, ka dui dro yadua ki na nona vanua.

¹⁷ "O Isireli na sipi dauvakasavi; o ira na laione era sa vakasavi koya: sa liu o tui Asiria ka sa kani koya; a sa muri o Nepukanesa na tui Papiloni oqo ka sa musuka na suina."

¹⁸ O koya sa tukuna kina o Jiova ni lewe vuqa, na Kalou ni Isireli; "Raica, Au na cudruvi tui Papiloni kei na nona vanua, me vaka ka'u a cudruvi tui Asiria.

¹⁹ Ia Au na kauti Isireli tale mai ki na nonai tikotiko, ena kana o koya mai Kameli kei Pasani, ka na vakamamautaki na yalona ena ulunivanua o Ifereimi kei Kilikali.

²⁰ E na veisiga o ya, kei na gauna o ya," sa tukuna o Jiova, "Ena qaqai na nodra caka cala na Isireli, ia ena sega ga; kei na nodra i valavala ca na Juta, ia ena sega ni kune: ni'u na sega ni cudruvi ira ka'u sa vakavoca.

²¹ "Ia mo lako cake vakaivalu ki Mereceimi, o koya kei na lewe i Pekoti: mo vakarusa ka vakawabokotaka sara, "sa tukuna o Jiova, "Ia mo cakava ga me vaka Au sa vakarota vei iko.

²² Na ue kei na veivakarusai levu sa rorogo levu e na vanua.

23 Sa tamusuki vakaidina, ia sa musuki nai tukituki kei vuravura taucoko! Sa vakalalataki vakaidina mai o Papiloni e na kedra maliwa na veimatanitu!

24 Au a cakava na kemui cori, ia o sa coriti talega, o iko Papiloni, ia o a sega ni kila: O sa kune, ka sa tauri talega, ni o sa bolei Jiova.

25 Sa dolava o Jiova na vale ni noai yaragi, a sa kauta mai nai yaragi ni nona cudru: oqo na cakacaka ni Turaga o Jiova ni lewe vuqa, e na nodra vanua na kai Kalitia.

26 Dou lako vakaivalu mai vei koya mai na veiyalayala, dolava na nona lololo: binia me vaka nai binibini, ka vakawabkotaki koya sara: me kakua na nona ka e vo.

27 vakamatea kece na nona bulumakau; me ra lako vakamatei: Ulei o ira! ni sa yaco mai na kedra siga, na gauna me ra cudruvi kina.

28 Na domodra era sa dro ka se tani mai na vanua vaka-Paapiloni, me tukuna yani ki Saioni na veisausaumi ka ia o Jiova na noda Kalou, na veisausaumi ni Nona vale tabu.

29 "Kacivi ira vata mai na dauvavana ki Papiloni. Oi kemudou kece sa loveca na dakai, dou mai viribaiti koya; me kaua ni dua e dro bula. Dou sauma vua me vaka na nona cakacaka; me vaka kece na ka sa cakava, dou cakava vakakina vua; ni sa yaloviavialevu vei Jiova o koya, io vei Koya na Yalosavasava e Isireli.

30 O koya oqo era na bale kina na cauravou e na saqata ni koro, ia o ira kece na nona tamatai valu era na muduki tani e na siga koya," sa tukuna o Jiova.

31 "Raica, e daru sa veimecaki kei iko na yaloviavialevu," sa tukuna na Turaga o Jiova ni lewe vuqa: "Ni sa yaco mai na nomu siga, na gauna ka'u na cudruvi iko kina.

32 Ia ena toqi o koya na yaloviavialevu, ka bale, ka na sega e dua me vakaduri koya cake tale: ia ka'u na vakawaqaca na buka e na nona veikoro, ena kani ira kece era tiko voliti koya."

33 Sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa; "Era a vakasaurarataki vata na Isireli kei na Juta: ia o ira kece era a vakabobulataki ira era sa tauri ira matua; era a bese ni laivi ira me ra lako.

34 Sa kaukauwa na nodra i Vakabula; o Jiova ni lewe vuqa na yacana: ena ia vakaidina o koya na veilewai e na vukudra, me vakasaututaka na vanua, ka vakayavalataki ira na kai Papiloni.

35 "Sa tau nai seleiwau vei ira na kai Kalitia," sa tukuna o Jiova, "Vei ira talega na kai Papiloni, kei ira na kena turaga, kei ira na kena tamata vuku.

36 Sa tau nai seleiwau vei ira na daulusu; a ra na lialia mai: Sa tau nai seleiwau vei ira na kena tamata qaqa; a ra na taqaya.

37 Sa tau nai seleiwau ki na nodra ose, kei na nodra qiqi-ni-valu, kei ira kece na tamata era dui kaikai era tiko tukuna; a ra na yalovakayalewa mai: Sa tau nai seleiwau ki na nonai yau; ia era na vakayanaka.

38 A mena wai kece ena di sara mai: ni sa vanua ni matakau ceuceu o ya ia na nodra ka veivakarerei era sa lialia kina.

39 "O koya oqo ena tiko vata kina na manumanu ni lekutu kei na fokise, ena tiko talega kina na ositereji: ena sega sara ni sega tale e na dua na gauna; ena sega sara ni tiko tale kina e dua nai tabatamata.

40 Me vaka sa vakarusai Sotoma kei Komora na Kalou, kei na veikoro ka tu voleka kina," sa tukuna o Jiova, "Ena vakakina, ena sega ni tiko tale mai kea e dua na tamata, ena sega talega ni tiko vulagi kina e dua na luve ni tamata.

41 "Raica, ena lako mai na mata ni tokalau e dua na mataqali; ia e dua na matanitu levu, kei na tui e lewe vuqa, ena vakaturi cake mai nai yalayala kei vuravura.

42 A nodra i yaragi na dakai kei na moto; era sa yalokaukauwa, a ra na sega ni

yalololoma: a domodra, ena vadugu me vaka na wasawasa; era na vodo ose, ka tuva vakaivalu, me ia nai valu vei iko, na goneyalewa ni Papiloni.

43 "Sa rogoca o tui Papiloni na kedra i rogorogo, a sa malumalumu mai na ligana: sa kani koya na rarawa, kei na yaluma, me vaka na yalewa sa taratara.

44 "Raica, ena lako cake mai o koya, me vaka na laiono mai na Joritani ni sa vuabale, ki hai tikotiko i koya sa kaukauwa: ia ka'u na sauriva walega ka vakasevi ira me ra dro tani maikina: ia o cei na tamata digitaki me'u lesia me kena turaga? O cei me sa tautauvata kei Au? Se o cei me na lokuca vei Au na kena gauna? Se o cei nai vakatawa o ya ena mai tu e Mataqu?"

45 O koya oqo dou rogoca kina na lewa i Jiova, sa bosea o Koya me yacovi Papiloni; kei na ka sa nakita, o Koya me yacova na nodra vanua na kai Kalitia: O ira era na yarataki ira dina era lailai sara e na qele ni sipi: ena cakavi ira dina o Koya me vakalalataka na nodra i tikotiko.

46 Ni sa rogo sa kabai o Papiloni, sa yavavala o vuravura; ia na nodra tagi, sa rogo yani ki na veimatanitu.

CHAPTER 51

Sa tukuna vakaoqo o Jiova; "Raica, au na vakayacora ki Papiloni, vei ira talega era sa tiko e Lepi Kamai, e dua na cagi ni veivakarusai.

2 Ia ka'u na tala ki Papiloni eso na dauiri sila, a ra na irivi koya, ka vakalalataka na nona vanua: ni ra na vakavolivoliti koya vakaivalu e na siga sa ca kina.

3 Me yavia na nona dakai o koya na dauvanavana vua sa yavia na dakai, vei koya talega sa tu cake e nonai sulu ni valu: ia dou kakua ni lomani ira na nona cauravou; dou vakawabokotaka sara na nonai valu kecega.

4 Ia era na bale ga na moku e na vanua ni kai Kalitia; kei ira era lausua, e na saqata ni koro.

5 Ni sa sega ni biuti ira na Isireli, se o ira na Juta o koya na nodra Kalou, o Jiova ni lewe vuqa; ia sa dina sa sinai na nodra vanua e na nodra caka cala vei Koya na Yalosavasava nei Isireli."

6 Dou dro tani mai na loma i Papiloni, ia dou dui drotaka yadua na nona bula: dou kakua ni muduki tani e na vuku ni nona caka cala; ni sa gauna oqo ni Nona cudru o Jiova; ena ia vua o Koya na veisausaumi.

7 A bilo koula o Papiloni e na liga i Jiova, sa mateni maikina o vuravura kecega; era sa gunuva na nona waini na veimatanitu; o koya oqo era sa lialia kina na veimatanitu.

8 Sa vakasauri na kena bale o Papiloni, ka sa rusa: dou qolouvaki koya; ia dou kauta na mena wai ni vutu, de sa na bula beka kina.

9 Ia eda a via vakabulai Papiloni, ka sa sega ni bula rawa: dou laiva ga, me da dui lako yadua ki na noda vanua: ni sa yala ki lomalagi na nona cudruvi, ia sa laveti cake sara ki na o ni lomalagi.

10 Sa vakavotuya mai o Jiova na noda yalododonu: me da mai la'ki tukuna ki Saioni na cakacaka i Jiova na noda Kalou.

11 Dou vagatara na gasau; kumuna vata nai sasabai: sa vakauqeta o Jiova na yalodra na tui Mitia: ni sa nanumi Papiloni o Koya, me vakarusa; ni sa kena veisausaumi i Jiova oqo, na Nona cudrutaka na Nona vale tabu.

12 Dou vakarewataka na kuila e dela ni bai kei Papiloni, vakaukauwataka na mataivakatawa, lesi ira nai vakatawa, vakarautaka na lawa ni valu: ni sa nakita o Jiova ka

cakava talega na ka sa vosataka me yacovi ira na kai Papiloni.

13 O iko sa tiko e dela ni wai levu, ka sa vutuniyau, sa qai yaco na kemui otioti, sa yalani na nomu kocokoco.

14 Sa bubului o Jiova ni lewe vuqa ka sa cavuti Koya, ka tukuna, "E dina Au na vakaosoosoi iko e na tamata, me vaka na nuve; a ra na kailataki iko vakaivalu."

15 Sa bulia na vanua o Koya e na Nona kaukauwa, ka vakataudeitaki vuravura e na Nona vuku, ka tevuka yani na lomalagi e na Nona yalomatua.

16 ni sa tabalaka cake na Domona, sa levu na rorogo ni wai mai lomalagi" "A sa vakuvuya cake o Koya na kabukabu mai nai yalayala kei vuravura: sa cakava na livaliva kei na uca, a sa kauta mai na cagi mai na lololo."

17 Sa vakasesei tani na tamata kecega mai na vuku; sa vakamaduataki na matai kecega e na matakau ceuceu: ni sa ka lasu sara na nona matakau e vakawaicalataki, a sa sega nai cegu e lomadra.

18 Sa ka lasu ga oqori, na cakacaka dauveivakalialiai: e na gauna era na cudruvi kina era na rusa.

19 Sa sega ni vakakina na nodra i Votavota na Jekope; ni sa bulia na ka kecega o Koya: ia o ira na Isireli, era sa mataqali sa taukena o Koya: O Jiova ni lewe vuqa na yacana.

20 "Sai iko na Noqu matauiwau kei nai yaragi ni valu: ia sai iko Ka'u na vorolaki ira kina na veivanua, ka sai iko Ka'u na vakarusa kina na veimatanitu;

21 Sai iko talega Ka'u na basuraka kina na ose kei koya sa vodoka; ka sai iko Ka'u na basuraka kina na qiqi-ni-valu kei koya sa vodo kina;

22 Sai iko Ka'u na basuraka kina na tagane kei na yalewa; ka sai iko Ka'u na basuraka kina na qase kei na gone; sai iko Ka'u na basuraka kina na cauravou kei na goneyalewa;

23 Ka sai iko Ka'u na basuraka kina nai vakatawa kei na nona qele ni sipi; ka sai iko Ka'u na basuraka kina nai vakatau-ni-were kei na nona pulumokau ruarua; ka sai iko talega Ka'u na basuraki ira kina na kapiteni ni valu kei na turaga ni lewa.

24 "Ia Ka'u na qai sauma ki Papiloni, vei ira kece talega na kai Kalitia na nodra ca kecega era sa cakava ki Saioni e na matamudou," sa tukuna o Jiova.

25 "Raica, edaru sa veimecaki kei iko, na uluni vanua dauveivakarusai, sa vakarusai vuravura kecega," sa tukuna o Jiova: "Ia Ka'u na dodoka na ligaqu vei iko, ka vaqiqici iko sobu tani mai na uluvatu, ka cakava mo ulu-ni-vanua caucaudre.

26 A ra na sega ni kauta tani mai vei iko e dua na datu me datu ni tutu-ni-vale, se datu ni yavu; ia o na lala sara ga ka sega ni mudu," sa tukuna o Jiova.

27 Dou vakarewataka na kuila e na vanua, uvuca na davui e na veivanua, vakarautaka na veivanua me ra vala tukuna, kacivi ira na lewe n veimatanitu ni Ararat, kei Mini, kei Asikenasi, me ra mai la'ki kabai koya; lesia e dua me kena kapiteni ni valu; me vakauti ira cake mai na ose me vaka na nuve cocogaigai.

28 Vakaraui valu tukuna e na veimatanitu, io na nodra tui na kai Mitia, kei na nodra kapiteni ni valu, kei ira kece na nodra turaga, kei ira kece na lewe ni nodra qali.

29 Ia ena sautaninini na vanua, ka na vutugu: ni na yaco ga ki Papiloni na ka kece sa nakita o Jiova, me vakalalataki Papiloni me kakua na tamata e tiko kina.

30 Era sa sega ni vala na qaqa ni Papiloni era sa tiko ga e nodra loma ni bai ni valu: sa yali ga na nodra kaukauwa, era sa yalovakayalewa mai: era sa vakama na nodra i tikotiko; sa musuki mai nai vakadei ni koro.

31 E dua na daucici ena sota tukuna e dua tale na daucici, ka dua na dautukutuku ena sota tukuna e dua tale na dautukutuku, me tukuna vei tui Papiloni ni sa kabai na nona koro e na kena veiyasana,

32 ia na gau ni sala, sa rawa tu: kei na veigasau, sa kama e na bukawaqa; kei ira na tamatai valu, era sa kidroa.

33 Ni sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa, "Na Kalou ni Isireli; o koya na goneyalewa ni Papiloni sa tautauvata kei na rara ni sila, sa kena gauna oqo me buturaki koya kina; sa vo e lailai, ena qai yaco mai na kena vula i matua."

34 "Sa kani au, sa vakacacani au o Nepukanesa na tui Papiloni, sa cakavi au me'u bilo maca ga, sa tilomi au me vaka na gata levu, sa vakamamautaka na ketena e na noqu kakana vinaka, ka sa biuti au tani.

35 Me na saumi vei Papiloni." Na noqu vakacacani kei na vakacacani ni lewequ, ena tukuna na kai Saioni; "Kei na noqu dra ena tarogi vei ira na kai Kalitia!" ena tukuna o Jerusalemi.

36 O koya oqo sa tukuna kina o Jiova; "Raica, Au na totaki iko e na veilewai ka sauma lesu na ca sa caka vei iko. Au na vakadiva na nona wasawasa, ka cakava me mamaca mai na nona mata-ni-wai.

37 O Papiloni ena yaco me dua nai binibini benu, ena nodra qara na koli-kata, na vanua e kidroataki ka vakasiusiutaki, sa sega e tiko kina.

38 Era na tagi vata me vaka na laione, era na kudrukudru me vaka na luve ni laione.

39 Ni ra sa mauwe Au na qai vakarautaka na kedra magiti; Au na vakamatenitaki ira, me rawa ni ra marau, ka moce vakadua ka sega ni yadra tale, sa tukuna o Jiova.

40 "Au na kauti ira sobu me vaka na lami me vakamatei, me vaka na sipi tagane kei na me tagane.

41 "Isa na kena tauri o Sesaki! Isa na kena rawai o vuravura taucoko! Ni sa yaco o Papiloni me vanua lala e na kedra maliwa na veimatanitu!

42 Sa luvuci Papiloni na waitui; Sa dromu o koya e na levu ni kena biau lelevu.

43 Na kena veikoro era sa rusa, era sa vanua mamaca ka veikau, sa sega e tiko kina, ka sa sega talega na luve ni tamata me lako kosova.

44 Au na cudruvi Peli mai Papiloni, Ka'u na kauta tani mai na gusuna na ka sa tiloma; ka ra na sega ni drodro vata tale vei koya na veivanua. Io na bai kei Papiloni ena karusa.

45 "Dou lako tani mai vua, oi kemudou na Noqu tamata! Ka mo dou dui drotaka yadua na nona bula mai na cudru katakata i Jiova.

46 Ia de dou na mani yalolailai, se rere e na vuku ni rogorogo ena rogoci e na vanua (E dua nai rogorogo e na yaco mai e na dua na yabaki, ia ni sa oti, e na dua tani tale na yabaki ena tale mai e dua nai rogorogo),

47 O koya oqo, raica, sa roro mai na veisiga Me'u na cudruva kina na veimatakau ceuceu ni Papiloni; Na kena veivanua taucoko ena madua, ka ra na bale kecega e matana na kena tamata moku.

48 O Lomalagi kei vuravura kei ira kecega sa tiko kina, era na sere ena reki ena vukui Papiloni; Ni ra na lako mai vua na daubutako mai na vualiku," sa tukuna o Jiova.

49 Me vaka ni a vakavuna o Papiloni na vakabalei sobu kei na rusa i Isireli, era na vakabalei kece talega mai Papiloni o ira na kai vuravura kecega.

50 Oi kemudou sa dro bula rawa mai nai seleiwau, dou lako tani! Kakua ni tu vakadua! Vakananuma na Kalou sa tiko vakayawa, ka vakasamataki Jerusalemi talega.

51 Eda sa madua baleta ni da sa rogoca na veibeitaki. Sa ubia na matada na madua, ni ra sa curu mai o ira na kaitani ki na yasana tabu ni vale i Jiova.

52 "O koya oqo, raica sa roro mai na veisiga," sa tukuna o Jiova, "Au na cudruva kina na kena veimatakau ceuceu, ka ra na vutugu na vuetaki e na nona veivanua kecega.

53 Kevaka me na cabe cake ki lomalagi o Papiloni, ia kevaka ena vakaukauwataka na nona vanua cecere sa kaukauwa, io, ena lako ga yani mai vei Au o ira na dauvakacaca," sa tukuna o Jiova.

54 Sa rogo e dua na domo ni tagi mai Papiloni, kei na veivakarusai levu mai na nodra vanua na kai Kalitia.

55 Ni sa vakacacani Papiloni o Jiova ka vagaluya na domona sa rogo levu, ke sa vaka na rorogo ni wai levu na domo ni ken biau, ka sa rogo levu na kena vosataki,

56 Baleta ni sa lako mai vua o koya a dauvakacaca, kivei Papiloni, ka sa tauri vakaukauwa o ira na nona qaqa, ka sa ramusu kecega na nodra dakai; Ni o Jiova sa Kalou dauveisausaumi, ena sauma dina ga o Koya.

57 "Ia Au na vakamatenitaki ira na nona turaga kei na tamata vuku, nona kovana, nona ovisa kei ira na nona qaqa. Era na moce vakadua ka sega ni yadra tale," sa tukuna na Tui, o Jiova ni lewe vuqa na yacana.

58 Sa tukuna vakaoqo o Jiova ni lewe vuqa: "Na bai raraba ni Papiloni ena kakavorovoro vakaca sara ga, kei nai sogo cecere ni kena matamata era na vakamai ena bukawaqa; Na tamata era na oca wale, kei ira na veimatanitu, e na vuku ni bukawaqa; Ka ra na oca sara."

59 Na vosa sa vakarota o Jeremaia na parofita vei Seraia na luve i Neraia, na luve i Maseia, ni sa lako vata o koya kei Setekaia na tui Juta ki Papiloni e nai ka va ni yabaki ni nona lewa. Ia o Seraia sa lewa na vale ni moce ni tui.

60 Sa mani vola o Jeremaia ena dua nai vola na ka ca kecega e na yacovi Papiloni, io na vosa kece oqo sa volai me baleti Papiloni.

61 Sa tukuna o Jeremaia kivei Seraia, "Ni o sa yaco ki Papiloni ka raica, ka wilika na veivosa kece oqo,

62 "Mo qai tukuna, 'Kemuni Jiova, o ni sa vosataka na vanua oqo ni o ni na muduka laivi, me kakua tale ni dua e vo kina, se tamata se manumanu, ia me sa lala tu ga me sega ni mudu.'

63 "Ia e na yaco, ni sa oti na nomu wilika nai vola oqo, mo qai vauca vata kei na dua na vatu ka viritaka ki na loma ni Uferetisi.

64 "Mo na qai tukuna, 'O Papiloni e na lutu dromu ka sega ni na lamata rawa tale mai na ca Au na kauta yani vua kara na oca wale.'" Sai koya oqori na veivosa i Jeremaia.

CHAPTER 52

Sa ruasagavulu na yabaki i Setekaia ni sa buli o koya me tui, ka sa lewa e Jerusalemi me tinikarua na yabaki. Na yaca i tinana o Emutali na luve i Jeremaia na kai Lipina.

2 Sa cakava talega na ka ca e na mata i Jiova, me vaka na ka kecega sa cakava o Jioiakimi.

3 E na vuku ni cudrui Jiova sa yaco kina na ka oqo e Jerusalemi kei Juta, me yacova ni sa biuti ira tani mai na matana. Sa qai talaidredre o Setekaia vei tui Papiloni.

4 Ia e nai ka ciwa ni yabaki ni nona lewa, e nai ka tini ni vula, kei nai ka tini ni siga ni vula, sa lako mai o Nepukanesa na tui Papiloni kei na nona mataivalu kecega ki Jerusalemi ka ra mai tuvai valu kina; Ka ra sa tara ka vakavolololita na kena vale ni valu.

5 Sa mani buku tu na druadrua ni koro me yacova nai katini kadua ni yabaki i Setekaia na Tui.

6 E nai ka va ni vula, e nai ka ciwa ni siga ni vula, sa ka levu sara na dausiga e na koro ka sa sega na kakana me ra kania na lewe ni vanua.

- 7** Sa qai karusa sobu na bai ni koro, era sa dro kece na tamatai valu ka lako tani yani mai na koro e na bogi ena sala mai na matamata e na kedrau maliwa na bai e rua, ena yasa ni nona teitei na tui, e dina ga ni ra sa tu wavokita na koro o ira na kai Kalitia.
- 8** Ia na nodra mataivalu na kai Kalitia sa cicimuria na tui, ka vauci Setekaia ena buca mai Jeriko; Era sa veiseyaki tani mai vua na nonai valu kecega.
- 9** Era sa qai tauri koya na tui ka kauti koya cake mai kivei tui Papiloni mai Ripila e na vanua o Emaci, ka sa tauca na nona lewa ki vua.
- 10** Ia o Nepukanesa sa qai vakamatei iratou na luve i Setekaia e matana. Ka sa vakamatei ira kecega na turaga ni Juta mai Ripila.
- 11** Sa leuta talega o koya na mata i Setekaia; ka sa vesuki koya o tui Papiloni ena sinucodo varasa, ka kauti koya ki Papiloni, ka biuti koya ki na vale ni veivesu me yacova na siga ni nona mate.
- 12** Ia oqo e nai ka lima ni vula, e nai katini ni siga ni vula (ni sa kenai katini kaciwa ni yabaki ni lewa i Nepukanesa na tui Papiloni), o Nenusaretani, na kavetani ni valu vakatawa, ka sa qaravi tui Papiloni, sa lako mai ki Jerusalemi.
- 13** Sa vakama o koya na vale i Jiova kei na vale ni tui; na nodra veivale kece na turaga, sa vakama e na bukawaqa.
- 14** Ia na nodra i valu kece na kai Kalitia era tiko vata tukuna na kavetani ni valu i vakatawa, era sa basuka sobu na bai kei Jerusalemi kecega e na veiyasana.
- 15** O Nenusaretani na kavetani ni valu i vakatawa sa qai kauta vakabobula eso na tamata dravudravua, kei na kena vo ni tamata era tiko e na koro, o ira kece era sa vuki ka gole vua na tui Papiloni, kei na kena vo ni lewe vuqa.
- 16** Ia o Nenusaretani na kavetani ni valu i vakatawa sa maroroi ira eso na tamata dravudravua, me ra dausamaka na veivaini ka daucaka were.
- 17** Na duru varasa ka tu e na vale i Jiova, kei na kenai tutu kei na taqi levu varasa sa tu e na vale i Jiova, sa voroka ga o ira na kai Kalitia, ka kauta na kena varasa kecega ki Papiloni.
- 18** Era sa kauta talega na kuro, kei nai sivi, kei nai koti ni cina, kei na beseni, kei nai taki, kei nai yaya varasa kecega, era sa daucakacaka kina na bete.
- 19** Ia na beseni, kei na sedre ni dravusa, kei na dari, kei na kuro, kei nai tutu-ni-cina, kei nai taki, kei na bilo, na kena koula ni yaya koula, kei na kena siliva ni yaya siliva, sa kauta tani o koya na kavetani ni valu i vakatawa.
- 20** A duru ruarua, e dua na Taqi Levu, ka tinikarua na bulumakau varasa sa toka e na vu ni tutuna, ka cakava o Tui o Solomoni e na vale i Jiova ia sa sega ni kilai rawa na kena bibi ni parasa ni yaya kece oqo.
- 21** Ia sa tini kawalu na kiupiti na kena cecere e dua na duru; ia na wa sa tinikarua na kiupiti sa kena vakavolivolita ka dua na afa kiupiti na kena vavaku: a sa vakalomalomanu.
- 22** A sa dua na kena domodomo varasa e delana; ia na kena balavu e dua na domodomo sa lima na kiupiti, a sa vaka na lawa kei na vua ni pomekaraneti.
- 23** Ia na vua ni pomekaraneti e na yasana vava sa ciwasagavulu ka ono; na vua ni pomekaraneti kecega e volita na daku ni lawa sa dua na drau. Era Sa Kau Vakavesu Na Tamata Ki Papilonia
- 24** Na kavetani ni valu i vakatawa sa kauti Seraia na bete levu, kei Sefanaia nai karua ni bete, kei iratou tolutolu nai vakatawa ni katuba.
- 25** Sa kauta tani talega o koya mai na koro e dua nai liuliu sa lesi me lewai ira na tamata i valu, e lewe vitu na tamata vei ira na nonai tokani na tui, e ratou sa kune e na koro, kei na nodra vu-ni-vola liu na maataivalu, o koya sa dauvakasoqona na lewe ni vanua, kei na

lewe onosagavulu na tagane vei ira na lewe ni vanua era sa kune e loma ni koro.

26 Ia o Nepusaretani na kavetani ni valu i vakatawa a sa kauti ira kivei tui Papiloni mai Ripila.

27 Sa qai mokuti ira o tui Papiloni ka vakamatei ira mai Ripila e na vanua o Emaci. Sa kau tani vakabobula vakaoqo o ira na Juta mai na nodra vanua.

28 O ira na tamata oqo sa kauta tani vakabobula o Nepukanesa: e nai kavitu ni yabaki, e lewe tolu na udolu ka ruasagavulu ka tolu na Jiu;

29 E nai katinikawalu ni yabaki i Nepukanesa sa kauta tani vakabobula mai Jerusalemi o koya e lewe walu na drau ka tolusagavulu ka rua;

30 E nai karuasagavulu ka tolu ni yabaki i Nepukanesa sa kauta tani vakabobula o Nepusaretani na kavetani ni valu i vakatawa e lewe vitu na drau ka vasagavulu ka lima vei ira na Jiu. O ira na tamata kecega oqo era lewe va na udolu ka ono na drau.

31 Ia e nai katolusagavulu ka vitu ni yabaki ni nona vakabobulataki o Jioiakini na tui Juta, e nai katini karua ni vula, e nai karuasagavulu ka lima ni siga ni vula, sa qai vueti Jioiakini na tui Juta o Iveli-Merotaki na tui Papiloni, e nai matai ni yabaki ni nona lewa, ka kauti koya mai na vale ni veivesu.

32 Ka sa vosa vinaka vua ka solia vua e dua nai cewacewa e cecere cake mai na nodra i cewacewa na tui tale eso era tiko tukuna mai Papiloni.

33 Ia o Jioiakini sa veisautaka na nonai sulu mai nai sulu ni kaivesu, ka sa daukana madrai tiko ena mata ni tui ena veisiga kecega ni nona bula.

34 Ia ena vuku ni kenai votavota kakana, sa dausolia vua o tui Papiloni e dua na kenai votavota, e votai e na veisiga yadua me yacova sara na siga e na mate kina, e na veisiga kecega ni nona bula.

For other languages please go to www.wordproject.org